

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

PRIJEDLOG

ZAKON O DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDIMA

Sarajevo, listopad 2016.

ZAKON O DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA

POGLAVLJE I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet uređivanja)

Ovim Zakonom uređuje se osnivanje, djelatnost i poslovanje društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima (u dalnjem tekstu: društvo za upravljanje), organiziranje i upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, mirovinski programi, poslovi i dužnosti banke depozitara, u smislu ovoga Zakona, pravo na mirovinu i načini isplate, nadležnost Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Komisija) u vršenju nadzora nad obavljanjem djelatnosti društava za upravljanje i nadležnost Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Agencije za nadzor) u vršenju nadzora nad obavljanjem djelatnosti društava za osiguranje u smislu ovoga Zakona, kao i druga pitanja od značaja za funkcioniranje dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Članak 2.

(Načela dobrovoljnih mirovinskih fondova)

Načela na kojima se zasnivaju dobrovoljni mirovinski fondovi su:

- a) dobrovoljnost članstva;
- b) raspodjela rizika ulaganja;
- c) ravnopravnost članova;
- d) javnost rada;
- e) akumulacija i investiranje sredstava.

Članak 3.

(Značenje pojedinih pojmoveva)

Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeća značenja:

- a) društvo za upravljanje - dioničko društvo sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Federacija), koje je dobilo dozvole Komisije za obavljanje poslova osnivanja i upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondovima sukladno ovom Zakonu;
- b) dobrovoljni mirovinski fond - institucija kolektivnog investiranja u okviru koje se prikuplja i ulaže mirovinski doprinos u različite vrste imovine s ciljem ostvarenja prihoda i smanjenja rizika ulaganja;
- c) banka depozitar - banka koja vodi račun dobrovoljnog mirovinskog fonda i obavlja druge depozitarne (skrbničke) usluge za račun dobrovoljnog mirovinskog fonda, a u pogledu sredstava dobrovoljnog mirovinskog fonda postupa samo po naložima društva za upravljanje koji su sukladni zakonu i prospektu dobrovoljnog mirovinskog fonda;
- d) član dobrovoljnog mirovinskog fonda - domaća i strana fizička osoba koja, neposredno ili preko organizatora mirovinskog programa, pristupa dobrovoljnom mirovinskom fondu;
- e) investicijska jedinica - razmjerni obračunski udio u ukupnoj neto imovini dobrovoljnog mirovinskog fonda;
- f) poslodavac - poslodavac u smislu zakona kojima se uređuju radni odnosi;

- g) obveznik uplate - domaća i strana pravna i fizička osoba koja za račun člana dobrovoljnog mirovinskog fonda vrši plaćanje mirovinskog doprinosa, a koje može biti poslodavac, treća osoba ili član fonda, sukladno odredbama ovoga Zakona;
- h) organizator (pokrovitelj) dobrovoljnog mirovinskog fonda – pravna ili fizička osoba, uključujući sindikate i poslodavce, koji na bilo koji način sudjeluju u osnivanju dobrovoljnog mirovinskog fonda (sponzorirani fond), plaćanju doprinosa u dobrovoljni mirovinski fond ili izboru određenog mirovinskog dobrovoljnog mirovinskog programa (sponzorirani program), u ime članova fonda;
- i) mirovinski doprinos - novčana sredstva koja u dobrovoljni mirovinski fond uplaćuje obveznik uplate;
- j) mirovina - isplata akumuliranih novčanih sredstava s računa člana dobrovoljnog mirovinskog fonda u skladu s posebnim ugovorom;
- k) mirovinski program - ugovor u korist trećih osoba, koji je sastavni dio dobrovoljnog mirovinskog fonda, zaključen između poslodavca, udruge poslodavaca, profesionalne udruge ili sindikata (u dalnjem tekstu: organizator) i društva za upravljanje, a na temelju koga se organizator obavezuje da uplaćuje mirovinski doprinos u korist svojih zaposlenih, odnosno članova, a društvo za upravljanje ulaze prikupljena sredstva;
- l) udjel - nekvalificirani, kvalificirani i znatni udjel;
- m) nekvalificirani udjel postoji kada jedna osoba ima neposredno ili posredno pravo ili mogućnost da ostvari manje od 10% prava glasa u pravnoj osobi, odnosno neposredno ili posredno vlasništvo nad manje od 10% kapitala te pravne osobe, odnosno nema mogućnost efektivnog vršenja utjecaja na upravljanje pravnom osobom ili na poslovnu politiku te osobe;
- n) kvalificirani udjel postoji kada jedna osoba ima:
 - neposredno ili posredno pravo ili mogućnost da ostvari najmanje 10% prava glasa u pravnoj osobi, odnosno neposredno ili posredno vlasništvo nad najmanje 10% kapitala te pravne osobe,
 - mogućnost efektivnog vršenja utjecaja na upravljanje pravnom osobom ili na poslovnu politiku te osobe;
- o) znatni udjel postoji kada jedna osoba ima:
 - neposredno ili posredno pravo ili mogućnost da ostvari najmanje 20% prava glasa u pravnoj osobi, odnosno neposredno ili posredno vlasništvo nad najmanje 20% kapitala te pravne osobe,
 - mogućnost efektivnog vršenja znatnog utjecaja na upravljanje pravnom osobom ili na poslovnu politiku te osobe;
- p) povezane osobe - pravne osobe koje su međusobno povezane upravljanjem, kapitalom ili na drugi način, radi postizanja zajedničkih poslovnih ciljeva, tako da poslovanje ili rezultati poslovanja jedne osobe mogu bitno utjecati na poslovanje, odnosno rezultate poslovanja druge osobe. Povezanim osobama, u smislu ovoga Zakona, smatraju se i osobe koje su međusobno povezane:
 - kao članovi obitelji,
 - tako da jedna osoba, odnosno osobe koje se smatraju povezanim osobama, sukladno ovom članku, zajedno, posredno ili neposredno, sudjeluju u drugoj osobi,
 - tako da u obje osobe kvalificirani udjel ima ista osoba, odnosno osobe koje se smatraju povezanim osobama u skladu s ovim člankom,
 - na način propisan za povezane osobe zakonom kojim se uređuje pravni položaj gospodarskih društava,
 - kao članovi uprave ili nadzornog odbora i članovi obitelji tih osoba;

- r) prilikom procjene udjela u kapitalu, odnosno udjela u upravljanju, povezane osobe u smislu ovoga Zakona smatraju se jednom osobom;
- s) članovi obitelji, u smislu ovoga Zakona, su:
 - supružnici, odnosno osobe koje žive u izvanbračnoj zajednici,
 - potomci i preci u pravoj liniji neograničeno,
 - srodnici do trećeg stupnja srodstva, u pobočnoj liniji, uključujući i srodstvo po tazbini,
 - usvojitelj i usvojenici i potomci usvojenika,
 - staratelj i štićenici i potomci štićenika;
- t) tržišno prepoznatljiva pravna osoba - pravna osoba koja kotira na burzi u zemljama Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (u daljem tekstu: OECD) ili ima određen rejting kod agencija za procjenu boniteta, odnosno koja je, prema posljednjem rangiranju koje je izvršio Standard and Poor's i Fitch-IBCA, rangirano s najmanje BBB- ili koja je izvršila Moody's sa najmanje Baa3;
- u) prenosivi vrijednosni papiri su one vrste vrijednosnih papira koji su prenosivi na tržištu kapitala, kao što su:
 - 1) dionice ili drugi vrijednosni papiri istog značaja koji predstavljaju udjel u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrde o deponiranim dionicama
 - 2) obveznice i druge vrste sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima
 - 3) svi ostali vrijednosni papiri koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina.
- Instrumenti plaćanja ne smatraju se prenosivim vrijednosnim papirima u smislu ove točke.
- v) instrumenti tržišta novca su finansijski instrumenti, osim instrumenata plaćanja, kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca, kao što su trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi, certifikati o depozitu, bankovni akcepti, a koji su likvidni i čija se vrijednost može precizno odrediti u bilo kojem trenutku.
- z) društvo za osiguranje je dioničko društvo koje je upisano u sudski registar na temelju odobrenja Agencije za nadzor za obavljanje poslova osiguranja kao i podružnice društva za osiguranje koje nije iz Federacije, a koje je osnovano u Federaciji ili posluje u Federaciji sukladno propisima koji uređuju osiguranje;
- aa) Agencija za nadzor vrši nadzor nad društvima za osiguranje u smislu ovoga Zakona;
- bb) država članica, u smislu ovoga Zakona, je država koja je članica Europske unije ili potpisnica ugovora o europskom gospodarskom prostoru.

POGLAVLJE II. DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE

Članak 4.

(Pravni oblik)

(1) Društvo za upravljanje je pravna osoba koja se osniva u pravnoj formi dioničkog društva, kojem je predmet poslovanja osnivanje dobrovoljnih mirovinskih fondova i upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, odnosno ulaganje novčanih sredstava u vlastito ime i za račun članova dobrovoljnog mirovinskog fonda, te obavljanje drugih poslova određenih ovim Zakonom.

(2) Na društva za upravljanje primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju gospodarska društva, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

- (3) Društvo za upravljanje mogu osnovati domaće i strane fizičke i pravne osobe.
- (4) Fizičke osobe mogu imati samo nekvalificirani udjel.
- (5) Više od 50% udjela u kapitalu, odnosno prava glasa u društvu za upravljanje mora imati pravna osoba koja se bavi bankarskim poslovima, poslovima osiguranja ili djelatnošću mirovinskih fondova, kao i osoba koja u navedenoj osobi ima više od 50% udjela u kapitalu, odnosno prava glasa.
- (6) Ukoliko nijedna osoba pojedinačno nema više od 50% udjela u kapitalu, odnosno prava glasa u društvu za upravljanje, najveći dioničari koji zajedno imaju više od 50% udjela u kapitalu, odnosno prava glasa u društvu za upravljanje, moraju biti osobe iz stavka (5) ovoga članka.
- (7) Domaća pravna osoba s većinskim državnim kapitalom ili druga s njim povezana osoba, ne može biti osnivač društva za upravljanje.
- (8) Iznimno od stavka (7) ovoga članka, banke i društva za osiguranje s većinskim državnim kapitalom mogu biti osnivači društva za upravljanje.
- (9) Društvo za upravljanje ne može izdavati povlaštene dionice.
- (10) Društvo za upravljanje je dužno osigurati jednako postupanje prema svim dioničarima te im ne smije priznavati nikakva dodatna prava ili povlastice, ograničavati njihova prava niti im nametati dodatne odgovornosti.
- (11) Pravne i fizičke osobe mogu biti dioničari u samo jednom društvu za upravljanje.

Članak 5. (Djelatnost društva za upravljanje)

- (1) Djelatnosti društva za upravljanje su:
- a) osnovne djelatnosti:
- 1) osnivanje i upravljanje fondovima (u dalnjem tekstu: upravljanje fondovima)
 - 2) osnivanje i upravljanje investičiskim fondovima,
- b) pomoćne djelatnosti.
- (2) Upravljanje fondovima obuhvaća:
- a) osnivanje fondova
 - b) upravljanje imovinom fondova i
 - c) administrativne poslove.
- (3) Administrativni poslovi iz stavka (2) točke c) ovoga članka obuhvaćaju:
- a) pravne i računovodstvene usluge u vezi s upravljanjem fondovima
 - b) prodajne i promotivne aktivnosti dobrovoljnog mirovinskog osiguranja
 - c) zaprimanje i obradu upita članova fondova
 - d) vrednovanje imovine i utvrđivanje cijene udjela fondova
 - e) praćenje usklađenosti s propisima
 - f) namiru ugovorenih obveza
 - g) vođenje poslovnih evidencija
 - h) vođenje registra članova, kada je to primjenjivo
 - i) prijenos osobne imovine članova pod uvjetima određenim ovim Zakonom
 - j) objave i obavještavanje članova fondova.
- (4) Pomoćne djelatnosti iz stavka (1) točke b) ovoga članka odnose se na pohranu i administriranje u vezi s udjelima u otvorenom fondu.
- (5) Društvo za upravljanje ne smije obavljati druge djelatnosti osim onih navedenih u stavku (1) ovoga članka.
- (6) Društvo za upravljanje smije delegirati na treće osobe samo administrativne poslove iz stavka (3) toč. b), c) i i) ovoga članka, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(7) Društvo za upravljanje obavlja djelatnost organiziranja i upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondovima na način kojim svoje interese ili interese svojih osnivača, odnosno povezanih osoba ne stavlja ispred interesa članova ovih fondova, sukladno dobroj poslovnoj praksi i pažnji dobrog gospodarstvenika, a u najboljem interesu članova tih fondova.

(8) Društvo za upravljanje može organizirati i upravljati s više dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Članak 6. (Upotreba tvrtke)

(1) U tvrtki društva za upravljanje moraju biti sadržane riječi "društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom".

(2) Pravna osoba koja nije dobila dozvolu za rad društva za upravljanje ne može koristiti u pravnom prometu naziv "društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom" ili drugi sličan naziv.

(3) U slučaju prestanka važenja odobrenja za rad, društvo za upravljanje mora odmah promijeniti svoju tvrtku tako da iz njega briše riječi iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 7. (Visina temeljnog dioničkog kapitala)

(1) Novčani dio temeljnog dioničkog kapitala društva za upravljanje, prilikom osnivanja, iznosi najmanje 3.000.000,00 KM i uplaćuje se na privremeni račun kod banke u cijelosti prije upisa društva za upravljanje u registar gospodarskih subjekata.

(2) Novčani dio temeljnog dioničkog kapitala društva za upravljanje ne može potjecati iz zajmova ili kredita, niti smije biti opterećen na bilo koji način.

(3) Društvo za upravljanje dužno je u svom poslovanju osigurati da dionički kapital društva uvijek bude u visini koja nije manja od iznosa iz stavka (1) ovoga članka.

(4) Društvo za upravljanje dužno je, bez odlaganja obavijestiti Komisiju o smanjenju dioničkog kapitala ispod razine iz stavka (3) ovoga članka.

(5) Ako se u roku koji utvrđi Komisija, koji ne smije biti kraći od tri mjeseca ni duži od 12 mjeseci, dionički kapital društva za upravljanje ne poveća na propisani iznos, Komisija će društvu za upravljanje oduzeti dozvolu za rad.

(6) Ako ukupna imovina dobrovoljnih mirovinskih fondova kojima upravlja društvo za upravljanje, pređe iznos od 50.000.000,00 KM, kao i za svako dalje povećanje imovine dobrovoljnih mirovinskih fondova za navedeni iznos, temeljni dionički kapital društva za upravljanje mora se povećati za 1.000.000,00 KM, u roku od 60 dana.

(7) Temeljni dionički kapital društva za upravljanje ne može se povećavati javnim pozivom.

(8) Društvo za upravljanje dužno je u svom poslovanju osigurati da dionički kapital društva uvijek bude najmanje u visini 50 % iznosa iz stavka (1) ovoga članka, odnosno stavka (6) ovoga članka, u vidu depozita kod banke koja posluje u Bosni i Hercegovini (u dalnjem tekstu: BiH) ili u dužničkim vrijednosnim papirima koje izdaju BiH, Federacija, Republika Srpska (u dalnjem tekstu: RS), Distrikt Brčko Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Distrikt Brčko), jedinice lokalne samouprave u BiH i druge pravne osobe uz garanciju BiH, Federacije, RS, Distrikta Brčko sukladno zakonu kojim se uređuje javni dug.

(9) Komisija bliže propisuje strukturu i način izračunavanja kapitala i visinu minimalnog temeljnog dioničkog kapitala društva za upravljanje u odnosu na vrijednost neto imovine kojom upravlja.

Članak 8. **(Organizacijska i tehnička osposobljenost)**

- (1) Društvo za upravljanje je dužno zaposliti na neodređeno vrijeme najmanje jednog investicijskog savjetnika za svaki fond kojim upravlja i zaposliti jednog ovlaštenog unutarnjeg revizora.
- (2) Društvo za upravljanje je dužno ispuniti minimalne kadrovske, organizacijske i tehničke uvjete, koje propisuje Komisija.
- (3) Ako ukupna imovina dobrovoljnih mirovinskih fondova kojim upravlja društvo za upravljanje, pređe iznos od 50.000.000,00 KM, kao i za svako daljnje povećanje imovine za navedeni iznos, društvo za upravljanje dužno je dodatno zaposliti najmanje još jednog investicijskog savjetnika na neodređeno vrijeme.

Članak 9. **(Osnivanje društva za upravljanje)**

- (1) Osoba koja namjerava osnovati društvo za upravljanje dužna je podnijeti Komisiji zahtjev za izdavanje dozvole za rad društva za upravljanje (u dalnjem tekstu: dozvola za rad).
- (2) Osoba iz stavka (1) ovoga članka istovremeno podnosi i zahtjev za izdavanje dozvole za organiziranje i upravljanje fondom (u dalnjem tekstu: dozvola za upravljanje fondom).

Članak 10. **(Dioničari društva za upravljanje)**

Dioničar društva za upravljanje ne može biti osoba:

- a) koje je u razdoblju od tri godine prije stjecanja vlasništva u društvu za upravljanje imala više od 10% udjela u temeljnog kapitalu u društvu za upravljanje, banchi ovlaštenoj za obavljanje poslova depozitara, investicijskom fondu, profesionalnom posredniku ili banchi ovlaštenima za obavljanje poslova kupnje i prodaje financijskih instrumenata, društvu za upravljanje investicijskim ili obveznim mirovinskim fondovima ili društvu za osiguranje, u vrijeme kada je tim društvima oduzeto odobrenje za rad;
- b) gospodarsko društvo ili obrtnik nad čijom imovinom je otvoren ili proveden stečajni postupak;
- c) koja je bila na rukovodećim položajima u gospodarskom društvu nad kojim je otvoren stečajni postupak ili kojem je oduzeto odobrenje za rad;
- d) koja je izabrani dužnosnik, nositelj izvršne funkcije ili savjetnik u organima vlasti u BiH;
- e) koja je izgubila članstvo u strukovnoj udruzi zbog nepridržavanja pravila udruge, ili kojoj je nadležni organ izrekao mjeru oduzimanja dozvole za obavljanje poslova na financijskom tržištu;
- f) koja je pravomočno osuđena za kaznena djela iz oblasti financija, tržišta kapitala, pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti;
- g) protiv koje je izrečena sigurnosna mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetom poslovanja društva za upravljanje, dok traje zabrana;
- h) koja posjeduje važeću dozvolu Komisije za obavljanje poslova brokera ili investicijskog savjetnika, odnosno odgovarajuće odobrenje nadležnog organa i

stvarno obavljaju te poslove kao zaposleni kod drugog društva za upravljanje investicijskim fondovima, brokerskog društva ili banke ovlaštene za poslove s vrijednosnim papirima;

- i) koja je član organa ili zaposlena kod drugog društva za upravljanje u Federaciji;
- j) koja je član organa ili zaposlena kod banke depozitara ili brokerske kuće s kojom je društvo za upravljanje zaključilo ugovor;
- k) povezane osobe s osobama iz toč. i) i j) ovoga članka.

Članak 11.

(Zahtjev za izdavanje dozvole za rad i dozvole za upravljanje fondom)

(1) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za rad osnivači društva za upravljanje podnose:

a) osnivački akt i statut;

b) dokaz da je na privremeni račun kod banke uplaćen novčani dio temeljnog kapitala, s izjavom o porijeklu finansijskih sredstava sukladno članku 7. stavak (2) ovoga Zakona;

c) popis dioničara po prezimenu, imenu i adresi, odnosno tvrtki, s ukupnim nominalnim iznosom dionica i postotkom udjela u temelnjom kapitalu društva za upravljanje;

d) za dioničare - pravne osobe:

1) rješenje o upisu u registar, odnosno ovjereni prijevod izvoda iz registra za strane pravne osobe i za njihove vlasnike, do razine fizičkih osoba, odnosno tržišno prepoznatljivih pravnih osoba,

2) prijepis liste dioničara koju izdaje nadležni organ, odnosno dokaz iz drugog odgovarajućeg javnog registra, ako je dioničar dioničarsko društvo,

3) finansijski izvještaji, s mišljenjem ovlaštenog revizora za posljednje tri godine, a za pravne osobe koje posluju manje od tri godine, revidirane finansijske izvještaje za razdoblje poslovanja

4) dokaz nadležnog organa uprave o izmirenju obveza po osnovi poreza i doprinosa, ne stariji od 30 dana,

5) popis pravnih osoba koje se smatraju povezanim osobama u smislu ovoga Zakona,

6) dokaze iz točke e) podtoč. 1), 2) i 4) ovoga stavka za kvalificirane vlasnike i članove uprave;

e) za dioničare - fizičke osobe:

1) dokaz da ta osoba u posljednje tri godine nije bila član uprave, nadzornog odbora ili nositelj posebnih ovlaštenja u pravnoj osobi nad kojom je proveden postupak prinudne likvidacije, odnosno stečaja,

2) dokaz da ta osoba nije pravomoćno osuđivana za kaznena djela protiv radnih odnosa, gospodarstva, imovine, pravosuđa, javnog reda i pravnog prometa, odnosno službene dužnosti, za kaznena djela i gospodarske prijestupe utvrđene zakonima kojima se uređuju tržište vrijednosnih papira, privatizacija, djelatnost osiguranja i banke, kao ni za druga kažnjiva djela koja ga čine nepodobnim za obavljanje te funkcije,

3) dokaz nadležnog organa uprave o izmirenju obveza po osnovi poreza i doprinosa, ne stariji od 30 dana,

4) popis pravnih osoba u kojima ta osoba ima udjel u vlasništvu;

f) pravila poslovanja društva za upravljanje;

g) plan poslovanja za prve tri godine koji sadrži jasno određenu strategiju poslovanja;

- h) popis predloženih članova uprave društva za upravljanje s radnim biografijama, izjavama o pristanku obavljanja dužnosti i dokazom da su ispunjeni uvjeti iz članka 23. ovoga Zakona;
 - i) dokaz o ispunjenosti uvjeta o organizacijskoj i tehničkoj sposobnosti društva za upravljanje iz članka 8. ovoga Zakona, s popisom osoba koje će obavljati poslove iz članka 8. ovoga Zakona, radnim životopisima tih osoba i dokazima da posjeduju odgovarajuća zvanja;
 - j) dokaz o ispunjenosti uvjeta za upravljanje rizicima u društvu za upravljanje.
- (2) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za upravljanje fondom osnivači društva za upravljanje podnose:
- a) nacrt standardiziranog ugovora o članstvu u dobrovoljnem mirovinskom fondu;
 - b) nacrt prospekta i skraćenog prospekta
 - c) nacrt ugovora s bankom depozitarom;
 - d) popis osoba koje će obavljati poslove investicijskog savjetnika i unutarnjeg revizora fonda koji se organizira, s radnim životopisima tih osoba;
 - e) nacrt pravilnika o tarifi.
- (3) Komisija propisuje detaljniji sadržaj akata iz stavka (2) ovoga članka.
- (4) Komisija daje suglasnost na akte iz stavka (2) ovoga članka, kao i na sve izmjene i dopune.

Članak 12. (Dodatna dokumentacija)

- (1) U roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za izdavanje dozvole za rad i dozvole za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom, Komisija može zatražiti i druge dokaze značajne za odlučivanje o tim zahtjevima, koje su osnivači društva za upravljanje dužni dostaviti u roku koji ona odredi, a koji ne može biti duži od 30 dana od dana prijema njenog dopisa.
- (2) Komisija surađuje s drugim organima i organizacijama, prikuplja dokumente i druge informacije od značaja za rješavanje po zahtjevu za izdavanje dozvole za rad.

Članak 13. (Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje dozvole)

Komisija razmatra zahtjev za izdavanje dozvole za rad i dozvole za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom te će u roku od 30 dana od dana primitka urednog zahtjeva, odnosno primitka posljednjeg dokumenta, informacije ili održanog saslušanja odobriti ili odbiti zahtjev.

Članak 14. (Izdavanje dozvole za rad i dozvole za upravljanje fondom)

- (1) Komisija izdaje dozvolu za rad kada utvrdi valjanost zahtjeva iz članka 11. stavak (1) ovoga Zakona i kada procijeni da:
- a) je porijeklo temeljnog kapitala jasno i nesumnjivo;
 - b) se na temelju dobivenih informacija može zaključiti da osnivači društva za upravljanje i sve povezane osobe imaju dobar poslovni ugled, odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo u upravljanju povjerenim sredstvima, kao i da im je finansijski položaj takav da se može prepostaviti da neće imati negativan utjecaj na poslovanje društva za upravljanje;

- c) struktura povezanih osoba nije takva da onemogućava efikasno vršenje nadzora nad poslovanjem;
- d) predložena tvrtka društva za upravljanje ne navodi na pogrešno mišljenje buduće članove fonda i druge osobe u pravnom prometu;
- e) su osnivači društva za upravljanje dostavili podatke koji se mogu provjeriti i koji su sukladni aktima Komisije;
- f) poslovne aktivnosti osnivača društva za upravljanje ne mogu izazvati značajan rizik za sigurno i zakonito upravljanje fondom;
- g) osnivačima društva za upravljanje u posljednjih godinu dana nije odbačen ili odbijen zahtjev za izdavanje dozvole za rad i dozvole za upravljanje fondom;
- h) će se u društvu za upravljanje uspostaviti odgovarajući sustav za upravljanje rizicima.

(2) Komisija izdaje dozvolu za upravljanje fondom kada utvrdi valjanost zahtjeva iz članka 11. stavak (2) ovoga Zakona i kada uzimajući u obzir predložene ciljeve, veličinu i druge bitne karakteristike fonda, procijeni da:

- a) visina temeljnog kapitala društva za upravljanje omogućava održivo upravljanje fondom;
- b) investicijski savjetnici koji će upravljati fondom posjeduju dozvolu izdanu sukladno zakonu kojim se uređuje tržiste vrijednosnih papira;
- c) će na adekvatan način biti zaštićeni interesi članova fonda.

(3) Dozvola za upravljanje fondom ne može se izdati bez pozitivno riješenog zahtjeva za izdavanje dozvole za rad društva za upravljanje.

(4) Ukoliko namjerava organizirati još neki dobrovoljni mirovinski fond, društvo za upravljanje podnosi samo zahtjev za izdavanje dozvole za upravljanje fondom.

(5) Nakon zaključenja ugovora s bankom depozitarom iz članka 95. stavak (1) ovoga Zakona, a prije zaključenja ugovora o članstvu u dobrovoljnem mirovinskom fondu, odnosno o mirovinskom programu, društvo za upravljanje je dužno da, radi dobivanja suglasnosti, Komisiji dostavi prospekt i skraćeni prospekt tog fonda.

(6) Komisija propisuje bliže uvjete i način izdavanja dozvola iz st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 15. (Odbijanje zahtjeva)

(1) Ako Komisija odbije zahtjev za izdavanje dozvole za rad, donosi rješenje u kojem mora navesti razloge odbijanja zahtjeva.

(2) Rješenje iz stavka (1) ovoga članka je konačno.

(3) Protiv rješenja Komisije može se pokrenuti upravni spor.

Članak 16. (Suglasnost za stjecanje kvalificiranog udjela)

(1) Svaka fizička ili pravna osoba, ili više njih djelujući zajednički (namjeravani stjecatelji), koje namjeravaju izravno ili neizravno steći ili povećati udjel u društvu za upravljanje, što bi dovelo do toga da visina udjela u kapitalu ili u glasačkim pravima dostigne ili premaši prag od 10%, 20%, 30% ili 50%, ili da društvo za upravljanje postane zavisno društvo namjeravanog stjecatelja (namjeravano stjecanje), dužne su prethodno Komisiji podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja.

(2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati podatke o:

- a) visini udjela koji se namjerava steći

b) dokumentaciju iz članka 20. stavka (4) ovoga Zakona.

Članak 17.

(Otudivanje kvalificiranog udjela)

(1) Svaka fizička ili pravna osoba koja namjerava izravno ili neizravno otuđiti kvalificirani udjel u društvu za upravljanje dužna je najmanje sedam dana unaprijed o tome obavijestiti Komisiju pismenim putem, navodeći visinu udjela koji namjerava otuđiti.

(2) Osoba iz stavka (1) ovoga članka Komisiju je dužna obavijestiti najmanje sedam dana unaprijed i o namjeri smanjenja svog udjela na način da udjel u kapitalu ili glasačkim pravima padne ispod praga od 10%, 20%, 30% ili 50%, ili ako društvo za upravljanje prestaje biti zavisno društvo te osobe.

Članak 18.

(Razdoblje procjene)

Komisija će procjenu iz članka 20. ovoga Zakona izvršiti i odluku donijeti u roku od 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva za izdavanje odobrenja za stjecanje ili povećanje kvalificiranog udjela, te svakog dodatnog podatka iz članka 19. ovoga Zakona (razdoblje procjene).

Članak 19.

(Dodatna dokumentacija)

(1) Komisija može, ako je to potrebno, tijekom razdoblja procjene, a ne kasnije od pedesetog dana razdoblja procjene, zatražiti dodatne podatke ili pojašnjenja potrebne za dovršenje procjene i tom slučaju se rok od 60 dana za donošenje odluke računa od dana primitka svih zatraženih podataka ili pojašnjenja.

(2) Komisija može u rješenju kojim odobrava namjeravano stjecanje odrediti i krajnji rok do kojeg se namjeravano stjecanje mora provesti, a može ga iz opravdanih razloga i naknadno produljiti.

(3) Ako namjeravani stjecatelj ne stekne kvalificirani udjel u roku iz stavka (2) ovoga članka, Komisija će u cijelosti ukinuti rješenje kojim je odobreno namjeravano stjecanje.

Članak 20.

(Procjena zahtjeva)

(1) Prilikom procjene zahtjeva iz članka 16. stavka (1) ovoga Zakona i podataka traženih sukladno članku 19. stavku (1) ovoga Zakona, u svrhu provjere hoće li se poslovi društva za upravljanje u kojem se stjecanje predlaže voditi s pažnjom dobrog stručnjaka, i uzimajući u obzir mogući utjecaj namjeravanog stjecatelja na društvo za upravljanje, Komisija će ocijeniti prikladnost namjeravanog stjecatelja i financijsku stabilnost namjeravanog stjecanja, uzimajući u obzir sve sljedeće kriterije:

- a) ugled namjeravanog stjecatelja
- b) profesionalni ugled i iskustvo osobe koja će kao posljedicu namjeravanog stjecanja voditi poslovanje društva za upravljanje
- c) financijsku stabilnost namjeravanog stjecatelja, posebno u odnosu na poslove društva za upravljanje u kojemu se kvalificirani udjel namjerava steći

d) hoće li društvo za upravljanje biti u mogućnosti udovoljiti i nastaviti udovoljavati zahtjevima iz ovoga Zakona, kao i drugih zakona kada je to primjenjivo na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi, a posebno ima li grupa koje će društvo za upravljanje postati dio, strukturu koja omogućava efikasno provođenje nadzora, efikasnu razmjenu podataka između nadležnih tijela te mogu li se razgraničiti nadležnosti između više nadležnih tijela

e) postoje li osnove sumnje da je počinjeno, pokušano ili bi moglo doći do pranja novca ili financiranja terorističkih aktivnosti, u skladu s propisima koji to uređuju.

(2) Komisija može odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za namjeravano stjecanje ako nisu ispunjeni uvjeti propisani stavkom (1) ovoga članka, ili ako je namjeravani stjecatelj dostavio nepotpune ili netočne podatke, odnosno podatke koji dovode u zabludu.

(3) Dokumentacija potrebna za procjenu koja se mora dostaviti Komisiji uz zahtjev za izdavanje odobrenja za stjecanje ili povećanje kvalificiranog udjela mora biti prilagođena i primjerena namjeravanom stjecatelju i namjeravanom stjecanju.

(4) Komisija će detaljnije propisati dokumentaciju iz stavka (3) ovoga članka.

(5) Ako je Komisija zaprimila dva ili više zahtjeva za stjecanje ili povećanje kvalificiranih udjela u istom društvu za upravljanje, odnosit će se prema svim namjeravanim stjecateljima ravnopravno.

(6) Ako društvo za upravljanje sazna za stjecanje ili otuđenje kvalificiranog udjela u društvu kojim neka osoba prelazi ili pada ispod praga od 10%, 20%, 30% ili 50%, dužno je o tome bez odgode obavijestiti Komisiju.

(7) Društvo za upravljanje je dužno jednom godišnje Komisiji dostaviti popis svih dioničara, kao i imatelja kvalificiranih udjela s veličinom pojedinih udjela, sa stanjem na dan 1. siječnja tekuće godine, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine.

Članak 21.

(Pravne posljedice stjecanja bez odobrenja i ukidanje odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela)

(1) Osoba koja stekne kvalificirani udjel u društvu za upravljanje suprotno odredbama ovoga Zakona, nema pravo glasa iz dionica stečenih bez odobrenja.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka Komisija će naložiti otuđenje i rok za otuđenje tako stečenih dionica.

(3) Komisija može ukinuti odobrenje za stjecanje kvalificiranog udjela u slučaju:

a) ako je imatelj kvalificiranog udjela ishodio odobrenje davanjem neistinitih ili netočnih podataka, podataka koji dovode u zabludu, prešućivanjem bitnih podataka ili na drugi prijevaran način

b) ako prestanu uvjeti propisani odredbama ovoga Zakona, na temelju kojih je odobrenje za stjecanje kvalificiranog udjela izdano.

(4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka, osoba kojoj je ukinuto odobrenje za stjecanje kvalificiranog udjela nema pravo glasa iz dionica za koje joj je ukinuto odobrenje. Komisija će naložiti otuđenje i rok za otuđenje stečenih dionica za koje je imatelju kvalificiranog udjela ukinuto odobrenje za stjecanje kvalificiranog udjela.

(5) Troškove otuđenja dionica iz st. (2) i (4) ovoga članka podmiruje imatelj kvalificiranog udjela.

Članak 22.

(Mjere koje Komisija poduzima u slučajevima kada je upravljanje društвom s pažnjom dobrog stručnjaka dovedeno u pitanje)

- (1) Ako je neprimjerenim utjecajem imatelja kvalificiranog udjela upravljanje društвom s pažnjom dobrog stručnjaka dovedeno u pitanje, Komisija je ovlaštena poduzimati odgovarajuće mjere kako bi se taj utjecaj spriječio.
- (2) Mjere iz stavka (1) ovoga članka obuhvaćaju, uz odgovarajuće nadzorne mjere, i podnošenje zahtjeva nadležnom sudu za izricanje privremenih mјera u vezi s korištenjem glasačkih prava vezanih za udjele imatelj kvalificiranih udjela iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 23.

(Organi društva za upravljanje)

- (1) Na organe društva za upravljanje shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju gospodarska društva, ukoliko ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Upravu društva čine najmanje dva člana.
- (3) Članom uprave društva za upravljanje može biti imenovana osoba koja dobije prethodnu suglasnost Komisije za obavljanje funkcije člana uprave društva za upravljanje.
- (4) Član uprave društva za upravljanje pored općih uvjeta propisanih zakonom kojim se uređuju gospodarska društva mora ispunjavati i sljedeće uvjete:
- a) VSS-VII stupanj stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja, a od kojih najmanje jedan član uprave mora biti ekonomskе ili pravne struke,
 - b) najmanje trogodišnje radno iskustvo na rukovodećim položajima, odnosno šest godina iskustva u poslovima koji se mogu usporediti s poslovima društva za upravljanje nakon stjecanja navedenog stupnja obrazovanja,
- (5) Član uprave društva za upravljanje mora biti zaposlen u društvu za upravljanje na puno radno vrijeme.
- (6) Članovi nadzornog odbora društva za upravljanje mogu biti osobe koje ispunjavaju odredbe zakona kojim se uređuju gospodarska društva i koja zadovoljavaju sljedeće uvjete:
- a) VSS-VII stupanj stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja, a od kojih najmanje jedan član uprave mora biti ekonomskе ili pravne struke,
 - b) da ima stručno znanje i iskustvo u upravljanju društвom slične veličine i vrste poslovanja.
- (7) Društvo za upravljanje dužno je razriješiti dužnosti člana uprave ako sazna da je ta osoba prestala ispunjavati uvjete iz stavka (4) ovoga članka.
- (8) Komisija može odrediti dodatne uvjete za obavljanje funkcije člana uprave društva za upravljanje, uključujući i kriterije obvezнog stručnog znanja i načina njegovog utvrđivanja.

Članak 24.

(Davanje suglasnosti na izbor člana uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje)

(1) Komisija daje suglasnost na izbor predloženih članova uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje.

(2) Komisija donosi rješenje o davanju suglasnosti na izbor člana uprave i člana nadzornog odbora društva za upravljanje kada utvrdi da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 23. ovoga Zakona i kada procijeni da predloženi član uprave i član nadzornog odbora imaju poslovni ugled koji upućuje na zaključak da će valjano obavljati poslove u društvu za upravljanje, te da im je finansijski položaj takav da se može prepostaviti da neće imati negativan utjecaj na poslovanje društva za upravljanje, kao i da će njihovim izborom biti osigurana odgovarajuća zaštita interesa članova dobrovoljnog mirovinskog fonda.

(3) Kada odlučuje o davanju suglasnosti iz stavka (1) ovoga članka, Komisija može zatražiti od predloženih članova uprave, nadzornog odbora ili direktora da osobno dođu na intervju.

(4) Kada Komisija odlučuje o zahtjevu iz članka 11. stavak (1) ovoga Zakona, istodobno odlučuje i o davanju suglasnosti na izbor predloženih članova uprave društva za upravljanje.

(5) Komisija propisuje bliže uvjete i način davanja suglasnosti iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 25.

(Povlačenje suglasnosti na izbor člana uprave i nadzornog odbora društva za upravljanje)

(1) Komisija povlači suglasnost članu uprave, odnosno članu nadzornog odbora društva za upravljanje kada utvrdi da je:

- a) odluka donesena na temelju neistinitih i netočnih podataka;
- b) u međuvremenu prestao ispunjavati uvjete iz čl. 23. i 24. ovoga Zakona;
- c) izvršio povredu odredaba ovoga Zakona i drugog zakona po kojem je Komisija nadležna da obavlja nadzor, pravila poslovnog morala, savjesnog poslovanja i pravila o upravljanju rizikom ili na drugi način teže ugrozio interes članova dobrovoljnog mirovinskog fonda;
- d) pravomoćnim rješenjem oglašen poslovno nesposobnim.

(2) Od dana dostavljanja rješenja kojim mu je povučena suglasnost, član uprave, odnosno član nadzornog odbora ne može vršiti bilo kakvu funkciju u društvu za upravljanje.

(3) Uprava društva za upravljanje što prije, a najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja iz stavka (2) ovoga članka, saziva sjednicu uprave društva na kojoj predlaže novog člana uprave.

Članak 26.

(Poslovna tajna)

(1) Članovi uprave, nadzornog odbora ili zaposlenici u društvu za upravljanje i povezane osobe tog društva dužni su čuvati kao poslovnu tajnu i ne mogu davati informacije o:

- a) dobrovoljnom mirovinskom fondu ili društvu za upravljanje tim fondom koje bi mogle stvoriti pogrešnu predstavu o poslovanju društva, odnosno fonda;
 - b) budućim aktivnostima i poslovnim planovima društva za upravljanje, osim u slučajevima predviđenim zakonom;
 - c) stanju i prometu na računima dobrovoljnog mirovinskog fonda i njegovih članova;
 - d) drugim podacima koji su od značaja za poslovanje dobrovoljnog mirovinskog fonda, a za koje su saznali u obavljanju poslova društva za upravljanje.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, podaci se mogu priopćavati i stavljati na uvid trećim osobama samo prilikom nadzora poslovanja, na temelju naloga suda, nadležnog organa uprave, ili na temelju zakona.

Članak 27. (Upis u registar)

- (1) Društvo za upravljanje je dužno da, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja o izdavanju dozvole za rad i rješenja o izdavanju dozvole za upravljanje fondom i davanja suglasnosti na odluku o izboru članova uprave, podnese registracijsku prijavu u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata.
- (2) Društvo za upravljanje je dužno, u roku od sedam dana od dana prijema rješenja o upisu u registar poslovnih subjekata, dostaviti Komisiji izvod iz upisa u registar.
- (3) Društvo za upravljanje ne može obavljati djelatnost organiziranja i upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondom prije upisa te djelatnosti u Registar poslovnih subjekata.

Članak 28. (Akti društva za upravljanje)

- (1) Akti društva za upravljanje su osnivački akt, statut, pravila poslovanja, plan poslovanja i drugi akti.
- (2) Pravilima poslovanja društva za upravljanje uređuju se:
 - a) poslovi koje obavlja društvo za upravljanje, uvjeti i način njihovog obavljanja;
 - b) međusobni odnosi društva za upravljanje i članova fonda;
 - c) kriteriji za obrazovanje investicijskog portfelja fonda i investicijska politika s ciljem povećanja vrijednosti imovine fonda;
 - d) način obavještavanja članova dobrovoljnog mirovinskog fonda o:
 - 1) promjenama investicijske politike,
 - 2) vrijednosti imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda i vrijednosti investicijskih jedinica,
 - 3) posebnim rizicima investiranja,
 - 4) izmjenama pravilnika o tarifi,
 - 5) drugim bitnim pitanjima;
 - e) način i uvjeti pod kojim članovi organa i zaposleni u društvu za upravljanje mogu ulagati svoja sredstva u dobrovoljni mirovinski fond kojim upravlja to društvo;
 - f) administrativne i računovodstvene procedure;
 - g) kontrolne i sigurnosne mjere za obradu podataka i njihovo čuvanje;
 - h) sustav interne kontrole;
 - i) mjere za sprječavanje konflikta interesa i mjere za sprječavanje korištenja imovine kojom se upravlja za vlastiti račun;
 - j) mjere za sprječavanje zloupotrebe povlaštenih informacija;
 - k) druga pitanja od značaja za rad društva.

Članak 29. **(Izmjene i dopune akata društva za upravljanje)**

- (1) Društvo za upravljanje je dužno Komisiju obavijestiti o izmjenama i dopunama akata iz članka 28. stavak (1) ovoga Zakona, sukladno aktu Komisije kojim se uređuje način dostavljanja tih akata.
- (2) Društvo za upravljanje je dužno Komisiju obavijestiti o izmjenama i dopunama pravila poslovanja najmanje 30 dana prije početka njihove primjene.
- (3) Prilikom dostavljanja obavijesti iz stavka (2) ovoga članka, društvo za upravljanje se izjašnjava da li izmjene i dopune pravila poslovanja dostavlja svim članovima dobrovoljnog mirovinskog fonda, odnosno obveznicima uplate na koje se ona odnose.
- (4) Društvo za upravljanje je obvezno dostaviti izmjene i dopune pravila poslovanja osobama iz stavka (3) ovoga članka, kada se vrši izmjena pravila poslovanja u dijelovima propisanim člankom 28. stavak (2) toč. c) i d) ovoga Zakona, odnosno ukoliko izmjene i dopune mogu utjecati na jasnu predstavu člana o fondu i na donošenje svrsishodne odluke o članstvu.
- (5) Komisija može od društva za upravljanje zahtijevati da izmjeni i dopuni pravila poslovanja kad utvrdi da ona dovoljno ne osiguravaju interese članova dobrovoljnog mirovinskog fonda.
- (6) Društvo za upravljanje je dužno izmjene i dopune pravila poslovanja objaviti na svojoj internet stranici i oglasnoj ploči, najkasnije 30 dana prije početka njihove primjene.
- (7) Komisija može od društva za upravljanje zahtijevati da izmjene i dopune pravila poslovanja dostavi svim članovima dobrovoljnog mirovinskog fonda, odnosno obveznicima uplate na koje se ona odnose, ako ocijeni da je to u njihovom najboljem interesu, i to najkasnije 20 dana prije početka njihove primjene.

Članak 30. **(Naknade društva za upravljanje)**

- (1) Naknadu za usluge društva za upravljanje i naknadu za prijenos računa člana fonda plaća član fonda, sukladno pravilniku o tarifi društva za upravljanje.
- (2) Društvo za upravljanje dužno je, prije potpisivanja ugovora, člana fonda upoznati s visinom naknada iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Naknada za usluge društva za upravljanje sastoji se od:
- a) naknade prilikom uplate mirovinskih doprinosova, po stopi od najviše 3% od vrijednosti izvršenih uplata;
 - b) naknade za upravljanje fondom, koja se obračunava po stopi od najviše 2% godišnje od neto vrijednosti imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda.
- (4) Naknada iz stavka (3) točka b) ovoga članka obračunava se svakodnevno, a naplaćuje mjesečno.
- (5) Troškovi u vezi s kupnjom, prodajom i prijenosom vrijednosnih papira iz kojih se sastoji dobrovoljni mirovinski fond i troškovi usluga banke depozitara naplaćuju se iz imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda, a druge troškove snosi društvo za upravljanje.
- (6) Društvo za upravljanje naplaćuje prijenos računa člana dobrovoljnog mirovinskog fonda na dobrovoljni mirovinski fond koji organizira i kojim upravlja drugo društvo za

upravljanje prema stvarnim troškovima prijenosa, ali ne više od iznosa koji propiše Komisija.

(7) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, naknadu iz stavka (3) točke a) ovoga članka plaća organizator mirovinskog programa na temelju ugovora o upravljanju mirovinskim programom.

(8) Obračun naknade iz stavka (3) točka a) ovoga članka vrši se prije nego što se uplate pretvore u obračunske jedinice.

(9) Društvo za upravljanje dužno je članove dobrovoljnog mirovinskog fonda obavijestiti o povećanju naknada koje se naplaćuju članovima dobrovoljnog mirovinskog fonda najmanje 60 dana prije njihove primjene.

(10) Komisija bliže uređuje način obračuna naknada.

Članak 31. (Vođenje poslova društva za upravljanje)

(1) Društvo za upravljanje dužno je:

- a) u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanja prava i obveza iz tih odnosa pridržavati se načela savjesnosti i poštenja,
- b) u izvršavanju obveza postupati s povećanom pažnjom prema pravilima struke, dobrim poslovnim običajima, te propisima Federacije,
- c) biti sposobno ispuniti dospjele obveze (načelo likvidnosti), odnosno trajno sposobno ispunjavati sve svoje obveze (načelo solventnosti),
- d) odgovarati za pravovremeno, savjesno i efikasno ispunjavanje svih prava i obveza predviđenih zakonom, prospektom i/ili statutom fonda, te za propisno izvršavanje navedenih prava i obveza sukladno ovom Zakonu, te prospektu i/ili statutu fonda, bez obzira na to je li neke od njih povjerila drugom,
- e) podatke o članovima, broju investicijskih jedinica, uplatama i isplatama čuvati kao poslovnu tajnu, a može ih priopćavati samo na temelju sudskog naloga, zahtjeva određenog člana, banci depozitari, te po zahtjevu Komisije,
- f) ako je povjerilo poslove i dužnosti trećim osobama, da ih prati pridržavaju li se u svom radu odredaba ovoga Zakona, te prospekta i/ili statuta fonda,
- g) uz suglasnost Komisije donijeti akt kojim se uređuje sukob interesa s fondovima kojima upravlja, sukob interesa s obzirom na upravljanje imovinom trećih osoba te obavljanje investicijskog savjetovanja,
- h) osigurati sustave i mehanizme nadzora koji jasno pokazuju da društvo za upravljanje na dugoročnoj osnovi postupa sukladno ovom Zakonu, prospektu i/ili statutu fonda, a koji omogućuju praćenje svih odluka, naloga i transakcija imovinom fonda
- i) osigurati da oglasni i promotivni sadržaji, obavijesti i izvješća članovima fondova, bilo da su im dostavljeni, odnosno objavljeni u novinama ili putem elektroničkih sredstava javnog priopćavanja, budu jasni, točni, da ne navode na pogrešne zaključke i da su sukladni zahtjevima Komisije,
- j) kupovati imovinu za dobrovoljne mirovinske fondove isključivo u svoje ime i za račun dobrovoljnog mirovinskog fonda, odnosno članova fonda kojim upravlja, deponirajući je u banci depozitari, sukladno ovom Zakonu, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te drugim relevantnim propisima
- k) dostavljati banci depozitari kopije svih originalnih isprava vezanih uz transakcije imovinom dobrovoljnih mirovinskih fondova, i to odmah po sastavljanju tih isprava ili njihovu primitku te sve ostale isprave i dokumentaciju važnu za obavljanje poslova i

- izvršavanje dužnosti banke depozitara predviđenih ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te drugim relevantnim propisima,
- l) evidencije transakcija s imovinom pojedinog dobrovoljnog mirovinskog fonda voditi odvojeno od vlastitih evidencija, računa, kao i od evidencija transakcija ostalih dobrovoljnih mirovinskih fondova te ih u pravilnim vremenskim razmacima usklađivati s evidencijama banke depozitara
 - m) voditi poslovne knjige i ostalu dokumentaciju na način utvrđen posebnim propisom,
 - n) objavljivati podatke o sebi i fondovima kojima upravlja sukladno ovom Zakonu, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim relevantnim propisima,
 - o) podnosići Komisiji redovna izvješća u skladu s postupkom predviđenim propisima Komisije,
 - p) izvještavati Komisiju o svakoj promjeni sukladno odredbama ovoga Zakona, promjeni članova uprave i nadzornog odbora, odnosno o promjeni u članstvu društva za upravljanje, te o svakoj promjeni kapitala, odnosa ili članstva u temeljnom kapitalu u odnosu na stanje koje je odobrila Komisija,
 - r) da na potpun, pravovremen, točan i istinit način i u onom vremenu koje odredi Komisija uvede, vodi i stavlja na uvid svu evidenciju koju Komisija odredi svojim propisom,
 - s) pravovremeno omogućiti Komisiji uvid u svu svoju evidenciju te omogućiti razgovor s osobama koje obavljaju poslove u društvu za upravljanje,
 - t) ne sklapati bilo kakav ugovor koji ima za cilj umanjivanje ili promjenu odgovornosti utvrđenih ovim Zakonom, pri čemu se svaka takva odredba ugovora smatra ništavnom,
 - u) jednog člana uprave zadužiti za praćenje usklađenosti poslovanja s odredbama ovoga Zakona i drugim propisima, te za održavanje kontakata s Komisijom u cilju izvješćivanja i drugih korespondentnih aktivnosti sukladno odredbama ovoga Zakona,
 - v) upravljati dobrovoljnim mirovinskim fondom u skladu s ulagačkim ciljevima svakog pojedinog fonda kojim upravlja,
 - z) izdavati banchi depozitaru naloge za ostvarivanje prava povezanih s imovinom dobrovoljnog mirovinskog fonda,
 - aa) osigurati da procjene fer vrijednosti imovine i obveza dobrovoljnog mirovinskog fonda budu točne, te da cijena investicijske jedinice bude točno utvrđena
- (2) Komisija će bliže urediti poslovanje društava za upravljanje.

Članak 32. (Zabranjene radnje za društvo za upravljanje)

Društvo za upravljanje ne smije:

- a) obavljati djelatnosti posredovanja u kupnji i prodaji finansijskih instrumenata
- b) stjecati ili otuđivati imovinu fondova kojima upravlja za svoj račun ili račun relevantnih osoba
- c) kupovati sredstvima fonda imovinu ili sklapati poslove koji nisu predviđeni ovim Zakonom
- d) obavljati transakcije kojima krši odredbe ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te prospeksa fonda, uključujući odredbe o ograničenjima ulaganja
- e) nenaplatno otuđivati imovinu fonda

- f) stjecati ili otuđivati imovinu fondova kojima upravlja po cijeni nepovoljnijoj od njezine fer vrijednosti
- g) neposredno ili posredno, istovremeno ili s odgodom, dogovorati prodaju, kupnju ili prijenos imovine između dva fonda kojima upravlja isto društvo za upravljanje pod uvjetima različitim od tržišnih uvjeta ili uvjetima koji jedan fond stavlja u povoljniji položaj u odnosu na drugi
- h) preuzimati obveze u vezi s imovinom koja u trenutku preuzimanja tih obveza nije vlasništvo fonda, uz iznimku:
 - 1) transakcija financijskim instrumentima obavljenih na uređenom tržištu ili drugom tržištu čija pravila omogućavaju isporuku financijskih instrumenata uz istovremeno plaćanje i
 - 2) transakcija za koje nije moguća istovremena isporuka financijskih instrumenata ili nisu uobičajeno izvodive putem sustava poravnanja uz istovremeno plaćanje, pri čemu društvo za upravljanje mora uspostaviti odgovarajuće procedure, postupke i mjere u svrhu kontrole rizika namire.

Članak 33. (Odgovornost društva za upravljanje)

- (1) Društvo za upravljanje odgovorno je članovima fondova za uredno i savjesno obavljanje poslova propisanih ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona, prospeksa i/ili statuta fonda.
- (2) Ako društvo za upravljanje ne obavi ili propusti obaviti, u cijelosti ili djelomično, odnosno ako nepropisno obavi bilo koji posao ili dužnost predviđenu ovim Zakonom, prospektom ili statutom fonda, društvo za upravljanje odgovara članovima fonda za štetu koja je nanesena imovini fonda, a koja je nastala kao posljedica propusta društva za upravljanje u obavljanju i izvršavanju njegovih dužnosti.
- (3) Društvo za upravljanje dužno je statutom fonda za slučaj pogrešnog izračuna cijene udjela i za slučaj povrede ograničenja ulaganja u smislu članka 55. ovoga Zakona predvidjeti odgovarajuće postupke i model naknade štete za članove fondova, koji moraju posebno obuhvatiti izradu i provjeru plana naknade štete kao i mjere naknade štete.
- (4) Postupci i model naknade štete iz stavka (3) ovoga članka moraju biti revidirani od strane revizora u okviru revizije godišnjih izvještaja fonda.
- (5) Društvo za upravljanje je dužno da uspostavi sustav unutarnjih kontrola na svim razinama, pri čemu se pod tim sustavom podrazumijevaju odgovarajuće procedure, postupci i radnje koje je uprava društva za upravljanje dužna organizirati na način koji odgovara prirodi, složenosti i rizičnosti posla, a radi kontinuiranog upravljanja rizicima koji mogu negativno utjecati na ostvarivanje utvrđenih poslovnih ciljeva, kao i radi sprječavanja nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju društva za upravljanje.
- (6) Uprava društva za upravljanje odgovorna je za uspostavljanje, kontinuirano praćenje i unaprijeđenje sustava upravljanja rizicima u poslovanju društva za upravljanje i dobrovoljnog mirovinskog fonda.
- (7) Komisija propisuje minimalne uvjete uspostavljanja sustava unutarnjih kontrola i utvrđuje pravila upravljanja rizicima iz st. (5) i (6) ovoga članka.
- (8) Komisija će detaljnije razraditi postupak i model naknade štete i njegovu provedbu, a posebno:
 - a) pojedinosti postupka naknade štete, minimalnu visinu pogrešnog izračuna cijene udjela, nakon koje se provodi postupak naknade štete, kao i pojedinosti

- pojednostavljenog postupka naknade štete kod nedostatka određene visine za ukupnu štetu;
- b) mjere naknade štete koje treba poduzeti prema članovima fonda ili fondu te bagatelne granice u kojima bi takve mjere naknade štete prouzrokovale nerazmjeran trošak;
- c) obveze izvješćivanja prema Komisiji;
- d) obveze informiranja članova fonda;
- e) sadržaj i izradu plana naknade štete koji se treba izraditi te pojedinosti mjera naknade štete;
- f) sadržaj i opseg revizije plana naknade štete i mjera naknade štete od strane revizora.

Članak 34.
(Promjena tvrtke i sjedišta)

Društvo za upravljanje je dužno, prije podnošenja prijave za upis u registar gospodarskih subjekata promjene tvrtke i sjedišta obavijesti Komisiju i članove dobrovoljnog mirovinskog fonda o promjeni koju vrši i dobije suglasnost na promjenu od Komisije.

Članak 35.
(Poslovne knjige i izvještaji)

- (1) Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja društva za upravljanje vrši se sukladno zakonu kojim se uređuje računovodstvo i revizija i propisu Komisije.
- (2) Društvo za upravljanje je dužno, odvojeno od svojih, voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje za dobrovoljni mirovinski fond kojim upravlja.
- (3) Društvo za upravljanje je dužno u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima odvojeno prikazivati podatke za svaki fond kojim upravlja.
- (4) Društvo za upravljanje je dužno osigurati vanjsku reviziju finansijskih izvještaja.
- (5) Društvo za upravljanje dužno je Komisiji dostavljati:
- a) godišnje finansijske izvještaje za društvo u okviru kojeg odvojeno prikazuje finansijski izvještaj dobrovoljnog mirovinskog fonda kojim upravlja, s izvještajem vanjskog revizora do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu;
- b) mjesечne izvještaje za dobrovoljni mirovinski fond i društvo za upravljanje, do desetog dana u mjesecu za prethodni mjesec, koji sadrže podatke o:
- 1) vrijednosnim papirima koje čine imovinu dobrovoljnog mirovinskog fonda kojima se trgovalo, prema vrsti vrijednosnih papira i emitentima,
 - 2) nekretninama koje čine imovinu fonda kojima se trgovalo, prema vrsti i mjestu gdje se one nalaze,
 - 3) stanju na novčanim depozitima koji čine imovinu dobrovoljnog mirovinskog fonda, prema finansijskim organizacijama kod kojih se depoziti nalaze,
 - 4) datumima transakcija i cijenama po kojima su transakcije vrijednosnim papirima izvršene,
 - 5) brokerskim naknadama, naknadama banke depozitara i drugim troškovima u vezi s transakcijama,
 - 6) vrijednosti imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda i broju upisanih investicijskih jedinica i njihovoј pojedinačnoј vrijednosti, sa stanjem na dan posljednjeg radnog dana u mjesecu za koji se izvještaj dostavlja,

7) broju članova dobrovoljnog mirovinskog fonda, sa stanjem na dan posljednjeg radnog dana u mjesecu za koji se dostavlja izvještaj,

8) druge podatke na zahtjev Komisije.

(6) Društvo za upravljanje je dužno trajno čuvati dokumentaciju i podatke zabilježene na električkim medijima koji se odnose na članove dobrovoljnog mirovinskog fonda.

(7) Društvo za upravljanje dužno je, na zahtjev Komisije, dostavljati i druge izvještaje, informacije i podatke.

(8) Komisija će propisati strukturu, sadržaj, način i rokove dostave drugih izvještaja društva za upravljanje koje su društva za upravljanje obvezna sastavljati za potrebe Komisije sukladno stavku (5) ovoga članka.

Članak 36. (Vanjska revizija finansijskih izvještaja)

(1) Društvo za upravljanje obavještava Komisiju o izboru vanjskog revizora u roku od sedam dana od dana izbora i dostavlja joj podatke na temelju kojih je donijelo odluku o izboru.

(2) U roku od 15 dana od dana prijema obavijesti iz stavka (1) ovoga članka, Komisija može zahtijevati od društva za upravljanje promjenu vanjskog revizora, ukoliko na temelju istinitosti i objektivnosti ranije danih izvještaja i drugih informacija kojima Komisija raspolaže, procijeni da ne postoji dovoljna razina sigurnosti da će obavljena revizija biti sukladna zakonu kojim se uređuje revizija finansijskih izvještaja i međunarodnim standardima revizije.

(3) Vanjski revizor ne može u istoj godini obavljati i reviziju finansijskih izvještaja društva za upravljanje ili dobrovoljnog mirovinskog fonda i pružati društvu za upravljanje druge usluge, niti može vršiti reviziju za poslovnu godinu u kojoj je društvu za upravljanje pružao te usluge.

(4) Komisija utvrđuje osnovni sadržaj izvješća vanjskog revizora i uvjete obavljanja vanjske revizije.

(5) Komisija kad utvrdi da revizija finansijskih izvještaja društva za upravljanje ili dobrovoljnog mirovinskog fonda nije obavljena sukladno zakonu kojim se uređuje revizija finansijskih izvještaja i međunarodnim standardima revizije, zahtijeva od društva za upravljanje da, u roku koji ona odredi, angažira drugog eksternog revizora, koji će ponovo obaviti reviziju o trošku društva za upravljanje.

(6) Vanjski revizor dužan je upravu društva za upravljanje, kao i Komisiju, obavijestiti, i to odmah nakon što za njih sazna, o svakoj činjenici koja predstavlja:

a) povredu zakona i akata Komisije;

b) materijalno značajnu promjenu finansijskog rezultata iskazanog u nerevidiranim godišnjim finansijskim izvještajima;

c) povredu unutarnjih procedura ili akata društva za upravljanje;

d) okolnost koja bi mogla dovesti do materijalnog gubitka za društvo za upravljanje ili bi mogla ugroziti kontinuitet njegovog poslovanja.

(7) Obavijest iz stavka (6) ovoga članka ne smatra se povredom tajnosti podataka društva za upravljanje ili povjerljivih informacija i vanjski revizor zbog njega ne može snositi odgovornost.

(8) Komisija će propisati bliže uvjete i način davanja obavijesti iz stavka (7) ovoga članka.

(9) Komisija može od vanjskih revizora zahtijevati i dodatne obavijesti u vezi s izvršenom revizijom.

(10) Kad su nepravilnosti u poslovanju društva za upravljanje utvrđene u izvješću vanjskog revizora, društvo za upravljanje je dužno te nepravilnosti otkloniti i o tome obavijestiti Komisiju.

(11) Ako društvo za upravljanje ne otkloni nepravilnosti iz stavka (10) ovoga članka, Komisija prema tom društvu za upravljanje poduzima mjere propisane ovim Zakonom.

(12) Društvo za upravljanje dostavlja Komisiji pismenu obavijest o raskidu ugovora s vanjskim revizorom, s izjavom o razlozima za raskid najkasnije u roku od 15 dana od dana raskida ovoga ugovora.

Članak 37. (Statusne promjene društva za upravljanje)

(1) Ako je društvo za upravljanje uključeno u pripajanje, spajanje ili podjelu mora za tu statusnu promjenu dobiti odobrenje Komisije.

(2) Za odlučivanje o izdavanju odobrenja za statusne promjene društva iz stavka (1) ovoga članka, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona za izdavanje odobrenja za rad društvu za upravljanje.

(3) Ako uslijed statusne promjene društva za upravljanje nastane novo društvo, to društvo da bi moglo raditi kao društvo za upravljanje, mora prije upisa statusne promjene u sudski registar od Komisije dobiti odobrenje za rad.

Članak 38. (Prijenos prava upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondom)

(1) Društvo za upravljanje može svoje pravo upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondom ugovorom prenijeti na drugo društvo za upravljanje, uz prethodnu suglasnost Komisije.

(2) Društvo za upravljanje na koje se prenosi pravo upravljanja iz stavka (1) ovoga članka dužno je Komisiji, u roku od 15 dana od davanja suglasnosti iz toga stavka, podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom, uz koji podnosi dokumentaciju iz članka 11. stavak (2) ovoga Zakona, kao i drugu dokumentaciju sukladno propisu Komisije.

(3) Komisija izdaje društvu za upravljanje iz stavka (2) ovoga članka dozvolu za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom iz tog stavka u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za izdavanje ove dozvole.

(4) Istodobno s izdavanjem dozvole iz stavka (3) ovoga članka, Komisija oduzima društvu za upravljanje koje prenosi pravo upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondom dozvolu za upravljanje tim fondom, odnosno oduzima mu dozvolu za rad ako ovo društvo ne upravlja nijednim drugim dobrovoljnim mirovinskim fondom, u kom slučaju to društvo pokreće postupak dobrovoljne likvidacije u smislu članka 39. ovoga Zakona.

(5) Za prijenos prava upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondom nije potrebna suglasnost članova tog fonda, organizatora mirovinskih planova i obveznika uplate.

(6) Danom izdavanja dozvole iz stavka (3) ovoga članka - pravo upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondom prenosi se na društvo za upravljanje kome je izdana ta dozvola.

(7) Društvo za upravljanje na koje je preneseno pravo upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondom drugog društva za upravljanje, u roku od osam dana od dana prijema rješenja o izdavanju dozvole iz stavka (3) ovoga članka, obavještava članove

tog fonda o njihovom pravu da, ako više ne žele biti članovi ovoga fonda, svoj račun prenesu u fond kojim upravlja drugo društvo za upravljanje - u roku od 60 dana od dana prijema te obavijesti, pri čemu troškove ovog prijenosa snosi društvo za upravljanje na koje je preneseno ovo pravo.

(8) Danom donošenja rješenja o izdavanju dozvole iz stavka (3) ovoga članka, društvo za upravljanje kome je izdana ta dozvola postaje ugovorna strana u ugovorima o članstvu u fondu, odnosno o mirovinskom programu koji su mu prijenosom prava upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondom ustupljeni i preuzima sva prava i obveze iz tih ugovora.

(9) Komisija bliže uređuje postupak prijenosa prava upravljanja iz ovoga članka.

Članak 39. (Prestanak društva za upravljanje)

(1) U slučaju oduzimanja dozvole za rad društvu za upravljanje, pokreće se postupak likvidacije ili stečaja tog društva.

(2) Na postupak iz stavka (1) ovoga članka primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju likvidacija i stečaj gospodarskih društava, ako ovim Zakonom nije drukčije predviđeno.

(3) Društvo za upravljanje može pokrenuti postupak svoje dobrovoljne likvidacije samo ako je prethodno svoje pravo upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondom prenijelo na drugo društvo za upravljanje sukladno članku 38. ovoga Zakona.

(4) U slučaju oduzimanja dozvole za rad društvu za upravljanje, to društvo prestaje upravljati dobrovoljnim mirovinskim fondom, a banka depozitar je dužna obavljati samo neodložne poslove u vezi s tim upravljanjem, odnosno poslove čijim bi neobavljanjem nastupila šteta za ovaj fond.

(5) Komisija bliže propisuje postupak prestanka društva za upravljanje iz ovoga članka.

Članak 40. (Javni poziv)

(1) Danom prestanka upravljanja od strane društva za upravljanje, u smislu članka 39. ovoga Zakona, Komisija upućuje javni poziv postojećim društvima za upravljanje da, u roku od 15 dana, podnesu ponudu za upravljanje, odnosno pripajanje dobrovoljnog mirovinskog fonda.

(2) U roku od 30 dana od dana isteka roka iz stavka (1) ovoga članka Komisija donosi rješenje o najpovoljnijoj ponudi društva za upravljanje.

(3) Uvjete i način izbora najpovoljnije ponude društva za upravljanje bliže propisuje Komisija.

Članak 41. (Neuspješan javni poziv)

(1) Ako na javni poziv nijedno društvo za upravljanje ne podnese ponudu, Komisija obavještava članove dobrovoljnog mirovinskog fonda i dostavlja ovlast banci depozitaru da unovči imovinu fonda i prenese račune članova fonda u drugi dobrovoljni mirovinski fond.

(2) Banka depozitar, u roku od šest mjeseci od dana prijema ovlasti, unovčava imovinu fonda u najboljem interesu članova fonda.

(3) U roku od 30 dana od dana prijema obavijesti iz stavka (1) ovoga članka, članovi dobrovoljnog mirovinskog fonda biraju drugi dobrovoljni mirovinski fond i obavještavaju banku depozitara o svom izboru.

(4) Troškovi poslova u vezi s upravljanjem, odnosno u vezi s unovčavanjem imovine fonda i prijenosom računa iz stavka (1) ovoga članka padaju na teret društva za upravljanje, a ukoliko to nije moguće - na teret imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda koji se raspušta.

(5) Komisija će bliže urediti postupak raspuštanja dobrovoljnog mirovinskog fonda.

Članak 42. (Dužnosti banke depozitara)

(1) Banka depozitar podnosi Komisiji izvješće o unovčavanju imovine fonda i prijenosu računa u smislu članka 41. st. (1) i (2) ovoga Zakona.

(2) Na temelju izvješća iz stavka (1) ovoga članka Komisija briše fond iz registra dobrovoljnih mirovinskih fondova.

(3) Banka depozitar najmanje 10 godina čuva poslovne knjige i dokumentaciju raspuštenog dobrovoljnog mirovinskog fonda, a sukladno propisima kojima se uređuje arhivska građa.

POGLAVLJE III. ORGANIZIRANJE I UPRAVLJANJE DOBROVOLJNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA

Članak 43. (Dobrovoljni mirovinski fond)

(1) Dobrovoljni mirovinski fond se organizira radi prikupljanja novčanih sredstava uplatom mirovinskog doprinosa od strane obveznika uplate i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine fonda.

(2) Dobrovoljnim mirovinskim fondom upravlja društvo za upravljanje, u skladu s ovim Zakonom.

(3) Dobrovoljni mirovinski fond jeste fond posebne vrste, odnosno zasebna imovina, bez svojstva pravne osobe.

(5) Dobrovoljni mirovinski fond može biti fond otvorenog tipa, u kojem slučaju prihvata zahtjeve za članstvo od bilo koje osobe koja ima prebivalište u BiH, te koja prihvata dobrovoljni mirovinski program.

(6) Dobrovoljni mirovinski fond može biti i zatvorenog tipa, te osnovan za potrebe određenih poslodavaca i sindikata, njime mora upravljati društvo za upravljanje, te mora nuditi jedan ili više dobrovoljnih mirovinskih programa, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(7) Jedno društvo za upravljanje može organizirati jedan ili više dobrovoljnih mirovinskih programa.

Članak 44. (Imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda)

(1) Imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda u svojini je članova fonda, razmjerno njihovom udjelu u imovini fonda.

(2) Imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda je odvojena od imovine društva za upravljanje.

(3) Imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda se obvezno vodi na računu kod banke depozitara.

(4) Imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda ne može biti predmet prinudne naplate, zaloge, hipoteke, ne može se uključiti u likvidacijsku ili stečajnu masu društva za upravljanje, banke depozitara ili drugih osoba, niti koristiti za izmirivanje obveza člana dobrovoljnog mirovinskog fonda i drugih osoba prema trećim osobama.

(5) Pravo glasa na temelju dionica koje čine imovinu dobrovoljnog mirovinskog fonda ostvaruje društvo za upravljanje koje organizira i upravlja tim fondom. Društvo za upravljanje će koristiti pravo glasa vezano za dionice dobrovoljnog mirovinskog fonda kojim upravlja isključivo u interesu članova dobrovoljnog mirovinskog fonda.

Članak 45. (Investiciona načela i investiciona politika)

(1) Imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda ulaže se sa ciljem povećanja ukupnog prinosa u korist članova dobrovoljnog mirovinskog fonda, a u skladu sa sljedećim načelima:

a) načelo sigurnosti imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda – u strukturi portfolija dobrovoljnog mirovinskog fonda nalaze se vrijednosni papiri izdavalaca sa visokim kreditnim rejtingom;

b) načelo diversifikacije portfolija – u strukturi portfolija dobrovoljnog mirovinskog fonda nalaze se vrijednosni papiri koje se razlikuju prema vrsti i izdavaocima, kao i prema drugim obilježjima;

c) načelo održavanja odgovarajuće likvidnosti – u strukturi portfolija dobrovoljnog mirovinskog fonda nalaze se vrijednosni papiri koje je moguće brzo i efikasno kupiti i prodati po relativno ujednačenoj i stabilnoj cijeni.

(2) Pravilima poslovanja društva za upravljanje utvrđuje se investiciona politika dobrovoljnog mirovinskog fonda.

(3) Investicionom politikom utvrđuje se:

a) način sprovođenja načela iz stavka (1) ovog članka;

b) najveći i najmanji dio sredstava dobrovoljnog mirovinskog fonda koji se može ulagati u pojedine vrijednosni papiri i nekretnine;

c) najveći dio sredstava dobrovoljnog mirovinskog fonda koji se može ulagati u novčane depozite;

d) organi društva za upravljanje koji donose odluke o ulaganjima i postupak za donošenje takvih odluka;

e) način izmjene investicione politike.

(4) Imovina mora biti uložena u najboljem interesu članova fondova.

(5) U slučaju potencijalnog sukoba interesa društvo za upravljanje mora osigurati da se imovina ulaže isključivo u interesu članova fonda.

(6) Imovina za pokriće tehničkih rezervi također mora biti uložena u skladu s odredbama st. (1) do (5) ovog članka.

Članak 46. (Dozvoljena ulaganja fonda)

(1) Imovina fonda isključivo se može sastojati od:

a) prenosivih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca:

- 1) koji su uvršteni ili se njima trguje na uređenom tržištu u smislu propisa koji uređuju tržište kapitala u BiH, državi članici i/ili državi članici OECD-a i
 - 2) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu u BiH, državi članici i/ili državi članici OECD-a, koje redovno posluje, priznato je i otvoreno za javnost
- b) nedavno izdanih prenosivih vrijednosnih papira, pod sljedećim uvjetima:
- 1) prospekt izdanja uključuje obvezu da će izdavatelj podnijeti zahtjev za uvrštenje u službenu kotaciju burze ili na drugo uređeno tržište koje redovno posluje, priznato je i otvoreno za javnost
 - 2) takvo ulaganje predviđeno je prospektom fonda i
 - 3) uvrštenje će se izvršiti u roku od jedne godine od izdanja, u protivnom će se prenosivi vrijednosni papiri smatrati neuvrštenima
- c) udjela ili dionica investicijskih fondova koji su odobrenje za rad dobili u BiH, državi članici ili u državi članici OECD-a, pod sljedećim uvjetima:
- 1) takvi investicijski fondovi dobili su odobrenje za rad od strane Komisije, odnosno nadležnog tijela države članice ili nadležnog tijela države članice OECD-a s kojima je osigurana suradnja s Komisijom, pod uvjetom da su provedba nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagača isti onima propisanim propisom koji uređuje osnivanje i rad investicijskih fondova
 - 2) da su propisane odredbe za odvojenost imovine, zaduživanje, davanje zajmova i prodaju prenosivih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca bez pokrića iste zahtjevima propisanima u propisu koji uređuje osnivanje i upravljanje investicijskim fondovima
 - 3) o poslovanju takvih investicijskih fondova izvješće se u polugodišnjim i revidiranim godišnjim izvješćima kako bi se omogućila procjena imovine i obveza, dobiti i poslovanja tijekom izvještajnog razdoblja i
 - 4) prospektom investicijskog fonda čiji se udjeli ili dionice namjeravaju stjecati predviđeno je da ukupno najviše 10% imovine investicijskog fonda može biti uloženo u udjele ili dionice drugih investicijskih fondova
- d) depozita kod banke koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da banka ima registrirano sjedište u BiH ili državi članici ili državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provedba nadzora nad tom bankom i razina zaštite deponenata isti onima sukladno propisom koji uređuje poslovanje banaka
- e) izvedenih finansijskih instrumenata kojima se trguje na uređenim tržištima iz točke a)
- a) ovoga stavka ili izvedenih finansijskih instrumenata kojima se trguje izvan uređenih tržišta iz točke a) ovoga stavka (neuvrštene OTC izvedenice) pod sljedećim uvjetima:
 - 1) osnovna imovina izvedenice sastoji se od finansijskih instrumenata obuhvaćenih toč. a) i b) ovoga stavka, finansijskih indeksa, kamatnih stopa, deviznih tečajeva ili valuta, u koje fond može ulagati sukladno svojim investicijskim ciljevima navedenim u prospektu fonda, odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona
 - 2) druge ugovorne strane u transakcijama s neuvrštenim (OTC) izvedenicama su institucije koje podliježu bonitetnom nadzoru te pripadaju kategorijama koje će pravilnikom iz stavka (7) ovoga članka dodatno propisati Komisija i
 - 3) neuvrštene (OTC) izvedenice podliježu svakodnevnom pouzdanom i provjerljivom vrednovanju te ih je u svakom trenutku moguće prodati, likvidirati ili zatvoriti prijebojnom transakcijom po njihovoj fer vrijednosti na zahtjev fonda
 - 4) prospektom fonda predviđeno je ulaganje u takve instrumente i prikazan utjecaj takvih instrumenata na rizičnost fonda

f) instrumenata tržišta novca kojima se ne trguje na uređenim tržištima iz točke a) ovoga stavka, ako su izdani pod sljedećim uvjetima:

1) izdala ih je ili za njih jamči BiH, Federacija, RS, Distrikt Brčko, jedinice lokalne samouprave u BiH i druge pravne osobe uz garanciju BiH, Federacije, RS, Distrikta Brčko sukladno propisu kojim se uređuje javni dug, država članica, lokalne ili područne (regionalne) samouprave države članice ili centralna banka države članice ili države članice OECD-a, Europska centralna banka, Europska unija ili Europska investicijska banka, ili javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica, odnosno kojem pripada jedna ili više članica OECD-a

2) izdalo ih je društvo čijim se vrijednosnim papirima trguje na uređenim tržištima iz točke a) ovoga stavka

3) izdao ih je ili za njih jamči subjekt koji podliježe bonitetnom nadzoru nadležnog tijela države članice sukladno zakonima koji uređuju tržište kapitala i poslovanje banaka ili subjekt koji podliježe ili udovoljava pravilima nadzora nadzornog tijela država članica OECD-a

4) izdala ih je druga osoba koja ima odobrenje Komisije, pod uvjetom da ulaganja u takve instrumente podliježu zaštiti ulagača jednakoj onoj kojoj podliježu instrumenti iz alineja 2) ili 3) ove točke te pod uvjetom da je izdavatelj društvo čiji kapital i rezerve iznose najmanje 20.000.000,00 KM i koje sastavlja i objavljuje svoje godišnje finansijske izvještaje sukladno propisima kojima se uređuje računovodstvo poduzetnika i primjena standarda finansijskog izvještavanja, da je izdavatelj subjekt koji se, unutar grupe društava koja obuhvaća jednu ili nekoliko društava čije su dionice uvrštene na neko od uređenih tržišta, bavi financiranjem te grupe, ili da je izdavatelj subjekt čiji je predmet poslovanja financiranje posebnih subjekata za sekuritizaciju koja koriste bankovne kreditne linije

g) novca na poslovnom računu fonda otvorenog kod depozitara te na drugim računima kada je to potrebno radi realizacije ulaganja

h) druge vrste imovine koja je proizašla iz imovine iz toč. a) do g) ovoga stavka.

i) nekretnine koje se nalaze na teritoriju BiH.

(2) Ulaganja u nekretnine mogu biti ulaganja u zemljište, zgrade (poslovne, stambene, stambeno-poslovne, ekonomске i dr.) i posebne dijelove zgrada (stanovi, poslovne prostorije i dr.), koji su upisani u javnim knjigama o evidenciji nekretnina i pravima na njima, čiji prijenos svojine nije ograničen i na kojima nije zasnovano pravo zalog, pravo plodouživanja, pravo upotrebe, pravo stanovanja ili pravo stvarnog tereta.

(3) Imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda koja se sastoji od nekretnina upisuje se u knjige iz stavka (2) ovoga članka kao svojina fonda, uz navođenje naziva društva za upravljanje i evidentira se u banci depozitaru.

(4) Vrijednost nekretnina u koje se ulaže imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda obvezno procjenjuje ovlašteni procjenitelj. Nekretnine moraju biti osigurane od svih rizika sve dok se nalaze u vlasništvu dobrovoljnog mirovinskog fonda.

(5) Članovi dobrovoljnog mirovinskog fonda nemaju pravo preče kupnje pri prodaji nekretnina.

(6) Komisija bliže uređuje način i učestalost procjene imovine iz stavka (1) točka i) ovoga Zakona.

(7) Komisija će detaljnije odrediti dozvoljena ulaganja fondova, tržišta koja smatra uređenima te institucije koje se smatraju drugom ugovornom stranom i instrumente tržišta novca u koje je dopušteno ulagati.

Članak 47.

(Ograničenja ulaganja)

Ulaganje imovine fonda podliježe sljedećim ograničenjima:

a) najviše 10% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u prenosive vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca jednog izdavatelja, pod uvjetom da ako je vrijednost prenosivih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca jednog izdavatelja u koje je fond uložio veća od 5% neto vrijednosti imovine fonda, zbroj vrijednosti tih ulaganja za sve takve izdavatelje ne smije prijeći 40% neto vrijednosti imovine fonda, ali uz izuzetak da:

1) u prenosive vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca čiji je izdavatelj ili za koje jamči BiH, Federacija ili RS ili jedinica lokalne samouprave u BiH sukladno propisu kojim se uređuje javni dug, država članica ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave države članice, država članica OECD-a ili javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica ili kojemu pripada jedna ili više članica OECD-a, može se ulagati bez ograničenja, pod uvjetom da:

- u prospektu i promotivnim sadržajima fonda budu jasno naznačene države članice, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave države članice ili javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica u čije vrijednosne papire i instrumente tržišta novca fond smije ulagati više od 35% neto vrijednosti imovine fonda

- se imovina fonda sastoji od barem šest različitih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca i

- vrijednost niti jednog pojedinog vrijednosnog papira ili instrumenta tržišta novca iz točke b) podtočke 1) prve alineje ovoga članka ne prelazi 30% neto vrijednosti imovine fonda

2) najviše 25% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u obveznice koje odobri Komisija, a koje izdaju banke koje imaju registrirano sjedište u BiH ili državi članici koje su na temelju posebnog propisa predmetom posebnoga javnog nadzora sa svrhom zaštite ulagača u te obveznice. Sredstva od izdavanja takvih obveznica moraju biti uložena sukladno posebnom propisu u imovinu koja će do dospjeća obveznica omogućiti ispunjenje obveza koje proizlaze iz obveznica i koja bi se, u slučaju neispunjerenja obveza izdavatelja, prvenstveno iskoristila za isplatu glavnice i stečenih kamata iz tih obveznica. Ako je više od 5% neto vrijednosti imovine fonda uloženo u takve obveznice jednog izdavatelja, ukupna vrijednost takvih ulaganja koja čine više od 5% neto vrijednosti imovine fonda ne smije prijeći 80% neto vrijednosti imovine fonda

3) najviše 10% neto vrijednosti imovine fona može biti uloženo u vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca čiji su izdavatelji osobe koje čine povezana društva sukladno odredbama propisa koji uređuje osnivanje i poslovanje gospodarskih društava i ovoga Zakona. Osobe koje čine povezana društva sukladno odredbama propisa koji uređuje osnivanje i poslovanje gospodarskih društava i ovoga Zakona smatraju se jednom osobom u smislu izračuna ograničenja iz točke e) ovoga stavka
b) prenosivi vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca iz točke a) podtočke 1) i 2) ovoga stavka ne uključuju se u izračun ograničenja od 40% iz točke a) ovoga stavka
c) najviše 5% neto vrijednosti imovine fonda može se uložiti u depozite kod jedne te iste banke iz članka 46. stavka (1) točke d) ovoga Zakona

d) izloženost fonda riziku druge ugovorne strane kod transakcija s neuvrštenim (OTC) izvedenicama ne smije biti veća od 5% neto vrijednosti imovine fonda

e) ukupna vrijednost ulaganja u prenosive vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca čiji je izdavatelj jedna te ista osoba i vrijednosti depozita kod te osobe i

izloženosti koje proizlaze iz transakcija s neuvrštenim (OTC) izvedenicama sklopljenih s tom osobom ne smije prijeći 15% neto vrijednosti imovine fonda

f) najviše 10% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u udjele ili dionice investicijskih fondova iz članka 46. stavka (1) točke c) ovoga Zakona,

g) ulaganja u udjele ili dionice investicijskih fondova ne uključuju se u izračune ograničenja iz toč. a) do e) ovoga stavka

h) ako se imovina fonda ulaže u udjele ili dionice investicijskih fondova kojima upravlja isto društvo za upravljanje ili neko drugo društvo s kojim je to društvo za upravljanje povezano zajedničkom upravom ili kontrolom, ili značajnim izravnim ili neizravnim međusobnim vlasničkim udjelom, takvo društvo za upravljanje ili drugo društvo ne smiju zaračunavati ulaznu ili izlaznu naknadu kod ulaganja fonda u udjele ili dionice tih investicijskih fondova

i) ako fond ulaže u udjele ili dionice investicijskih fondova, u prospektu fonda mora biti jasno naznačena i maksimalna naknada za upravljanje koju je moguće zaračunati iz imovine investicijskih fondova u koje namjerava ulagati, a u revidiranim godišnjim izvješćima fonda mora jasno biti naznačen maksimalan postotak naknade za upravljanje koja je zaračunata iz imovine fonda i iz imovine investicijskog fonda u koji je taj fond uložio

j) ulaganja zatvorenog fonda u prenosive vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca čiji je izdavatelj pokrovitelj zatvorenog fonda može iznositi najviše 5% neto imovine fonda. Ako pokrovitelj zatvorenog fonda pripada grupi, najviše 10% neto imovine zatvorenog fonda može biti uloženo u poduzeća koja pripadaju toj istoj grupi. Ako zatvoreni fond ima više pokrovitelja, ulaganja u pokroviteljska poduzeća moraju biti razborita i primjereni diversificirana. Iznimno, ulaganja iz ove točke ne odnose se na ulaganja u obveznice BiH, Federacije ili RS i/ili države članice

k) fond može steći najviše:

1) 10% dionica s pravom glasa jednog izdavatelja

2) 10% dionica bez prava glasa jednog izdavatelja

3) 10% dužničkih vrijednosnih papira jednog izdavatelja

4) 25% udjela ili dionica pojedinoga investicijskog fonda

5) 10% instrumenata tržišta novca jednog izdavatelja

6) ograničenja iz ove točke ne primjenjuju se na prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji je izdavatelj ili za koje jamči BiH, Federacija ili RS, država članica, država članica OECD-a ili javna međunarodna tijela kojima pripada jedna ili više država članica

7) ograničenja iz podtočaka 3), 4) i 5) ove točke mogu se zanemariti u trenutku stjecanja ako tada nije moguće izračunati ukupan broj ili vrijednost instrumenata u optjecaju

l) ukupna izloženost fonda prema finansijskim izvedenicama ni u kom slučaju ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine fonda. Izloženost se izračunava uzimajući u obzir trenutačnu vrijednost temeljne imovine, rizik druge ugovorne strane, buduća tržišna kretanja i raspoloživo vrijeme za likvidaciju pozicija. Fond može ulagati u izvedene finansijske instrumente, sukladno svojoj investicijskoj politici i ograničenjima iz točke 1. ovoga stavka, uz uvjet da ukupna izloženost prema temeljnoj imovini ne prelazi ograničenja iz ovoga članka. Kada prenosivi vrijednosni papir ili instrument tržišta novca sadrži ugrađenu finansijsku izvedenicu, ta finansijska izvedenica se uzima u obzir prilikom izračuna ograničenja ulaganja iz ovoga članka

m) ukupna ulaganja dobrovoljnog mirovinskog fonda u nekretnine ne mogu iznositi više od 30% imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda

n) fondovi ne smiju ulagati u plemenite metale niti u potvrde koje ih predstavljaju, kao niti stvoriti izloženost prema plemenitim metalima i drugim robnim burzama.

Članak 48.

(Korištenje tehnika i instrumenta vezanih uz prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca)

Društvo za upravljanje može koristiti tehnike i instrumente vezane uz prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, ako se takve tehnike i instrumenti koriste u svrhu učinkovitog upravljanja portfeljem fonda.

Članak 49.

(Ograničenja ulaganja fondova kojima upravlja isto društvo za upravljanje)

(1) Fondovi, zajedno s drugim fondovima kojima upravlja isto društvo za upravljanje, ne smiju biti imatelji ukupno:

- a) više od 25% dionica s pravom glasa jednog te istog izdavatelja
- b) više od 10% dionica bez prava glasa jednog te istog izdavatelja
- c) više od 10% dužničkih vrijednosnih papira izdanih od strane jednog te istog izdavatelja
- d) više od 25% udjela pojedinoga investicijskog fonda
- e) više od 10% instrumenata tržišta novca izdanih od strane jednog te istog izdavatelja.

(2) Ograničenja iz stavka (1) ovoga članka ne primjenjuju se na dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji su izdavatelj BiH, Federacija ili RS, država članica, država članica OECD-a ili međunarodne javne organizacije koje je članica jedna ili više država članica i/ili država članica OECD-a.

Članak 50.

(Pozajmljivanje)

(1) Otvoreni fond može pozajmiti novčana sredstva od trećih osoba u ukupnom iznosu do 5% neto vrijednosti imovine fonda, ali samo putem repo poslova i transakcija prodaje i ponovne kupnje, i to ne na rok duži od tri mjeseca.

(2) Najviše 5% neto vrijednosti imovine otvorenog fonda, a najviše do 50% svakog pojedinog ulaganja dopušteno je pozajmiti trećim osobama. Imovina otvorenog fonda može se pozajmljivati isključivo na temelju pisanog ugovora ili u sklopu organiziranih sustava za pozajmljivanje vrijednosnih papira koji djeluju u sklopu sustava za poravnanje i namiru. Pozajmljivanje je dopušteno samo na isključivu korist otvorenog fonda radi povećanja prinosa fonda, bez neprimjereno povećanja rizika. U tom smislu, pozajmljeni vrijednosni papiri moraju biti primjereno osigurani kolateralom. Ugovori o zajmu moraju sadržavati odredbu kojom se omogućava povlačenje pozajmljenih vrijednosnih papira na poziv u roku od 15 radnih dana.

(3) Zatvoreni fond može pozajmiti novčana sredstva od trećih osoba u ukupnom iznosu do 5% neto vrijednosti imovine fonda, ali samo u svrhu osiguravanja likvidnosti, i to na rok ne duži od tri mjeseca.

Članak 51.

(Izvedenice)

(1) Društvo za upravljanje može koristiti finansijske izvedenice u svoje ime i za račun fonda jedino u svrhu:

a) zaštite imovine fonda

b) efikasnog upravljanja imovinom i obvezama fonda.

(2) Prilikom ugovanja finansijskih izvedenica moraju se poštovati sljedeća ograničenja:

a) ukupna izloženost finansijskim izvedenicama ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine fonda

b) osnovna imovina finansijske izvedenice mora biti dozvoljena imovina za ulaganja fonda iz članka 46. ovoga Zakona

c) izloženost prema jednoj osobi ~~i~~ na temelju izvedenih finansijskih instrumenta ugovorenih s tom osobom ne smije prelaziti 10% neto vrijednosti imovine fonda

d) ulaganjem u izvedenice ili druge instrumente iz članka 46. stavka (1) ovoga Zakona koji u sebi imaju ugrađenu izvedenicu, nije dopušteno stvoriti izloženost kojom se prekoračuju ograničenja ulaganja propisana strategijom ulaganja, prospektom fonda, ovim Zakonom ili podzakonskim propisima koje je Komisija donijela na temelju ovoga Zakona te se ne smije stvoriti izloženost prema imovini iz članka 54. ovoga Zakona.

Članak 52. (Valutna usklađenost ulaganja)

(1) Imovina fonda mora se ulagati na način da bude valutno usklađena s obvezama fonda.

(2) Najmanje 70% neto vrijednosti imovine zatvorenog fonda mora biti uloženo u imovinu kojom se trguje ili koja se namiruje u valuti u kojoj se isplaćuju mirovine iz sustava dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Članak 53. (Dodatna ograničenja ulaganja)

(1) Komisija će propisati dodatna ograničenja za ulaganja fondova, uvjete i ograničenja vezana za tehnike i instrumente iz članka 47. ovoga Zakona, postupanje s imovinom fondova te izračun izloženosti iz ovoga dijela Zakona.

(2) Iznimno od odredbi ovoga Poglavlja Zakona, u slučaju značajnog poremećaja na finansijskom tržištu koji bi ugrožavao vrijednost imovine fonda, Komisija može zabraniti ili dodatno ograničiti ulaganja u pojedine oblike imovine.

Članak 54. (Zabrana ulaganja imovine)

Imovina fonda ne može biti uložena u:

- a) imovinu koja je po zakonu neotuđiva ili koja je opterećena, odnosno založena radi osiguranja potraživanja i
- b) vrijednosne papire izdane od depozitara fonda, bilo kojeg dioničara društva za upravljanje, ili bilo koje osobe koja je povezana osoba s prethodno navedenim osobama. Navedeno ograničenje se ne primjenjuje na vrijednosne papire čiji je izdavatelj BiH, Federacija ili RS, država članica ili država članica OECD-a, kao ni na vrijednosne papire čiji je izdavatelj pokrovitelj zatvorenog fonda, pri čemu vrijede ograničenja iz članka 47. točke j) ovoga Zakona.

Članak 55. (Prekoračenja ograničenja ulaganja i rok usklađivanja)

(1) Ograničenja ulaganja iz čl. 47. do 53. ovoga Zakona fond može prekoračiti kada ostvaruje prava prvenstva upisa ili prava upisa koja proizlaze iz prenosivih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca koji čine dio njegove imovine.

(2) Ako su prekoračenja ograničenja iz čl. 47. do 53. ovoga Zakona posljedica:

- a) okolnosti na koje društvo za upravljanje nije moglo utjecati
- b) ostvarivanja prava upisa iz stavka (1) ovoga članka ili
- c) stjecanja imovine iz članka 46. stavka (1) točke h) ovoga Zakona, društvo za upravljanje dužno je, osim u slučaju otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije nad bankom ili izdavateljem finansijskih instrumenata, uskladiti ulaganja fonda u razumnom roku ne duljem od tri mjeseca i transakcije poduzimati prvenstveno u svrhu usklađenja ulaganja imovine fonda, pri čemu mora uzimati u obzir interese članova fonda, nastojeći pri tome eventualni gubitak svesti na najmanju moguću mjeru.

(3) Iznimno, na zahtjev društva za upravljanje Komisija može produžiti rok iz stavka (2) ovoga članka za dodatna tri mjeseca ako je to u interesu članova fonda.

(4) Ako su prekoračenja ograničenja iz čl. 47. do 53. ovoga Zakona posljedica transakcije koju je skloplilo društvo za upravljanje, a kojom su se u trenutku njezina sklapanja prekoračila navedena ograničenja ili dodatno povećala prekoračenja ulaganja, a koja nisu obuhvaćena stavkom (2) ovoga članka, društvo za upravljanje dužno je uskladiti ulaganja fonda odmah po saznanju za prekoračenje ograničenja. Društvo za upravljanje dužno je fondu nadoknaditi tako nastalu štetu.

(5) Ograničenja ulaganja iz čl. 47. do 53. ovoga Zakona mogu biti prekoračena u prvišest mjeseci od osnivanja fonda, uz dužno poštivanje načela podjele rizika i zaštite interesa članova fonda.

Članak 56. (Zabranjene transakcije)

(1) Društvu za upravljanje je zabranjeno ugovaranje transakcija u svoje ime i za račun fonda, s članovima uprave ili nadzornog odbora društva za upravljanje.

(2) U slučaju ugovaranja transakcija za račun fonda u kojima su suprotne strane:

a) dioničari društva za upravljanje

b) depozitar fonda

c) pokrovitelj zatvorenog fonda ili

d) bilo koja druga osoba koja je povezana s navedenim pravnim ili fizičkim osobama društvo za upravljanje dužno je o tome voditi evidenciju i na zahtjev je bez odgode dostaviti Komisiji.

(3) Komisija može, kada to smatra potrebnim, a posebno radi zaštite imovinskih interesa članova fonda, zabraniti društvu za upravljanje sklapanje transakcija u svoje ime i za račun fonda, s povezanom osobom ili uz posredovanje povezane osobe, na određeno vrijeme ili trajno.

(4) Društvu za upravljanje je zabranjeno davanje zajma ili jamstva iz imovine fonda bilo kojoj pravnoj ili fizičkoj osobi.

Članak 57. (Izjava o načelima ulaganja)

(1) Društvo za upravljanje je dužno za zatvorene fondove sastaviti izjavu o načelima ulaganja koja mora sadržavati najmanje sljedeće:

a) stratešku alokaciju imovine s obzirom na prirodu i trajanje mirovinskih obveza

b) metode/tehnike mjerjenja rizika ulaganja

c) toleranciju rizika

d) implementirane strategije, procedure, postupke i mjere koje se primjenjuju u svrhu upravljanja rizicima.

(2) Izjavu iz stavka (1) ovoga članka društvo za upravljanje je dužno revidirati prije svake značajne promjene u politici ulaganja, a najmanje svake tri godine.

(3) Izjavu iz stavka (1) ovoga članka društvo za upravljanje mora učiniti dostupnom svim članovima i potencijalnim članovima fonda te Komisiji.

(4) Komisija će detaljnije propisati sadržaj te način i mjesto objave izjave o načelima ulaganja.

Članak 58.
(Naziv dobrovoljnog mirovinskog fonda)

- (1) Dobrovoljni mirovinski fond ima naziv.
- (2) U nazivu dobrovoljnog mirovinskog fonda moraju biti sadržane riječi "dobrovoljni mirovinski fond".
- (3) Pravna osoba i poduzetnik ne mogu koristiti pojам "dobrovoljni mirovinski fond" niti pojам izведен iz tog pojma u svom poslovnom imenu ili nazivu, odnosno nazivu svog proizvoda ili usluge, osim ako te pojmove koriste na temelju ovoga zakona.

Članak 59.
(Upravljanje s više fondova i registar fondova)

- (1) Društvo za upravljanje koje namjerava da organizira i upravlja s više dobrovoljnih mirovinskih fondova dužno je podnijeti Komisiji zahtjev za izdavanje dozvole za upravljanje fondom za svaki fond posebno uz koji podnosi dokumentaciju iz članka 11. stavak (2) ovoga zakona.
- (2) Komisija izdaje dozvolu za upravljanje fondom u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 60.
(Izdavanje dozvole i vođenje registra)

- (1) Komisija izdaje dozvolu za upravljanje fondom na način utvrđen člankom 14. stavak (2) ovoga Zakona.
- (2) Komisija vodi Registar dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Članak 61.
(Prospekt dobrovoljnog mirovinskog fonda)

- (1) Dobrovoljni mirovinski fond ima prospekt i skraćeni prospekt.
- (2) Skraćeni prospekt se isključivo koristi radi oglašavanja dobrovoljnog mirovinskog fonda i mora odgovarati sadržaju prospeksa.
- (3) Prospekt mora sadržati informacije na temelju kojih zainteresirane osobe mogu steći jasnu predstavu o fondu i donijeti razboritu odluku.
- (4) Društvo za upravljanje daje na uvid prospekt svakoj zainteresiranoj osobi na njegov zahtjev.
- (5) Društvo za upravljanje je dužno dostaviti Komisiji radi davanja suglasnosti prospekt i skraćeni prospekt dobrovoljnog mirovinskog fonda, do 31. ožujka tekuće godine, s podacima sa stanjem na dan 31. prosinca za prethodnu godinu.
- (6) Kada nastupe značajnije promjene društvo za upravljanje je dužno, u roku od osam dana od dana nastanka takvih okolnosti, dostaviti Komisiji radi davanja suglasnosti izmijenjeni prospekt i skraćeni prospekt dobrovoljnog mirovinskog fonda.
- (7) Pod značajnjim promjenama, u smislu ovoga članka, podrazumijevaju se promjene uslijed kojih podaci u prospektu, odnosno skraćenom prospektu bitno odstupaju od stvarnog stanja, a naročito se podrazumijevaju izmjene pravila poslovanja i pravilnika o tarifi, promjene u vrijednosti i strukturi imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda, kao i druge promjene koje bitno utječu na precizno saznanje člana o fondu i na donošenje svršishodne odluke o članstvu.

(8) Društvo za upravljanje je dužno, u roku od 15 dana od dana dobivanja suglasnosti, javno objaviti skraćeni prospekt u najmanje jednom dnevnom listu koji se distribuira na cijelom teritoriju Federacije odnosno BiH s tiražom od najmanje 10.000 primjeraka, kao i na svojoj internet stranici.

Članak 62. (Sadržaj prospeka)

(1) Prospekt dobrovoljnog mirovinskog fonda sadrži:

- a) podatke o dobrovolnjem mirovinskom fondu;
- b) podatke o društvu za upravljanje;
- c) tvrtku i sjedište banke depozitara;
- d) datum izdavanja prospeka.

(2) Podaci o dobrovolnjem mirovinskom fondu su:

- a) naziv i datum osnivanja fonda;
- b) investicijska politika i glavni rizici u vezi s njom;
- c) minimalni iznos mirovinskih doprinosa;
- d) porezni tretman dobrovoljnog mirovinskog fonda, odnosno članova fonda - porezne stope i osnovice i način njihovog obračunavanja;
- e) neto vrijednost imovine fonda;
- f) struktura imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda, i to:

1) postotni udjel vrijednosnih papira prema vrsti vrijednosnih papira, nazivu i sjedištu emitenta i nazivu i sjedištu organiziranog tržišta na kome se trguje tim papirima, kada takvi vrijednosni papiri čine više od 1% ukupne vrijednosti imovine fonda,

2) postotni udjel novčanih depozita prema nazivu i sjedištu finansijske institucije kod koje su deponirana novčana sredstva, kada depoziti u tim institucijama čine više od 1% ukupne vrijednosti imovine fonda,

3) postotni udjel nekretnina prema vrsti i mjestu gdje se nekretnina nalazi;

g) neto prinos fonda u skladu sa člankom 73. ovoga Zakona;

h) podaci o visini naknada i troškova u skladu s tarifnikom, i to:

1) naknada prilikom uplate mirovinskog doprinosa,

2) naknade za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom društvu za upravljanje za prethodnu godinu, izraženu kao postotak vrijednosti imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda,

3) troškovi u vezi s kupnjom, prodajom i prijenosom vrijednosnih papira, troškovi usluga banke depozitara i drugi troškovi za prethodnu godinu izraženi kao postotak vrijednosti imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda,

4) iznos naknade za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom izražen kao postotak vrijednosti imovine fonda za tekuću godinu i

5) maksimalan iznos troškova iz podtočke 3) ove točke izražene kao postotak vrijednosti imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda za tekuću godinu,

i) osnovi za raskid ugovora o članstvu i prava i obveze društva za upravljanje i članova dobrovoljnog mirovinskog fonda u slučaju raskida ugovora o članstvu;

j) vrijeme, mjesto i način uplate mirovinskih doprinosa;

k) vrijeme i mjesto objavljivanja podataka o vrijednosti investicijskih jedinica i način obračunavanja tih jedinica;

l) uvjete za povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima

m) dinamika i način obračuna programiranih isplata.

(3) Podaci o društvu za upravljanje su:

- a) tvrtka i sjedište društva za upravljanje;

- b) ime i ovlasti članova uprave društva za upravljanje;
- c) tvrtka i sjedište, odnosno imena i adrese dioničara koji posjeduju 10% ili više udjela u kapitalu društva za upravljanje;
- d) visina kapitala društva za upravljanje;
- e) popis i vrsta svih dobrovoljnih mirovinskih fondova kojim upravlja ukoliko društvo za upravljanje upravlja s više fondova;
- f) tvrtka i sjedište vanjskog revizora koji vrši vanjsku reviziju finansijskih izvještaja društva za upravljanje i fonda;
- g) vrijeme i mjesto gdje se može izvršiti uvid u akte društva za upravljanje i finansijske izvještaje društva za upravljanje.

(4) Podaci iz stavka (2) toč. e) do g) ovoga članka prikazuju se sa stanjem poznatim na dan podnošenja Komisiji prospekta na suglasnost ili sa stanjem na kraju mjeseca koji prethodi danu podnošenja prospekta, odnosno, u slučaju iz članka 61. stavak (5) ovoga Zakona - sa stanjem na dan 31. prosinca prethodne godine.

(5) Prilikom organiziranja dobrovoljnog mirovinskog fonda prospekt ne sadrži podatke iz stavka (2) toč. e) do g) ovoga članka.

(6) Bliži sadržaj i standardizirani format prospekta i skraćenog prospekta propisuje Komisija.

Članak 63. (Članstvo u dobrovoljnim mirovinskim fondovima)

(1) Domaća i strana fizička osoba može biti član jednog ili više dobrovoljnih mirovinskih fondova.

(2) Prilikom pristupanja fondu, osoba potpisuje izjavu kojom potvrđuje da u potpunosti razumije prospekt i naknade koje se naplaćuju.

(3) Kada je ista osoba član više dobrovoljnih mirovinskih fondova, dužna je zaključiti poseban ugovor o članstvu za svaki dobrovoljni mirovinski fond.

(4) Ukoliko član dobrovoljnog mirovinskog fonda prestane uplaćivati doprinose i dalje ostaje član fonda.

Članak 64. (Obveznik uplate)

Mirovinski doprinos u dobrovoljni mirovinski fond uplaćuje:

- a) fizička osoba, ili druga fizička, odnosno pravna osoba za račun fizičke osobe;
- b) organizator, u svoje ime i za račun zaposlenog, odnosno člana sindikata, sukladno mirovinskom programu;
- c) poslodavac, u ime i za račun zaposlenog, sukladno ugovoru o članstvu između člana dobrovoljnog mirovinskog fonda i društva za upravljanje.

Članak 65. (Ugovor o članstvu)

(1) Član dobrovoljnog mirovinskog fonda postaje se zaključenjem ugovora o članstvu, kojim se društvo za upravljanje obvezuje da, za račun člana dobrovoljnog mirovinskog fonda, ulaže novčana sredstva prikupljena po osnovi mirovinskog doprinosa u dobrovoljni mirovinski fond i da omogući povlačenje akumuliranih sredstava sukladno ovom Zakonu, a član dobrovoljnog mirovinskog fonda se

obvezuje da plaća mirovinski doprinos i naknade društvu za upravljanje i snosi druge troškove.

(2) Ugovor o članstvu zaključuje se u standardiziranoj pisanoj formi, koji najmanje sadrži:

- a) ime, odnosno tvrtku obveznika uplate;
- b) minimalni iznos mirovinskog doprinosa;
- c) datum učlanjenja.

(3) Društvo za upravljanje može odbiti sklapanje ugovora o članstvu ako:

- a) su odnosi između društva za upravljanje i potencijalnog članka fonda teško narušeni (npr. postojanje sudskog ili drugog odgovarajućeg spora)
- b) postoje osnove sumnje da je počinjeno, pokušano ili bi moglo doći do pranja novca ili financiranja terorističkih aktivnosti, u skladu s propisima koji to uređuju.

(4) Kada društvo za upravljanje odbije sklopiti ugovor o članstvu u dobrovoljnem mirovinskom fondu, dužno je o tome obavijestiti potencijalnog člana dobrovoljnog mirovinskog fonda.

(5) Član fonda može u roku od 15 dana od dana prve uplate na osobni račun u dobrovoljnem mirovinskom fondu pisanom izjavom upućenom društvu za upravljanje, izjaviti da raskida ugovor o članstvu, bez navođenja posebnih razloga.

(6) U slučaju iz stavka (5) ovoga članka, društvo za upravljanje će uplatitelju vratiti uplaćeni iznos umanjen za ulaznu naknadu te naknade koje terete imovinu fonda, sve korigirano za ostvareni prinos fonda.

(7) Društvo za upravljanje dužno je isplatu iz stavka (6) ovoga članka izvršiti u roku od sedam dana od dana primitka izjave iz stavka (5) ovoga članka.

(8) Bliži sadržaj i standardizirani format ugovora o članstvu propisuje Komisija.

Članak 66. (Odnos društva za upravljanje s klijentima)

(1) Klijent društva za upravljanje, u smislu ovoga Zakona, je osoba koja koristi ili je koristila usluge društva za upravljanje ili osoba koja se obratila društvu za upravljanje radi korištenja usluga i koju je društvo za upravljanje kao takvu identificiralo.

(2) Klijent društva za upravljanje ima pravo pristupa svim podacima i uslugama koji mu prema zakonu moraju biti dostupni, a društvo za upravljanje je dužno da mu na zahtjev osigura ovaj pristup.

(3) Komisija propisuje bliže uvjete i način ostvarivanja prava iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 67. (Prigovori)

(1) Ako član dobrovoljnog mirovinskog fonda, odnosno obveznik uplate iz članka 64. ovoga Zakona, smatra da se društvo za upravljanje ne pridržava obveza iz zaključenog ugovora, može uputiti prigovor nadležnom organu društva za upravljanje.

(2) Društvo za upravljanje je dužno podnositelju prigovora odgovoriti u roku koji ne može biti duži od 30 dana od dana prijema prigovora.

(3) Osoba iz stavka (1) ovoga članka može prigovor podnijeti i Komisiji ukoliko ne dobije zadovoljavajući odgovor u roku iz stavka (2) ovoga članka.

(4) Komisija razmatra prigovor iz stavka (3) ovoga članka, posreduje radi sprečavanja nastanka spora između podnositelja prigovora i društva za upravljanje i štiti prava i interes tih osoba.

(5) Komisija propisuje način zaštite prava i interesa osoba iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 68. (Individualni račun članka fonda)

(1) Društvo za upravljanje je dužno voditi individualne račune članova fonda.

(2) Individualni računi sadrže najmanje sljedeće podatke:

- a) ime i prezime člana dobrovoljnog mirovinskog fonda;
- b) broj investicijskih jedinica u vlasništvu člana dobrovoljnog mirovinskog fonda;
- c) evidenciju o uplatama mirovinskog doprinosa i programiranim isplataima.

(3) Postupak otvaranja i vođenja individualnih računa, kao i način davanja izvoda s tih računa, vođenja evidencije o investicijskim jedinicama članova fonda i davanja podataka iz tih evidencija bliže propisuje Komisija.

Članak 69. (Prijenos sredstava s individualnog računa)

(1) Član dobrovoljnog mirovinskog fonda koji namjerava sredstva s individualnog računa prenijeti u drugi fond dužan je zahtjev za prijenos tih sredstava podnijeti društvu za upravljanje koje upravlja fondom u kome je ta osoba član (u dalnjem tekstu: postojeći dobrovoljni mirovinski fond).

(2) Društvo za upravljanje je dužno, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka:

- a) prenijeti ukupna sredstva, odnosno naznačeni dio sredstava s individualnog računa u skladu s tim zahtjevom kad isto društvo organizira i upravlja postojećim i drugim dobrovoljnim mirovinskim fondom;
- b) zaključiti s drugim društvom za upravljanje ugovor o prijenosu ukupnih sredstava, odnosno naznačenog dijela sredstava s individualnog računa.

(3) Prilikom prijenosa sredstava s individualnog računa, član fonda raskida ugovor o članstvu u postojećem dobrovoljnem mirovinskom fondu i zaključuje ugovor o članstvu u drugom dobrovoljnem mirovinskom fondu, osim u slučaju prijenosa dijela sredstava.

(4) Sredstva na računu člana dobrovoljnog mirovinskog fonda ne mogu se prenijeti u korist treće osobe, osim u slučaju iz članka 92. ovoga Zakona.

(5) Komisija bliže uređuje način prijenosa sredstava s individualnog računa iz postojećeg dobrovoljnog mirovinskog fonda u drugi dobrovoljni mirovinski fond.

Članak 70. (Dužnosti društva za upravljanje prilikom prijenosa sredstava s individualnog računa)

Društvo za upravljanje koje upravlja postojećim dobrovoljnim mirovinskim fondom dužno je:

a) prije zaključenja ugovora iz članka 69. stavak (2) točka b) ovoga Zakona, dostaviti društvu koje upravlja drugim dobrovoljnim mirovinskim fondom:

- 1) prijedlog ugovora o prijenosu sredstava s individualnog računa,

- 2) izvješće o sredstvima člana postojećeg dobrovoljnog mirovinskog fonda koja se prenose;
- b) u roku od osam dana od dana zaključenja ugovora iz članka 69. stavak (2) točka b) ovoga Zakona, dostaviti banci depozitaru nalog za prijenos sredstava s individualnog računa.

Članak 71.
(Neto vrijednost imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda)

- (1) Vrijednost imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda čini zbroj vrijednosti vrijednosnih papira iz portfelja fonda, nekretnina u vlasništvu fonda, depozita novčanih sredstava fonda kod banaka, sredstva na računu kod banke depozitara, kao i potraživanja fonda.
- (2) Vrijednost imovine fonda se obračunava prema tržišnoj vrijednosti.
- (3) Neto vrijednost imovine fonda predstavlja vrijednost imovine umanjenu za iznos obveza.
- (4) Neto vrijednost imovine fonda svakodnevno obračunava društvo za upravljanje, o čemu podatke dostavlja banci depozitaru kod koje se vodi račun dobrovoljnog mirovinskog fonda.
- (5) Banka depozitar vrši kontrolu i potvrđivanje obračunate neto vrijednosti imovine fonda, o čemu podatke dostavlja Komisiji.
- (6) Način i učestalost obračunavanja tržišne vrijednosti po kategorijama imovine i obračunavanja neto vrijednosti imovine fonda propisuje Komisija, sukladno međunarodno priznatim standardima.

Članak 72.
(Investicijske jedinice)

- (1) Ukupna vrijednost svih investicijskih jedinica dobrovoljnog mirovinskog fonda jednaka je neto vrijednosti imovine fonda.
- (2) Uplaćeni mirovinski doprinosi konvertiraju se u investicijske jedinice istog dana kada su uplaćeni, evidentiranjem jedinica na individualnom računu člana dobrovoljnog mirovinskog fonda.
- (3) Investicijske jedinice mogu se izraziti u dijelovima.
- (4) Jedinstvenu početnu vrijednost investicijske jedinice za sve fondove utvrđuje Komisija.
- (5) Stjecatelj investicijske jedinice ima sljedeća prava:
 - a) pravo na povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima;
 - b) pravo na razmjerni dio prinosa od ulaganja;
 - c) pravo na razmjeran dio imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda u slučaju raspuštanja fonda;
 - d) druga prava u skladu s ovim Zakonom.
- (6) Stjecatelj investicijske jedinice nema pravo glasa po toj osnovi.
- (7) Investicijska jedinica evidentira se na individualnom računu člana dobrovoljnog mirovinskog fonda u formi elektroničkog zapisa u informacijskom sustavu društva za upravljanje.
- (8) Društvo za upravljanje, najmanje jednom tjedno, objavljuje vrijednost investicijskih jedinica obračunatih za svaki dan u prethodnom razdoblju, u dnevnom listu koji se distribuira na cijelom teritoriju Federacije odnosno BiH s tiražom od najmanje 10.000

primjeraka, kao i svakodnevno na internet stranici društva za upravljanje ili dobrovoljnog mirovinskog fonda.

**Članak 73.
(Prinos dobrovoljnog mirovinskog fonda)**

(1) Društva za upravljanje su dužna objavljivati prinos dobrovoljnog mirovinskog fonda najkasnije 15 dana od završetka tromjesečnog razdoblja koji završava 31. ožujka, 30. lipnja, 30. rujna i 31. prosinca.

(2) Prinos se obračunava za posljednjih 12 mjeseci do dana objavljivanja, odnosno kumulativno za razdoblje od pet godina i od početka poslovanja.

(3) Prinos se obračunava kao neto prinos, odnosno nakon odbitka naknada i troškova.

(4) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, prinosi od ulaganja tijekom cijele prve godine poslovanja dobrovoljnih mirovinskih fondova se ne oglašavaju.

(5) Prinos se objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu koji se distribuira na cijelom teritoriju Federacije odnosno BiH s tiražom od najmanje 10.000 primjeraka, kao i na internet stranici društva za upravljanje ili dobrovoljnog mirovinskog fonda.

(6) Komisija propisuje način obračunavanja prinosa dobrovoljnog mirovinskog fonda, uključujući načela zaokruživanja vrijednosti.

**Članak 74.
(Zabrana nuđenja povlastica)**

(1) Društvo za upravljanje ne može nuditi povlastice s ciljem zaključenja ugovora o članstvu u dobrovoljnem mirovinskom fondu.

(2) Pod povlasticama iz stavka (1) ovoga članka ne podrazumijevaju se pogodnosti koje društvo za upravljanje nudi odričući se dijela ili cjeline svojih prihoda koje ostvaruje, odnosno na koje ima pravo.

(3) Društvo za upravljanje ne može nuditi povlastice poslodavcu ili povezanoj osobi poslodavca s ciljem poticanja zaposlenih da se pridruže određenom mirovinskom programu.

(4) Društvo za upravljanje ne može nuditi povlastice sindikatu ili drugom obliku organiziranja zaposlenih s ciljem poticanja svojih članova da se pridruže određenom fondu.

**Članak 75.
(Marketing dobrovoljnih mirovinskih fondova)**

(1) Društvo za upravljanje, s njim povezane osobe, posrednici ili zaposleni u društvu za upravljanje i s njima povezane osobe, isključivo mogu oglašavati dobrovoljni mirovinski fond kojim društvo upravlja i javno poziva na zaključenje ugovora o članstvu u dobrovoljnem mirovinskom fondu, uz prethodnu suglasnost Komisije na tekst takvog oglasa, odnosno javnog poziva.

(2) Tekst oglasa, odnosno poziva ne smije sadržati netočne informacije, odnosno informacije koje mogu stvoriti pogrešnu predstavu o uvjetima ulaganja i poslovanju dobrovoljnog mirovinskog fonda.

(3) Uz zahtjev za davanje suglasnosti iz stavka (1) ovoga članka prilaže se kopija materijala koji se objavljuje.

(4) Komisija, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva, donosi rješenje o davanju suglasnosti za objavljivanje oglasa, odnosno javnog poziva kada utvrdi da su ispunjeni uvjeti utvrđeni zakonom. Ukoliko Komisija ne da suglasnost u predviđenom roku, smatra se da je suglasnost dana.

(5) Oglašavanje uspoređivanjem je dozvoljeno samo ukoliko je konkretno, objektivno, istinito i potpuno.

(6) Pri uspoređivanju s ostalim fondovima, društvo za upravljanje mora pružiti jasnu sliku o fondu koji oglašava i ostalim dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

(7) Komisija bliže uređuje oglašavanje dobrovoljnih mirovinskih fondova i minimalne elemente prilikom oglašavanja.

Članak 76. (Posrednici)

(1) Društvo za upravljanje može neposredno ili preko posrednika obavljati usluge pružanja informacija o članstvu u dobrovoljnem mirovinskom fondu, druge radnje kojima se zainteresirane osobe informiraju o poslovanju dobrovoljnog mirovinskog fonda, kao i podjelu prospekata.

(2) Vrste finansijskih institucija koje mogu biti posrednici određuje Komisija.

(3) Za postupke i štetu koju prilikom pružanja tih usluga pričine posrednici, pored njih, odgovara i društvo za upravljanje.

(4) Komisija vodi evidenciju posrednika, uređuje način vođenja te evidencije i bliže uređuje uvjete za izdavanje suglasnosti za posredovanje u pružanju informacija iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 77. (Obavještavanje članova dobrovoljnog mirovinskog fonda)

(1) Društvo za upravljanje je dužno jednom godišnje, a najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, dostaviti svakom članu dobrovoljnog mirovinskog fonda, sa stanjem na posljednji dan prethodne godine, obavijest o:

- a) datumima i iznosu uplata mirovinskog doprinosa;
- b) broju investičkih jedinica u vlasništvu člana i njihovojo pojedinačnoj vrijednosti u momentu uplate mirovinskog doprinosa;
- c) naknadama za usluge isplaćenim s računa člana dobrovoljnog mirovinskog fonda;
- d) vrijednosti imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda.

(2) Društvo za upravljanje je dužno da članu dobrovoljnog mirovinskog fonda, na njegov zahtjev, dostavi obavijest iz stavka (1) ovoga članka, u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva.

(3) Ako poslodavac potpiše ugovor s društvom za upravljanje o uplati mirovinskog doprinosa za svoje zaposlene, podaci iz stavka (1) ovoga članka mogu se dostavljati poslodavcu umjesto zaposlenom. U tom slučaju poslodavac je odgovoran za proslijedivanje informacija zaposlenima koji su članovi dobrovoljnog mirovinskog fonda u najkraćem mogućem roku.

Članak 78.
(Statusne promjene dobrovoljnog mirovinskog fonda)

- (1) Dobrovoljni mirovinski fond se može podijeliti, a dva ili više dobrovoljnih mirovinskih fondova mogu se međusobno pripojiti ili spojiti, uz prethodno pribavljeno odobrenje Komisije.
- (2) Zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond može se preoblikovati u otvoreni dobrovoljni mirovinski fond, uz prethodno pribavljeno odobrenje Komisije. Otvoreni dobrovoljni mirovinski fond ne može se preoblikovati u zatvoreni.
- (3) Pripajanje, spajanje, podjela ili preoblikovanje dobrovoljnog mirovinskog fonda nije dopušteno ako se tom statusnom promjenom oslabljuje ekonomski položaj članova fondova koji sudjeluju u statusnoj promjeni.
- (4) Ako zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond ima jednog pokrovitelja, statusna promjena fonda obvezna je u slučaju otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije nad pokroviteljem fonda, odnosno u slučaju prestanka postojanja pokrovitelja ili nastanka bilo kojeg razloga koji trajno onemogućava vršenje uplata članovima zatvorenog fonda. Prethodno odobrenje Komisije na statusnu promjenu i ovdje je potrebno.
- (5) Komisija će detaljnije propisati postupak, uvjete i način provedbe statusnih promjena fondova.

Članak 79.
(Pripajanje ili spajanje dobrovoljnih mirovinskih fondova)

- (1) Pripajanje dobrovoljnih mirovinskih fondova moguće je samo na način da se cijelokupna imovina jednog ili više fondova koji se pripajaju (fond preositelj) prenosi na drugi postojeći fond (fond preuzimatelj).
- (2) Spajanje dobrovoljnih mirovinskih fondova moguće je samo na način da se cijelokupna imovina dvaju ili više fondova koji se spajaju (fondovi preositelji) prenosi na novi fond koji nastaje spajanjem (fond preuzimatelj).
- (3) Prilikom pripajanja ili spajanja fondova u postupku može sudjelovati više fondova preositelja, ali samo jedan fond preuzimatelj.
- (4) Provođenjem pripajanja ili spajanja dobrovoljnih mirovinskih fondova fond preositelj prestaje postojati bez provedbe likvidacije, a sva imovina, prava i obveze fonda preositelja prelaze na fond preuzimatelj.
- (5) Društvo za upravljanje koje upravlja fondom preuzimateljem stupa u svoje ime i za račun fonda preuzimatelja u sve pravne odnose u kojima je bilo društvo za upravljanje fonda preositelja u svoje ime, a za račun fonda preositelja.
- (6) Nakon provedbe statusne promjene pripajanja ili spajanja, neto vrijednost imovine fonda preuzimatelja, odnosno novog fonda mora biti najmanje jednak iznosu neto vrijednosti imovine fonda preositelja, odnosno zbroju neto vrijednosti imovine fondova preositelja prije provedbe statusne promjene.
- (7) Ukupna vrijednost svih udjela fonda preuzimatelja, odnosno novog fonda kojih je imatelj pojedini član dobrovoljnog mirovinskog fonda nakon provedene statusne promjene pripajanja ili spajanja, mora biti najmanje jednak ukupnoj vrijednosti udjela fonda preositelja kojih je taj član bio imatelj prije provedbe statusne promjene.

Članak 80. **(Podjela dobrovoljnog mirovinskog fonda)**

(1) Podjela dobrovoljnog mirovinskog fonda može se provesti prijenosom cjelokupne imovine na dva ili više fondova uz prestanak fonda koji se dijeli (razdvajanje) ili prijenosom dijela imovine na dva ili više fondova, pri čemu ne dolazi do prestanka fonda koji se dijeli (odvajanje).

(2) Podjela je moguća na dva ili više fondova koji već postoje (podjela s preuzimanjem – fondovi preuzimatelji) ili na dva ili više fondova koji se osnivaju radi provedbe podjele (podjela s osnivanjem – novi fondovi).

(3) Otvoreni dobrovoljni mirovinski fond može se podijeliti samo na dva ili više otvorena dobrovoljna mirovinska fonda, dok se zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond može podijeliti na otvorene i na zatvorene dobrovoljne mirovinske fondove.

(4) Nakon provedbe statusne promjene podjele s razdvajanjem, neto vrijednost imovine fondova preuzimatelja, odnosno novih fondova mora biti najmanje jednaka iznosu neto vrijednosti imovine fonda koji se podijelio, prije provedbe statusne promjene.

(5) Ukupna vrijednost svih udjela dobrovoljnih mirovinskih fondova na koje je prenesena imovina podijeljenog fonda, a kojih je imatelj pojedini član fonda, nakon provedene statusne promjene podjele mora biti najmanje jednaka ukupnoj vrijednosti udjela fonda koji se dijeli, a kojih je taj član bio imatelj prije provedbe statusne promjene podjele.

Članak 81. **(Sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti)**

(1) Pri obavljanju svoje djelatnosti, društva za upravljanje, posrednici i društva za osiguranje se moraju ponašati sukladno propisu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti i provedbenim aktima koji uređuju područje otkrivanja i sprečavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, te osigurati da se cjelokupno poslovanje obavlja sukladno tom zakonu i na temelju njega donesenim provedbenim aktima, kao i provedbenim propisima Komisije u vezi sa sprečavanjem pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti.

(2) Društva za upravljanje, posrednici i društva za osiguranje su dužni usvojiti efikasne interne programe kojima će odrediti postupke provjere klijenta, procjene rizika, prepoznavanja klijenata i transakcija kod kojih postoje razlozi za sumnju na pranje novaca ili financiranje terorističkih aktivnosti.

(3) U slučaju kada identitet klijenta nije moguće utvrditi ili provjeriti, te kada nije u mogućnosti poduzeti mjere praćenja klijenta, obveznik neće uspostaviti poslovni odnos ni obaviti transakciju, odnosno mora prekinuti sve postojeće poslovne odnose s tim klijentom.

(4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka društva za upravljanje, posrednik ili društvo za osiguranje će obavijestiti Financijsko-obavještajni odjel Državne agencije za istrage i zaštitu (u dalnjem tekstu: FOO) o odbijanju ili prekidu poslovnog odnosa i odbijanju izvršavanja transakcije i dostaviti FOO-u sve do tada prikupljene podatke o klijentu ili transakciji.

POGLAVLJE IV. MIROVINSKI PROGRAMI

Članak 82.

(Mirovinski program)

- (1) Poslodavac, udruga poslodavaca, profesionalna udruga i sindikat mogu organizirati mirovinski program i zaključiti ugovor s društvom za upravljanje kojim se organizator obvezuje da vrši uplate mirovinskog doprinosa za račun zaposlenih, odnosno članova sindikata (u dalnjem tekstu: član programa) i da plaća naknadu za usluge društvu za upravljanje, a društvo za upravljanje se obvezuje da ulaže prikupljena novčana sredstva i omogući povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima članovima programa.
- (2) Poslodavac može organizirati mirovinski program samo za svoje zaposlene.
- (3) Organizator koji organizira mirovinski program ne može biti povezana osoba s društvom za upravljanje.
- (4) Poslodavac, udruga poslodavaca, profesionalna udruga i sindikat mogu organizirati mirovinski program i zaključiti ugovore s više društava za upravljanje, pod uvjetom da zaposlenima, odnosno svojim članovima ponudi mogućnost izbora članstva u dobrovoljnim mirovinskim fondovima kojima upravljaju društva za upravljanje s kojima su zaključeni ugovori o mirovinskom programu.
- (5) Više organizatora može organizirati ili pristupiti jednom mirovinskom programu.
- (6) Kada je dobrovoljni mirovinski fond osnovan kao zatvoreni dobrovoljni fond, on može prihvati zahtjeve za članstvo samo od osoba koje su:
- a) zaposlenici poslodavca koji je pokrovitelj dobrovoljnog mirovinskog fonda,
 - b) članovi sindikata koji je pokrovitelj dobrovoljnog mirovinskog fonda.

Članak 83.

(Ugovor o mirovinskom programu)

- (1) Ugovor o mirovinskom programu zaključuje se u pisanoj formi i najmanje sadrži:
- a) tvrtku društva za upravljanje;
 - b) datum u tekućem mjesecu do koga poslodavac vrši uplate mirovinskog doprinosa za prethodni mjesec;
 - c) iznos mirovinskog doprinosa po članu programa iskazan nominalno ili u odgovarajućem postotku;
 - d) ime, prezime, adresu i JMB članova programa;
 - e) datum i mjesto zaključenja ugovora i potpise ugovornih strana.
- (2) Prilikom zaključenja ugovora o mirovinskom programu društvo za upravljanje je dužno utvrditi identitet članova mirovinskog programa.

Članak 84.

(Prestanak radnog odnosa člana mirovinskog programa)

Poslodavac je dužan da društvu za upravljanje dostavi obavijest o prestanku radnog odnosa člana mirovinskog programa.

Članak 85.

(Ravnopravnost članstva u dobrovoljnom mirovinskom fondu)

- (1) Organizator mirovinskog programa dužan je zaposlenima osigurati ravnopravne uvjete za članstvo u mirovinskom programu.

(2) Organizator mirovinskog programa i društvo za upravljanje ne smije izravno ili neizravno postupati protivno jednakom tretmanu žena i muškaraca, odnosno omogućiti provedbu nejednakosti u pravima iz dodatnog mirovinskog osiguranja koje bi bile zasnovane na spolnoj razlici.

(3) Nejednakost iz stavka (2) ovoga članka posebno se odnosi na:

- a) stjecanje članstva u fondu
 - b) obveznost ili dobrovoljnost članstva u fondu
 - c) različite uvjete za stjecanje članstva u fondu
 - d) različito trajanje članstva u fondu potrebno za ostvarivanje prava
 - e) različite uvjete u slučaju prekida članstva u pogledu čuvanja ili korištenja prava prema ovome Zakonu, u slučaju rodiljnog dopusta ili odgoja djece
 - f) određivanje različitih uvjeta ili odredbi koje se primjenjuju samo na članove fonda istoga spola u pogledu očekivanih prava, po prestanku članstva u fondu
 - g) određivanje različite visine mirovine,
 - h) utvrđivanje različite visine doprinosa radnika
 - i) utvrđivanje različite visine doprinosa poslodavaca, osim u slučaju zatvorenih fondova, ako je svrha izjednačiti ili približno izjednačiti krajnji iznos mirovine za oba spola
 - j) utvrđivanje različite visine doprinosa poslodavca,
 - k) utvrđivanje različitih kriterija koji se primjenjuju samo na radnike određenog spola s obzirom na jamčenje ili zadržavanje prava na odgođene mirovine nakon što radnik napusti mirovinski program.
- (3) Organizator mirovinskog programa može zajedno s članovima tog plana uplaćivati doprinose u dobrovoljni mirovinski fond za račun članova.
- (4) Mirovinski doprinos za mirovinski program ne može se bez odobrenja zaposlenih odbijati od zarade.
- (5) Članstvo u mirovinskom programu ne može biti uvjet za zapošljavanje ili članstvo u sindikatu i drugim oblicima organiziranja zaposlenih.

Članak 86.

(Članstvo u mirovinskim fondovima i uplaćivanje doprinosa u mirovinske fondove)

(1) Osoba postaje član dobrovoljnog mirovinskog fonda potpisivanjem ugovora s društvom za upravljanje. Potpisivanjem ugovora o članstvu, član prihvata pravila mirovinskog fonda, ili ako se osoba priključuje određenoj mirovinskom programu, pravila mirovinskog programa.

(2) Odredbe ovoga članka se primjenjuju bez obzira na to da li se radi o unaprijed određenom mirovinskom fondu poslodavca kod kojeg je osoba zaposlena.

(3) Društvo za upravljanje mirovinskim fondovima ima diskrecijsko pravo da odbije članstvo u mirovinskom fondu kojim upravlja, osim u slučaju kada se osoba učlanjuje u mirovinski program u unaprijed određenom mirovinskom fondu.

Članak 87.

(Standardni oblik ugovora)

(1) Društvo će koristiti isti obrazac ugovora o članstvu za sve članove mirovinskog fonda.

(2) Nakon potpisivanja ugovora, društvo za upravljanje će osigurati primjerak ugovora članu mirovinskog fonda.

(3) U slučaju da je mirovinski program uspostavljen od poslodavca prema ugovoru s društvom za upravljanje kako je to opisano u čl. 82. do 93. ovoga Zakona, obveza je poslodavca da osigura potrebne dokumente zaposlenicima ili članovima.

**Članak 88.
(Učlanjenje u mirovinski program)**

Ako se poslodavac ili zaposlenik uključi u mirovinski program u sklopu mirovinskog fonda, isti se mora učlaniti na način da potpiše ugovor o članstvu kako je propisano u članku 65. ovoga Zakona, a u ugovoru o članstvu mora stajati da se osoba učlanila u mirovinski program u sklopu mirovinskog fonda.

**Članak 89.
(Prekid rada kod poslodavca)**

Ako zaposlenik prekine zaposlenje kod poslodavca, on može ostati član mirovinskog fonda, ali mora zaključiti novi ugovor o članstvu ili izvrši prijenos računa sukladno članku 69. ovoga Zakona. Društvo za upravljanje mirovinskim fondovima ne može odbiti takav zahtjev.

**Članak 90.
(Minimalni iznos doprinosa)**

(1) U pravilima mirovinskog fonda određen je minimalni iznos doprinosa koje može uplatiti član mirovinskog fonda. Članu mirovinskog fonda je omogućeno da može uplatiti višu razinu doprinosa.

(2) U pravilima mirovinskog programa određen je minimalni iznos doprinosa koje može uplatiti poslodavac u ime člana mirovinskog fonda prema mirovinskom programu. Osim članova mirovinskog fonda i poslodavaca, druge osobe ne mogu uplaćivati doprinose u mirovinski fond.

(3) Društvo za upravljanje mirovinskim fondovima je dužno poduzeti sve mjere predviđene ovim i drugim zakonima, djelujući u interesu članova mirovinskog fonda, u cilju osiguranja ispunjavanja obveza uplate doprinosa u mirovinski program od strane poslodavaca. U slučajevima neispunjavanja obveza, društvo za upravljanje može pravno zastupati interese članova mirovinskog fonda bez njihove suglasnosti.

**Članak 91.
(Privremeni prestanak uplate doprinosa)**

Ukoliko član mirovinskog fonda privremeno prestane uplaćivati doprinose u mirovinski fond, on ili ona ostaje član mirovinskog fonda i zadržava ista prava kao i ostali članovi mirovinskog fonda.

**Članak 92.
(Smrt člana mirovinskog programa)**

(1) U slučaju smrti člana fonda prije umirovljenja, sredstva akumulirana na njegovom računu će se rasporediti prema pisanoj izjavi člana mirovinskog fonda sukladno ugovoru o članstvu.

(2) U slučaju nepostojanja pisane izjave iz stavka (1) ovoga članka sredstva akumulirana na računu će biti predmet ostavinskog postupka.

Članak 93.
(Kumulirani iznos)

(1) Član mirovinskog fonda ne ostvaruje prava na cijeli iznos kumuliran na računu prije stjecanja uvjeta za umirovljenje, a stjecanje prava određeno je ovim Zakonom.

(2) Iznos kumuliran na računu člana mirovinskog fonda ne može biti predmetom izvršenja, niti dijelom imovine koja se uzima kao imovina prilikom likvidacije, te ne može biti predmetom sudskih izvršenja.

(3) Iznos kumuliran na računu člana mirovinskog fonda ne može biti prenesen ili predmetom zaloga. Svako potraživanje po toj osnovi je ništavno.

POGLAVLJE V. BANKA DEPOZITAR
Članak 94.
(Banka depozitar)

(1) Banka depozitar dobrovoljnog mirovinskog fonda može biti banka registrirana u Federaciji, koja ispunjava sljedeće uvjete:

- a) posjeduje dozvolu Komisije za obavljanje poslova depozitara;
- b) da nema zaposlenih ili članova uprave ili nadzornog odbora koji su: članovi uprave, nadzornog odbora ili zaposlenici u društvu za upravljanje koje upravlja mirovinskim fondom čija sredstva su joj povjerena na čuvanje;
- c) da nema članova uprave ili nadzornog odbora ili zaposlenika u povezanim osobama s društvom za upravljanje koje upravlja mirovinskim fondom čija sredstva su joj povjerena na čuvanje;
- d) ako ispunjava ostale uvjete koji su određeni posebnim propisom Komisije.

Članak 95.
(Ugovor s bankom depozitarom)

(1) Društvo za upravljanje je dužno, u roku od osam dana od dana prijema rješenja o upisu u registar gospodarskih subjekata, odnosno od dana dobivanja dozvole za organiziranje i upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom, zaključiti ugovor s bankom depozitarom o obavljanju usluga depozitara, posebno za svaki fond kojim upravlja.

(2) Ugovorom iz stavka (1) ovoga članka banka depozitar se obvezuje da će otvoriti i voditi račun dobrovoljnog mirovinskog fonda i obavljati poslove u skladu s člankom 97. ovoga Zakona, a društvo za upravljanje se obvezuje da plati naknadu banci depozitaru.

(3) Usluge depozitara za fond obavlja isključivo jedna banka depozitar.

(4) Banka depozitar može obavljati poslove za više dobrovoljnih mirovinskih fondova.

(5) Banka depozitar ne može biti povezana osoba s društvom za upravljanje.

(6) Društvo za upravljanje dostavlja Komisiji kopiju zaključenog ugovora iz stavka (1) ovoga članka i kopije izmjena i dopuna tog ugovora.

(7) Izbor banke depozitara i promjenu te banke mora odobriti Komisija.

(8) Komisija će propisati posebne uvjete i pravila za obavljanje poslova depozitara dobrovoljnih mirovinskih fondova i maksimalne naknade za obavljanje usluga depozitara.

Članak 96. (Sadržaj ugovora)

(1) Ugovor o uslugama depozitara između banke depozitara i društva za upravljanje obvezno obuhvaća sljedeće:

- a) poslovi i odgovornost banke depozitara,
- b) način na koji se izvršavaju obveze,
- c) naknadu za usluge depozitara i način obračuna troškova,
- d) uvjete i način raskida ugovora i
- e) ostale elementima koje propiše Komisija.

(2) Banka depozitar snosi odgovornost za štetu nastalu kao posljedica neobavljanja ili nepravilnog obavljanja ugovorenih poslova.

(3) Odgovornost iz stavka (2) ovoga članka ne može se ograničiti niti isključiti ugovorom o uslugama depozitara ili povjeravanjem dužnosti depozitara drugoj osobi. Svaki takav pokušaj je pravno ništavan.

Članak 97. (Usluge banke depozitara)

(1) Banka depozitar obavlja sljedeće usluge:

- a) otvara i vodi račune vrijednosnih papira koje čine imovinu dobrovoljnog mirovinskog fonda kod Registra vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine u svoje ime, a za račun članova dobrovoljnog mirovinskog fonda (namjenski račun);
- b) otvara novčani račun dobrovoljnog mirovinskog fonda, vrši prikupljanje mirovinskih doprinosa, vrši prijenos novčanih sredstava koja čine imovinu fonda u novčane depozite i vrši isplate akumuliranih sredstava za svakog člana dobrovoljnog mirovinskog fonda;
- c) obavještava društvo za upravljanje o neophodnim korporativnim aktivnostima u vezi s imovinom fonda;
- d) izvršava naloge društva za upravljanje za kupnju i prodaju imovine ukoliko nisu u suprotnosti sa zakonom i prospektom fonda;
- e) kontrolira, potvrđuje i svakodnevno izvješćuje Komisiju o neto vrijednosti imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda i vrijednosti investicijske jedinice, obračunatih od strane društva za upravljanje i dostavlja joj, na njen zahtjev, i druge podatke koji se odnose na imovinu fonda;
- f) kontrolira prinos dobrovoljnog mirovinskog fonda obračunatog od strane društva za upravljanje;
- g) obavještava Komisiju o uočenim nepravilnostima u poslovanju društva za upravljanje odmah nakon što uoči takve nepravilnosti;
- h) obavještava društvo za upravljanje o izvršenim nalozima i drugim poduzetim aktivnostima u vezi s imovinom fonda;
- i) podnosi, u ime fonda, Komisiji i drugim nadležnim organima, podneske protiv društva za upravljanje, za štetu nanesenu fondu;
- j) obavlja druge poslove za koje je ovlaštena na temelju ugovora s društvom za upravljanje koji su sukladni ovom Zakonu i zakonu kojim se uređuje tržiste vrijednosnih papira.

(2) Komisija bliže uređuje učestalost, način i standardiziranu formu izvješćivanja banke depozitara, kao i način usuglašavanja u slučaju razlika između obračunate neto vrijednosti imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda i vrijednosti investicijske jedinice od strane društva za upravljanje i banke depozitara iz stavka (1) točka e)

ovoga članka, odnosno obračunatog prinosa od strane društva za upravljanje i banke depozitara iz stavka (1) točka f) ovoga članka.

**Članak 98.
(Raskid ugovora s bankom depozitarom)**

- (1) Strana koja namjerava raskinuti ugovor iz članka 95. stavak (1) ovoga Zakona, dužna je, najmanje 30 dana prije raskida ugovora, o tome obavijestiti drugu ugovornu stranu.
- (2) Ugovor koji se raskida smatra se raskinutim momentom zaključenja ugovora s novom bankom depozitarom.
- (3) Banka depozitar obavještava Komisiju o raskidu ugovora i razlozima za raskid.
- (4) Banka depozitar je dužna, u roku od osam dana od dana raskida ugovora iz stavka (2) ovoga članka, svu dokumentaciju i arhivu predati novoj banci depozitaru, kao i izvršiti prijenos svih sredstava fonda na novu banku depozitara.

**Članak 99.
(Promjena banke depozitara)**

- (1) U slučaju pokretanja stečajnog postupka nad bankom depozitarom društvo za upravljanje je dužno odmah raskinuti ugovor i odmah obavijestiti Komisiju o zaključenom ugovoru s drugom bankom depozitarom.
- (2) Banka depozitar je dužna, u roku od osam dana od dana raskida ugovora iz stavka (1) ovoga članka, svu dokumentaciju i arhivu predati novoj banci depozitaru, kao i izvršiti prijenos svih sredstava fonda na novu banku depozitara.
- (3) Ako društvo za upravljanje ne postupi sukladno stavku (1) ovoga članka, Komisija donosi rješenje kojim određuje drugu banku depozitara.
- (4) Komisija može predložiti društvu za upravljanje promjenu banke depozitara ako su uslijed njenog poslovanja interesi članova dobrovoljnog mirovinskog fonda značajnije ugroženi.
- (5) Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Agencija za bankarstvo) obavijestit će Komisiju o svakom slučaju koji bi prema kriterijima Agencije za bankarstvo mogao uzrokovati bitno slabljenje finansijske ili organizacijske strukture depozitara.

**Članak 100.
(Poddepozitar)**

Banka depozitar može angažirati poddepozitare na temelju pismenog odobrenja Komisije i po dogovoru s društvom za upravljanje mirovinskim fondovima u slučajevima investiranja izvan teritorije BiH. Ovakav sporazum ne ograničava odgovornost banke depozitara i svaki pokušaj ograničavanja odgovornosti je pravno ništavan.

**Članak 101.
(Imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda u slučaju stečaja banke depozitara)**

Imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda koja je povjerena na čuvanje banci depozitaru u sukladno ovom Zakonu ne ulazi u stečajnu masu banke depozitara i ne može biti predmet izvršenja u vezi s obvezama banke depozitara.

POGLAVLJE VI. PRAVO NA MIROVINU I NAČINI ISPLATE

Članak 102.

(Pravo člana fonda na mirovinu)

- (1) Prava iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (ostvarivanje prava na mirovinu) član fonda može ostvariti najranije s navršenih 58 godina života.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, pravo na mirovinu može se ostvariti u slučaju smrti i ranije, pod uvjetima iz ugovora iz članka 65. i članka 92. ovoga Zakona.
- (3) Agencija za nadzor će pobliže propisati uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu te uvjete i mogućnosti za isplatu mirovine.

Članak 103.

(Mogućnosti isplate mirovine)

- (1) Ostvarivanjem prava na mirovinu iz članka 102. stavka (1) ovoga Zakona član fonda odabire način isplate mirovina.
- (2) Isplata mirovine može biti:
 - a) privremena ili
 - b) doživotna.
- (3) Isplatu mirovine vrši društvo za osiguranje koje ima odobrenje Agencije za nadzor za obavljanje poslova životnog osiguranja i koje ima suglasnost za obavljanje jednog dijela poslova u oblasti dobrovoljne mirovine.
- (4) Po ostvarivanju prava na mirovinu iz članka 102. ovoga Zakona sredstva člana fonda će se prenijeti s računa fonda na račun osiguravajućeg društva po izboru člana fonda koje će mu isplaćivati mirovinu doživotno ili privremeno.

Članak 104.

(Vrste mirovine u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja)

- (1) Društvo za osiguranje koje isplaćuje mirovine u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja dužno je ponuditi doživotnu starosnu mirovinu, a može nuditi i privremenu starosnu mirovinu, promjenjivu mirovinu, djelomične jednokratne isplate i druge vrste mirovina prema svom mirovinskom programu.
- (2) Doživotna starosna i privremena starosna mirovina prema programu iz stavka (1) ovoga članka može se ostvariti najranije s navršenih 58 godina života.
- (3) Privremena starosna mirovina je obročna isplata u novcu, koju društvo za osiguranje u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja isplaćuje korisniku mirovine na temelju ugovora o mirovini, a koja ne može biti ugovorena na razdoblje kraće od pet godina.
- (4) Promjenjiva mirovina je doživotna odnosno privremena mjesecna isplata u novcu koju društvo za osiguranje isplaćuje korisniku mirovine na temelju ugovora o mirovini, a koja se mijenja sukladno kretanju vrijednosti sredstava tehničkih rezervi namijenjenih isplati ovih mirovina.
- (5) Djelomična jednokratna isplata je isplata u novcu koju društvo za osiguranje u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja isplaćuje korisniku mirovine na temelju ugovora o mirovini, u visini od najviše 30 % od ukupno primljene doznake prije njezina umanjenja za naknadu društvu za osiguranje.

Članak 105.
(Standardni obrazac)

Društvo za osiguranje mora imati standardni obrazac ugovora o mirovini za svaku vrstu mirovine koju isplaćuje.

Članak 106.
(Obveza sklapanja ugovora)

Društvo za osiguranje koje isplaćuje mirovine u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja obvezno je sklopiti ugovor o mirovini sa svakim članom dobrovoljnog mirovinskog fonda koji izabere to društvo za osiguranje.

Članak 107.
(Oblik i sadržaj ugovora o mirovini)

- (1) Ugovor o mirovini mora biti sastavljen u pisanom obliku i sadržavati najmanje sljedeće podatke:
- a) naziv i sjedište društva za osiguranje te ime i prezime osoba koje zastupaju društvo za osiguranje
 - b) ime, prezime, adresu i jedinstveni matični broj korisnika mirovine
 - c) ime i prezime, adresu i jedinstveni matični broj bračnog druga i imenovanog korisnika, kada je to potrebno sukladno odredbama ovoga Zakona
 - d) iznos mirovine i zajamčenih isplata, trajanje zajamčenog razdoblja, kao i kada je to potrebno sukladno odredbama ovoga Zakona, iznos koji se isplaćuje bračnom drugu ili imenovanom korisniku u slučaju smrti korisnika mirovine
 - e) način usklađivanja mirovine, kada je to potrebno u skladu s odredbama ovoga Zakona
 - f) brojceve bankovnih računa korisnika mirovine te bračnog druga i imenovanog korisnika
 - g) način isplate mirovine
 - h) visinu naknade društvu
 - i) postupak izvansudskog rješavanja sporova
 - j) druge podatke značajne za isplatu mirovine.
- (2) Sastavni dio ugovora o mirovini su pisana pravila društva za osiguranje koja se odnose na navedene ugovore.
- (3) U ugovoru o mirovini mora stajati odredba da je korisnik mirovine primio pisana pravila društva za osiguranje koja se odnose na navedeni ugovor.
- (4) Osoba koja sklopi ugovor o mirovini ne može raskinuti takav ugovor, niti sklopiti ugovor o mirovini s drugim društvom za osiguranje, ako ovim Zakonom nije drukčije uređeno.
- (5) Osoba koja je sklopila ugovor o mirovini u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, uz pristanak društva za osiguranje, može odabrati drugi oblik isplate izmjenom ugovora o mirovini.

Članak 108.
(Prethodna provjera obrasca ugovora)

- (1) Društvo za osiguranje dostavlja Agenciji za nadzor primjerak standardnog obrasca ugovora o mirovini, zajedno s pisanim pravilima društva za osiguranje koja

se odnose na taj ugovor, najmanje 60 dana prije nego što započne koristiti taj obrazac ugovora.

(2) Najkasnije 30 dana po primitku standardnog obrasca ugovora o mirovini, Agencija za nadzor može iznijeti pisane primjedbe društvu za osiguranje ako taj obrazac ugovora dovodi potencijalne korisnike mirovina u zabludu ili ako ne ispunjava uvjete iz ovoga Zakona i pisana pravila društva za osiguranje koja se odnose na navedene ugovore.

(3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka Agencija za nadzor će pismenim putem zatražiti od društva za osiguranje da obrazac izmjeni ili dopuni.

(4) Društvo ne smije koristiti obrazac ugovora o mirovini na koji je Agencija za nadzor iznijela primjedbe. Društvo za osiguranje je dužno postupiti po primjedbama Agencije za nadzor.

(5) Ako društvo za osiguranje postupi protivno stavku (4) ovoga članka, ugovor je ništavan.

(6) Ako Agencija u roku iz stavka (2) ovoga članka ne iznese primjedbe na obrazac ugovora o mirovini, društvo za osiguranje može koristiti taj obrazac ugovora.

Članak 109. (Obavijest o promjenama standardnog obrasca ugovora)

Društvo za osiguranje je dužno izvijestiti Agenciju za nadzor o svakoj promjeni standardnog obrasca ugovora o mirovini. Ako Agencija za nadzor ne iznese primjedbe na te promjene u roku od 30 dana nakon njihova primitka, društvo za osiguranje može izdati navedene ugovore na izmijenjenom obrascu.

POGLAVLJE VII. NADZOR

Članak 110. (Nadležnost Komisije)

(1) Komisija vrši nadzor nad provedbom ovoga Zakona, donosi podzakonske akte za izvršavanje ovoga Zakona za koje je ovlaštena i vodi Registar dobrovoljnih mirovinskih fondova.

(2) Osobe koje rade ili koje su bilo kada radile za Komisiju kao i revizori i stručnjaci koji djeluju u ime Komisije bit će vezani profesionalnom tajnom. Nijedan povjerljivi podatak koji dobiju tijekom izvršavanja svojih dužnosti ne može biti prenesen bilo kojoj osobi ili organu, osim u sumiranom ili skupnom obliku, takvom da identitet pojedinačnog društva ne može biti otkriven, ne prejudicirajući slučajevе obuhvaćene kaznenim zakonom.

(3) Iznimno od stavka (2) ovoga članka, podaci se mogu priopćavati i stavlјati na uvid trećim osobama samo u skladu s propisima koji reguliraju obradu podataka i pružanje informacija Komisije.

(4) Za obavljanje nadzora društva za upravljanje plaćaju Komisiji naknadu za nadzor.

(5) Komisija će podzakonskim propisom propisati visinu, način izračuna i način plaćanja naknade za nadzor iz stavka (2) ovoga članka.

Članak 111. (Vršenje nadzora)

(1) Komisija vrši nadzor:

a) posrednom kontrolom, odnosno prikupljanjem, praćenjem i provjeravanjem izvješća i obavijesti koji se sukladno ovom Zakonu dostavljaju Komisiji;

b) neposrednom kontrolom.

(2) Ako u vršenju svoje funkcije Komisija utvrdi da postoje pravne osobe koje obavljaju djelatnost društva za upravljanje ili posluju kao dobrovoljni mirovinski fondovi, a nemaju dozvolu niti su registrirani na temelju ovoga Zakona, zabranit će njihov rad i poduzeti druge mjere, u skladu sa zakonom.

(3) Nadzor provode ovlaštene osobe, zaposlenici Komisije. Komisija može angažovati druge stručne osobe da zajedno sa ovlaštenim osobama Komisije sudjeluju u obavljanju nadzora, kada je to potrebno zbog složenosti tog nadzora. Uvjete i postupak izbora stručnih osoba propisuje Komisija.

(4) Ovlaštena osoba u Komisiji može u postupku neposrednog nadzora poslovanja:

- a) pregledati opće akte, poslovne knjige, izvode s računa i druge dokumente društva za upravljanje i banke depozitara i sačiniti kopije dokumenata;
- b) zahtijevati informacije o pojedinim pitanjima značajnim za poslovanje društva za upravljanje i banke depozitara.

(5) Pri vršenju nadzora, Komisija ima pravo uvida u poslovne knjige i drugu dokumentaciju pravnih osoba koje su povezane osobe s društvom za upravljanje nad kojim se vrši nadzor, a može od tih osoba zahtijevati da joj dostave i druge podatke od značaja za vršenje nadzora.

(6) O izvršenom nadzoru poslovanja društva za upravljanje sastavlja se zapisnik.

Članak 112. (Mjere nadzora)

(1) Ako u postupku nadzora nad društvom za upravljanje i bankom depozitarom utvrdi nezakonitosti, odnosno nepravilnosti predviđene ovim ili drugim zakonom po kojem je Komisija nadležna da obavlja nadzor ili nepridržavanje pravila o upravljanju rizicima, Komisija poduzima jednu ili više mjera, i to:

- a) izriče pismenu opomenu;
- b) daje nalog za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;
- c) povlači suglasnost na imenovanje člana uprave društva za upravljanje;
- d) oduzima dozvolu za rad društvu za upravljanje.

(2) Odluku o mjerama iz stavka (1) ovoga članka, Komisija donosi na temelju ocjene težine utvrđenih nepravilnosti, odnosno stupnja ugrožavanja interesa članova dobrovoljnog mirovinskog fonda, pri čemu naročito procjenjuje:

- a) financijski položaj društva za upravljanje i fonda;
- b) stupanj izloženosti društva za upravljanje i fonda rizicima;
- c) broj utvrđenih nepravilnosti i njihovu međusobnu povezanost;
- d) trajanje i učestalost učinjenih nepravilnosti;
- e) efekte učinjenih nepravilnosti na interes članova fonda i na društvo za upravljanje;
- f) spremnost i sposobnost uprave društva za upravljanje da otkloni utvrđene nepravilnosti;
- g) stupanj kojim društvo za upravljanje ugrožava neometano funkcioniranje sustava dobrovoljnih mirovinskih fondova.

(3) Komisija propisuje način vršenja nadzora, postupak izdavanja naloga i poduzimanja mjera iz ovoga članka, kao i rokove za izvršavanje naloga i trajanje mjera.

Članak 113. (Privremena mjera)

Iznimno od odredaba članka 111. ovoga Zakona, ako tijekom vršenja neposredne kontrole ili na temelju izvješća pribavljenih posrednom kontrolom ocijeni da je društvo za upravljanje učinilo teže nepravilnosti, odnosno da se njegovo financijsko stanje ili financijsko stanje dobrovoljnog mirovinskog fonda znatno pogoršalo, kao i da postoji ta mogućnost i mogućnost znatnog pogoršanja njihove likvidnosti, odnosno kada procijeni da je to neophodno radi zaštite imovine članova dobrovoljnog mirovinskog fonda – Komisija rješenjem o privremenoj mjeri nalaže društvu za upravljanje da poduzme jednu ili više aktivnosti iz članka 115. stavak (2) toč. k) do o) ovoga Zakona.

Članak 114. (Pismena opomena)

(1) Pismena opomena upućuje se društvu za upravljanje zbog manje značajnih nepravilnosti čija je priroda takva da ne utječe bitno i neposredno na poslovanje društva, odnosno fonda kojim upravlja.

(2) Pismena opomena može sadržavati nalog i rok do kojeg je društvo za upravljanje dužno da Komisiju obavijesti o aktivnostima koje je poduzelo radi otklanjanja nepravilnosti iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 115. (Nalog za otklanjanje nepravilnosti)

(1) Nalog za otklanjanje nepravilnosti upućuje se društvu za upravljanje u čijem su poslovanju nadzorom utvrđene značajne nepravilnosti, odnosno nepridržavanje pravila o upravljanju rizicima.

(2) Nalogom iz stavka (1) ovoga članka, koji se izriče rješenjem, Komisija društvu za upravljanje nalaže da u određenom roku provede jednu ili više aktivnosti, i to da:

- a) svoje poslovanje uskladi s propisima;
- b) unaprijedi sustav upravljanja rizicima, odnosno sustav unutarnjih kontrola;
- c) ulaganje imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda uskladi s propisima i svojim internim aktima;
- d) unaprijedi svoju organizacijsku i tehničku osposobljenost;
- e) obustavi raspodjelu dobiti, smanjenje kapitala ili isplatu dividendi pojedinim ili svim dioničarima;
- f) obustavi zaključenje poslova s pojedinim dioničarima, članovima uprave, članovima nadzornog odbora, povezanim osobama ili drugim pravnim osobama;
- g) objavi podatke iz svog poslovanja ili članove fonda informira o ovim podacima ako je to u njihovom interesu;
- h) strukturu povezanih osoba učini transparentnom;
- i) angažira drugog vanjskog revizora;
- j) predlaže novog člana uprave;
- k) bez prethodne suglasnosti Komisije ne upravlja imovinom dobrovoljnog mirovinskog fonda, odnosno da ne raspolaže svojom imovinom;
- l) privremeno obustavi zaključenje novih ugovora o članstvu, odnosno o mirovinskom programu;
- m) privremeno obustavi naplatu naknada;

- n) obustavi provedbu odluke uprave i skupštine društva za upravljanje bez suglasnosti Komisije;
 - o) obustavi prijem novih uplata po osnovi već zaključenih ugovora;
 - p) poduzme, odnosno obustavi druge aktivnosti u skladu s propisom Komisije kojim se određuju aktivnosti koje društvo za upravljanje treba provesti za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.
- (3) Nalogom iz stavka (1) ovoga članka utvrđuju se i rokovi u kojima će društvo za upravljanje otkloniti utvrđene nepravilnosti i o tome obavijestiti Komisiju, a može se utvrditi i način otklanjanja tih nepravilnosti.

Članak 116. (Oduzimanje dozvole za rad društvu za upravljanje)

- (1) Komisija donosi rješenje o oduzimanju dozvole za rad društvu za upravljanje ako:
- a) društvo ne obavlja upravljanje fondom duže od šest mjeseci;
 - b) je dozvola za rad društvu dana na temelju neistinitih ili netočnih podataka;
 - c) društvo prestane ispunjavati uvjete propisane za dobivanje dozvole za rad;
 - d) društvo iz neopravdanih razloga ne zaključi ugovor s bankom depozitarom u roku iz članka 95. stavak (1) ovoga Zakona;
 - e) društvo izvrši težu povredu odredaba ovoga Zakona i odredaba zakona kojim se uređuje tržište vrijednosnih papira.
- (2) Komisija može donijeti rješenje iz stavka (1) ovoga članka:
- a) ako utvrdi nezakonitosti, nepravilnosti ili nepridržavanje pravila o upravljanju rizicima u poslovanju društva za upravljanje, a dalje obavljanje njegove djelatnosti bi ugrozilo interese članova dobrovoljnog mirovinskog fonda;
 - b) ako društvo za upravljanje u utvrđenom roku ne izvrši nalog iz članka 112. stavak (1) točka b) ovoga Zakona, odnosno ne otkloni razlog za poduzimanje tog naloga, a neotklanjanje nepravilnosti bi moglo teže ugroziti interese članova dobrovoljnog mirovinskog fonda;
 - c) ako društvo za upravljanje ne izvršava obveze propisane odredbama zakona kojim se uređuju sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti.
- (3) Donošenjem rješenja iz st. (1) i (2) ovoga članka prestaju važiti sve izdane dozvole za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Članak 117. (Rješenje Komisije)

- (1) Komisija rješenjem odlučuje o izdavanju, odnosno oduzimanju dozvole, izdavanju, odnosno oduzimanju suglasnosti, o mjerama koje se izriču u postupku vršenja nadzora i o drugim pitanjima iz svoje nadležnosti.
- (2) Rješenje iz stavka (1) ovoga članka donosi se u pismenom obliku.
- (3) Rješenje iz stavka (1) ovoga članka je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Članak 118. (Nadzor nad društvima za osiguranje)

Nadzor nad društvima za osiguranje iz članka 103. ovoga Zakona vrši Agencija za nadzor sukladno ovom Zakonu i propisima koji uređuju oblast osiguranja.

POGLAVLJE VIII. KAZNENE ODREDBE
Odjeljak A. Kaznena djela
Članak 119.
(Ovlašavanje prospekta s neistinitim podacima)

(1) Tko, u namjeri obmanjivanja javnosti, u prospektu dobrovoljnog mirovinskog fonda, skraćenom prospektu, godišnjem i polugodišnjem izvješću, objavi neistinite podatke o pravnom i finansijskom položaju fonda ili njegovim poslovnim mogućnostima i druge neistinite činjenice koje su relevantne za donošenje investicijske odluke, ili ne objavi potpune podatke o tim činjenicama – kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko, u namjeri obmanjivanja javnosti, ne objavi dopunu prospekta ili izvješće o bitnim događajima koji mogu bitno utjecati na odluku o učlanjenju, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

Članak 120.
(Nedozvoljeno obavljanje djelatnosti društva za upravljanje i nedozvoljeno posovanje)

Odgovorna osoba u pravnoj osobi koja obavlja djelatnost društva za upravljanje ili posluje kao dobrovoljni mirovinski fond, a nema dozvolu za rad, niti je registrirana na temelju zakona, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

Odjeljak B. Prekršaji
Članak 121.
(Prekršaji)

- (1) Novčanom kaznom od 50.000,00 KM do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj društvo za upravljanje, odnosno druga pravna osoba ako:
- a) u pravnom prometu koristi naziv "društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom" ili drugi sličan naziv, a nije dobilo dozvolu za rad društva za upravljanje (članak 6. ovoga Zakona);
 - b) ne pribavi suglasnost Komisije za stjecanje kvalificiranog udjela u društvu za upravljanje (članak 16. stavak (1) ovoga Zakona);
 - c) ne razriješi dužnosti člana uprave iako je znalo ili moralo znati da je ta osoba prestala ispunjavati uvjete iz članka 23. ovoga Zakona;
 - d) izvrši pripajanje, spajanje ili podjelu društva za upravljanje bez dozvole Komisije (članak 37. ovoga Zakona);
 - e) naknade obračuna suprotno članku 30. ovoga Zakona i na taj način teže ugrozi interes članova dobrovoljnog mirovinskog fonda;
 - f) postupa suprotno odredbama članka 32. ovoga Zakona;
 - g) dokumentaciju i podatke ne čuva na propisani način (članak 35. stavak (6) ovoga Zakona);
 - h) imovinu dobrovoljnog mirovinskog fonda uloži suprotno odredbama čl. 45 do 57. ovoga Zakona i na taj način teže ugrozi interes članova fonda;
 - i) naziv "dobrovoljni mirovinski fond" ili pojam izведен iz tog pojma koristi suprotno članku 58. ovoga Zakona;
 - j) započne upravljati dobrovoljnim mirovinskim fondom prije nego što mu Komisija izda dozvolu za upravljanje fondom (članak 59. stavak (1) ovoga Zakona);
 - k) postupa suprotno članku 81. ovoga Zakona;

- I) Komisiji onemogući nadzor nad zakonitošću poslovanja društva za upravljanje i dobrovoljnog mirovinskog fonda (članak 111. ovoga Zakona).
- (2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba društva za upravljanje, odnosno druge pravne osobe novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 20.000,00KM.

Članak 122. **(Prekršaji pravne osobe - društva za upravljanje)**

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj društvo za upravljanje ako:
- a) kod izmjene i dopune akata društva za upravljanje ne postupa sukladno članku 29. ovoga Zakona,
 - b) pri promjeni tvrtke i sjedišta ne dobije suglasnost na promjenu od Komisije sukladno članku 34. ovoga Zakona;
 - c) finansijske izvještaje ne sastavlja i ne dostavlja sukladno članku 35. st. (1) i (5) ovoga Zakona;
 - d) u predviđenom roku ne dostavi prospekt, odnosno skraćeni prospectus dobrovoljnog mirovinskog fonda radi davanja suglasnosti Komisije (članak 61. st. (5) do (7) ovoga Zakona);
 - e) sredstva ne prenese sukladno članku 69. stavak (2). i članku 70. ovoga Zakona; ne objavi prinos dobrovoljnog mirovinskog fonda sukladno članku 73. stavak (1) ovoga Zakona;
 - f) nudi povlastice suprotno članku 74. ovoga Zakona;
 - g) objavi oglas, odnosno javni poziv ili daje informacije suprotno članku 75. st. (1), (2), (5) i (6) ovoga Zakona;
 - h) članovima dobrovoljnog mirovinskog fonda ne dostavi obavijesti sukladno članku 77. ovoga Zakona;
 - i) ugovor o članstvu, odnosno ugovor o mirovinskom programu zaključi prije zaključenja ugovora s bankom depozitarom o vođenju računa dobrovoljnog mirovinskog fonda iz članka 95. stavak (1) ovoga Zakona;
 - j) ne izvršava ugovor u vezi s povlačenjem akumuliranih sredstava sukladno odredbama članka 104. stavak (4) ovoga Zakona.
- (2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba društva za upravljanje novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 20.000 KM.

Članak 123. **(Prekršaji pravne osobe - banke depozitara)**

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj banka depozitar ako:
- a) ne obaveštava društvo za upravljanje o neophodnim korporativnim aktivnostima u vezi s imovinom fonda (članak 97. stavak (1) točka c) ovoga Zakona);
 - b) ne izvršava naloge društva za upravljanje koji su sukladni zakonu i prospectu fonda, odnosno izvršava naloge društva za upravljanje za kupnju i prodaju imovine suprotno zakonu i prospectu fonda (članak 97. stavak (1) točka d) ovoga Zakona);
 - c) ne kontrolira, ne potvrđuje i svakodnevno ne izvješće Komisiju o obračunatoj neto vrijednosti imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda i vrijednosti investicijskih jedinica (članak 97. stavak (1) točka e) ovoga Zakona);

- d) ne kontrolira prinos dobrovoljnog mirovinskog fonda (članak 97. stavak (1) točka f) ovoga Zakona);
 - e) ne obavlja Komisiju o uočenim nepravilnostima o poslovanju društva za upravljanje odmah nakon što uoči takve nepravilnosti (članak 97. stavak (1) točka g) ovoga Zakona);
 - f) ne podnosi, u ime fonda, Komisiji i drugim nadležnim organima podneske protiv društva za upravljanje, za štetu nanijetu fondu (članak 97. stavak (1) točka i) ovoga Zakona);
 - g) ne obavijesti Komisiju o raskidu ugovora i razlozima za raskid ugovora (članak 98. stavak (3) ovoga Zakona).
- (2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba banke depozitara novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 20.000 KM.

Članak 124. (Prekršaji organizatora mirovinskog programa)

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba organizator mirovinskog programa ako zaposlenima ne osigura ravnopravne uvjete za članstvo u mirovinskom programu sukladno odredbi članka 85. stavak (1) ovoga Zakona.
- (2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se za prekršaj fizička osoba organizator mirovinskog programa - poduzetnik novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba kod organizatora mirovinskog programa novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 20.000,00 KM.

Članak 125. (Prekršaji revizora i revizorskog društva)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj revizorsko društvo koje vrši reviziju finansijskih izvještaja društva za upravljanje ako:
 - a) ne revidira postupke naknade štete sukladno odredbi članka 33. stavka (4) ovoga Zakona;
 - b) izvrši reviziju suprotno članku 36. ovoga Zakona;
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka i odgovorna osoba revizorskog društva.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka ovlašteni revizor.

Članak 126. (Prekršaji društva za osiguranje)

- (1) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj društvo za osiguranje ako:
 - a) postupa suprotno članku 81. ovoga Zakona;
 - b) isplatu mirovine vrši suprotno članku 103. ovoga Zakona;
 - c) nudi vrste mirovine suprotne članku 104. ovoga Zakona;
 - d) nema Standardni obrazac ugovora o mirovini sukladno članku 105. ovoga Zakona;

- e) ne sklopi ugovor o mirovini sa svakim članom dobrovoljnog mirovinskog fonda sukladno članku 106. ovoga Zakona;
 - f) koristiti obrazac ugovora o mirovini suprotno članku 108. ovoga Zakona;
 - g) ne izvijestiti Agenciju o svakoj promjeni standardnog obrasca ugovora o mirovini sukladno članku 109. ovoga Zakona.
- (2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba društva za osiguranje novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 20.000 KM.

Članak 127.
(Prekršaji ostalih osoba)

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj član prave, nadzornog odbora ili zaposlenik u društvu za upravljanje ako postupa suprotno članku 26. ovoga Zakona.

POGLAVLJE IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE
Članak 128.
(Donošenje propisa)

Komisija i Agencija za nadzor su dužne propise za provedbu ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 129.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se po isteku šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona je u članku III. 1. točka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članku IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Federacija) donošenje propisa o financijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije, a Parlament Federacije BiH uz ostale ovlasti predviđene Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o vršenju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

II. 1. Analiza problema sadašnjeg mirovinskog sustava u Bosni i Hercegovini

Osnovni problemi mirovinskog sustava u Bosni i Hercegovini se mogu sažeti prema sljedećem:

- ograničena pokrivenost i nizak stupanj poštivanja zakonskih obveza, naročito kada se radi o radnicima iz neformalne ekonomije;
- neodgovarajuća razina mirovina;
- zabrinutost u vezi s finansijskom održivosti mirovinskog sustava; i
- problemi koji se odnose na ograničene administrativne kapacitete i upravljanje institucijama iz domene socijalne sigurnosti.

U kontekstu rastućeg broja starije populacije i sve većeg odljeva radne snage kao rezultat migracija, sadašnja mirovinska shema BiH se suočava s problemom dugoročne održivosti.

Činjenica da su umirovljenici jedna od najugroženijih kategorija našeg društva danas, tjera na razmišljanje o reformi mirovinskog sustava u Bosni i Hercegovini i stvaranju mirnih životnih uvjeta u staroj dobi budućih generacija. Postojeći finansijski neodrživ mirovinski sustav ne može ispunjavati svoje osnovne ciljeve, te je posve jasno da je reforma mirovinskog sustava pitanje društvene tranzicije koje treba hitno i sustavno aktualizirati.

Funkcioniranje mirovinskog osiguranja i mirovinskih sustava uopće, predmet je rasprave velikog broja stručnjaka u gotovo svim zemljama svijeta. Veliki broj zemalja, posebno onih u tranziciji, izvršio je reformu sustava mirovinskog osiguranja, a među zemljama kojima predstoji ova reforma je i Bosna i Hercegovina.

Reforma mirovinskog sustava je dugotrajan proces u koji se moraju uključiti različiti socijalni partneri, te kroz širu društvenu raspravu doći do tripartitnog konsenzusa bez kojeg nema uspješne reforme. Rasprava bi trebala ponuditi odgovore na ključna pitanja poput ciljeva i načina reforme te uređenja potrebne zakonske regulative i subjekata potrebnih za implementaciju reforme. Za provedbu reforme mirovinskog sustava potrebno je ovladati teorijskim osnovama iz ove oblasti te iskustvima drugih zemalja u postupku reforme.

U Bosni i Hercegovini, kao i u velikom broju zemalja, već duži niz godina prisutna je ozbiljna kriza mirovinskog sustava. Trenutni sustav koji funkcioniра na konceptu međugeneracijske solidarnosti, uslijed negativnih demografskih i privrednih kretanja, finansijski je neodrživ. Kako osnovni cilj mirovinskog sustava (socijalna sigurnost građana, odnosno zaštita od rizika starosti, invalidnosti i smrti) nije ispunjen, neophodna je reforma mirovinskog sustava.

II. 2. Razlozi za donošenje

Dobrovoljni mirovinski fondovi sastavni su dio dokumenta Strategija reforme mirovinskog sustava u Federaciji BiH.

Donošenje ovoga Zakona je sastavni dio Akcijskog plana za provedbu Strategije koji je usvojila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

Usvajanje Zakona o dobrovrijednim mirovinskim fondovima u Federaciji BiH stvorit će pravna osnova za daljnji razvoj mirovinskog sustava u Federaciji BiH i tržišta kapitala na kojem će se pojaviti nove vrste fondovi koji se razlikuju po načinu i kriterijima investiranja.

Osnivanje društava za upravljanje dobrovrijednim mirovinskim fondovima i uspostavljanje dobrovrijednih mirovinskih fondova predstavlja jedan od ključnih elemenata reforme mirovinskog sustava u Federaciji BiH.

Dobrovoljni mirovinski fondovi omogućavaju da sredstva prikupljena kao dopunski vid mirovinskih doprinosa budu aktivna kroz ove fondove. Dobrovoljni investicijski fondovi podrazumijevaju, prije svega, ulaganje u vrijednosne papire na domaćem i stranom tržištu. Svaki građanin koji se odluči na dopunsko mirovinsko osiguranje, putem članstva u ovim fondovima, ostvaruje pravo na povlačenje i raspolažanje akumuliranim sredstvima sukladno zakonu.

II. 3. Efekti donošenja zakona

Donošenjem ovoga Zakona građanima, posebno mlađe generacije, će biti omogućeno ostvarenje dodatnih prihoda u starosti. Uslijed dobrovrijednosti članstva građani i gospodarstvo neće snositi nikakve dodatne troškove s provedbom ovoga Zakona.

Efekti utjecaja ovoga Zakona na gospodarstvo su izuzetno značajni. Kao najznačajnije efekte ističemo sljedeće:

- Porast štednje i socijalni efekti – Omogućavanjem građanima da štede za mirovinu u dobrovrijednim mirovinskim fondovima istovremeno im se omogućava i da dopune sredstva koja će dobivati iz mirovinskog sustava Federacije, a time će se poboljšati financijski položaj budućih umirovljenika i smanjiti pritisak na mirovinski sustav Federacije.

- Pojava novih gospodarskih subjekata i profesije – Zakon stimulira pojavu novih gospodarskih subjekata, društava za upravljanje dobrovrijednim mirovinskim fondovima, kao i profesiju investicijskih savjetnika kao osoba koje se stručno bave upravljanjem portfeljem klijenta. To će dovesti do otvaranja novih radnih mjesta kao i potražnje za visokokvalificiranim stručnjacima. Tržišna konkurenca između društava za upravljanje vremenom će dovesti do stalnog podizanja kvalitete usluga.

- Razvoj depozitarnih (skrbničkih) usluga banke – Nastanak i razvoj mirovinskih fondova stimulirat će unapređenje i razvoj depozitarnih (skrbničkih) usluga banke. Uslijed povećanja opsega depozitarnih poslova javit će se potreba i za porastom broja zaposlenih u odjeljenjima banaka koje obavljaju ove usluge. Nacrtom zakona je inače definirano obvezno čuvanje sredstava dobrovrijednog mirovinskog fonda kod banke depozitara.

- Porast aktivnosti ulaganja – S obzirom da se sredstva dobrovrijednih mirovinskih fondova kojima upravljaju društva za upravljanje brzo uvećavaju i da ta sredstva predstavljaju dugoročnu štednju građana, oni obično predstavljaju kupce vrijednosnih papira na domaćem tržištu i stvaraju stalnu i stabilnu tražnju. Pojavom dobrovrijednih mirovinskih fondova institucionalnih investitora na tržištu kapitala potražnja za visoko kvalitetnim i dugoročnim vrijednosnim papirima će porasti. Zbog toga će uspješna gospodarska društva biti stimulirana da kotiraju svoje dionice na burzi i izdaju svoje

obveznice, te na taj način, potencijalno jeftinije financiraju svoje aktivnosti što predstavlja alternativu drugim načinima financiranja.

- Razvoj finansijskog tržišta – Iskustva drugih zemalja pokazuju da kao odgovor na spomenutu tražnju dolazi i do pojave novih finansijskih instrumenata, a dobrovoljni mirovinski fondovi, kao najveći institucionalni investitori u skoro svim zemljama često postaju katalizatori razvoja finansijskih tržišta i promoviranja štedne kulture.

- Razvoj odgovornog korporativnog upravljanja i transparentnosti odlučivanja – Mirovinski fondovi su investitori koji su vrlo zainteresirani za odgovorno i profesionalno upravljanje gospodarskim društvima čiji su suvlasnici. Imaju veliki utjecaj na donošenje odluka, a pogotovo izbor menadžmenta poduzeća jer im je dugoročan interes povećanje vrijednosti dionica. Kao stalna kontrola povećavaju transparentnost i odgovornost prilikom odlučivanja.

II. 4. Javna rasprava

Nacrt Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima razmatran je na 8. redovnoj sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH, održanoj 23.02.2016. godine i na nastavku 10. sjedice Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, održanom 31.03.2016. godine i usvojen je uz zaključak da se javna rasprava obavi u trajanju od 90 dana. Federalno ministarstvo financija je postupilo sukladno zaključcima, otvorilo javnu raspravu u razdoblju od 20.04.2016. godine do 19.07.2016. Tekst zakona je bio postavljen na internet stranici Federalnog ministarstva financija: www.fmf.gov.ba, a obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnim listovima „Avaz“ i „Večernji list“ 20.04.2016. godine. Federalno ministarstvo financija je dopisom od 20.04.2016. godine obavijestilo oba doma Parlamenta Federacije BiH o otvaranju javne rasprave. Tijekom javne rasprave nije bilo primjedbi i sugestija. Prilikom rasprava na sjednicama oba doma Parlamenta Federacije BiH izražena je sugestija da Federacija BiH bude garant ovih fondova, što se kosi sa samim principima osnivanja i funkcioniranja dobrovoljnih mirovinskih fondova. Ni u okruženju države nisu garanti za ove fondove, jer se oni uspostavljaju na dobrovoljnoj osnovi i oni su jedna od mogućnosti štednje za starost. Smatramo da je propisivanjem:

- da nadzor nad osnivanjem i poslovanjem društava za upravljenje vrši Komisija,
- da obvezno večinsko vlasništvo nad društvom za upravljanje moraju imati osobe koje se bave bankarskim poslovima, poslovima osiguranja ili djelatnošću mirovinskih fondova, kao i to da fizička osoba ne može imati više od 10% udjela u vlasništvu ovih društava,
- novčanog dijela osnovnog dioničkog kapitala društva za upravljanje od najmanje 3.000.000,00 KM, kao i da u svom poslovanju društva za upravljanje osigura da dionički kapital društva uvijek bude najmanje u visini 50 % u vidu depozita kod banke koja posluje u BiH ili u dužničkim vrijednosnim papirima koje izdaju BiH, Federacija, RS, Distrikt Brčko, jedinice lokalne samouprave u BiH i druge pravne osobe uz garanciju BiH, Federacije, RS, Distrikta Brčko sukladno zakonu kojim se uređuje javni dug,
- obveze zapošljevanja najmanje jednog investicionog savjetnika i internog revizora u društvu za upravljanje,
- koje osobe ne mogu biti dioničari društva za upravljanje,
- uvjeta za dobijanje suglasnosti Komisije za članove uprave društva za upravljanje,
- zabranjenih radnji društvu za upravljanje,
- odgovornosti društva za upravljanje,
- investicionih načela i investicionih politika,

- dozvoljenih ulaganja imovine fonda, kao i ograničenja ulaganja,
 - zabrana ulaganja,
 - zabranjenih transakcija,
 - obveze izrade prospekta sa detaljno propisanim sadržajem koji obuhvata elemente iz ugovora koji se zaključuje sa članom fonda, i na koji je obvezna suglasnost Komisije,
 - obveza sklapanja ugovora sa bankom depozitarom i obveza držanja sredstava na računima kod banke depozitara,
 - obveza banke depozitara,
 - isplate mirovina putem osiguravajućih društava koja nadzire Agencija za nadzor osiguranja Federacije BiH,
 - krivične i prekršajne odgovornosti
- se postiže dovoljna sigurnost u pogledu poslovanja ovih društava i fondova.

III. USKLAĐENOST S EUROPSKIM DIREKTIVAMA

Nakon uvida u propise Europske unije i analize odredbi Prednacrta zakona o osiguranju ustanovljeno je da postoje izvori EU *acquis* relevantni za materiju koju uređuje dostavljeni Prednacrt, te da su odredbe djelomično usklađene s njima.

Materiju zakona, kao primarni izvor, uređuje Ugovor o funkcioniranju Europske unije (pročišćeni tekst), Treći dio - Politike i unutarnje djelovanje Unije, Glava IV- Slobodno kretanje osoba, usluga i kapitala, Poglavlje 2- Pravo poslovnog nastana, Članak 53. (ex. Članak 47. TEC), Poglavlje 3- Usluge, Članak 62. (ex. Članak 55. TEC), Glava VII - Zajednička pravila o tržišnom natjecanju, oporezivanju i ujednačavanju zakona, Poglavlje 3 - Usklađivanje zakona, Članak 114. (ex. Članak 95. TEC), Šesti dio - Institucionalne i finansijske odredbe, Glava I - Institucionalne odredbe, Poglavlje 2 - Pravni akti Unije, postupci donošenja i druge odredbe, Odjeljak 2 - Postupci za donošenje akata i druge odredbe, Članak 294. (ex. Članak 251. TEC), eng. Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union, Part Three - Union Policies and Internal actions, Title IV - Free movement of persons, services and capital, Chapter 2 - Right of establishment , Article 53 (ex Article 47 TEC), Chapter 3 – Services, Article 62 (ex Article 55 TEC), Title VII - Common rules on competition, taxation and approximation of laws, Chapter 3 - Approximation of laws, Article 114 (ex Article 95), Part Six - Institutional and financial provisions, Title I - Institutional provisions, Chapter 2 - Legal acts of the Union, adoption procedures and other provisions, Section 2 - Procedures for the adoption of acts and other provisions, Article 294 (ex Article 251 TEC).

Sekundarni izvor s kojim je obrađivač vršio usklađivanje je Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2003. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 235, 23. 9. 2003.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2013/14/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o izmjeni Direktive 2003/41/EZ o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, Direktive 2009/65/EZ o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) i Direktive 2011/61/EU o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova u odnosu na preveliko oslanjanje na kreditne rejtinge (SL L 145, 31. 5. 2013.) konsolidirana verzija 20130620

Directive 2003/41/EC of the European Parliament and of the Council of 3 June 2003 on the activities and supervision of institutions for occupational retirement provision
Amended by: Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 OJ L 335, Directive 2010/78/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 OJ L 331, Directive 2011/61/EU of the European Parliament and of the Council Text with EEA relevance of 8 June 2011 OJ L 174, Directive 2013/14/EU of the European Parliament and of the Council Text with EEA relevance of 21 May 2013 OJ L 145, Consolidated version 2013-06-20.

Potpuno usklađivanje izvršeno je sa čl. 1., 7. do 14., 16. do 19. spomenute direktive. Djelomično usklađivanje izvršeno je sa člankom 6. spomenute direktive.

IV. OBRAZLOŽENJE POJEDINIХ ODREDBI

Glava I - Osnovne odredbe

Čl. 1. do 3. Obrazložen je predmet reguliranja Zakona o društima za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i o dobrovoljnim mirovinskim fondovima u Federaciji BiH, odnosno opseg materije koja se njime regulira: osnivanje, djelatnost i poslovanje društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, organiziranje i upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, mirovinski programi, poslovi i dužnosti banke depozitara, u smislu ovoga Zakona, vrste mirovina i isplata, u smislu ovoga Zakona, te nadležnosti Komisije i Agencije za nadzor u vršenju nadzora nad obavljanjem djelatnosti društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i društima za osiguranje koja isplaćuju mirovinu.

U ovom poglavlju propisana su načela na kojima se zasnivaju dobrovoljni mirovinski fondovi.

U okviru ovoga poglavlja definirani su pojmovi od značaja za materiju koja je obuhvaćena ovim Zakonom, radi njihovog preciznijeg pravnog određenja i lakšeg snalaženja u razumijevanju ovoga Zakona. U tom smislu posebno su definirani pojmovi: društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, dobrovoljni mirovinski fond, član dobrovoljnog mirovinskog fonda, banka depozitar itd.

Glava II - Društvo za upravljanje

Čl. 4. i 5. Regulira se pojam društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Društvo za upravljanje investicijskim fondovima je gospodarsko društvo koje se osniva kao dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću, čiji je predmet poslovanja isključivo osnivanje dobrovoljnih mirovinskih fondova i upravljanje tim fondovima, odnosno ulaganje novčanih sredstava u svoje ime, a za račun članova mirovinskih fondova i obavljanje drugih poslova propisanih Zakonom. Jedno društvo za upravljanje može organizirati i upravljati s više dobrovoljnih mirovinskih fondovima.

Člankom 6. Propisana je upotreba naziva društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Predmet poslovanja društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima je osnivanje i upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, pa naziv „društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima“ smiju koristiti samo društva koja su registrirana za obavljanje tih poslova.

Člankom 7. propisani su kriteriji za najviši i najniži nominalni iznos temeljnog kapitala. Temeljni kapital društva za upravljanje iznosi najmanje 3.000.000,00 KM. Ovaj članak propisuje ovlasti Komisije da propise oblik i iznos temeljnog kapitala koji su društva za upravljanje dužna održavati. Održavanjem temeljnog kapitala kroz sve

vrijeme poslovanja društva, osigurava se odgovornost za štetu koja može nastati iz nesavjesnog upravljanje imovinom fonda.

Člankom 8. propisana je organizacijska i tehnička sposobljenost, pa je tako propisano da je društvo obvezno zaposliti na neodređeno vrijeme jednog investicijskog savjetnika i jednog unutarnjeg revizora.

Čl. 9. i 10. propisani su uvjeti za osnivanje društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Sukladno proklamiranim načelu slobode poduzetništva, društva za upravljanje može osnovati fizička ili pravna osoba. Propisuju se ograničenja za članove društva za upravljanje i članove uprave i nadzornog odbora tog društva. Tako članovi društva za upravljanje, članovi uprave ili nadzornog odbora društva ne mogu biti osobe koje su u razdoblju od tri godine prije stjecanja članstva u društvu imale više od 10% udjela u temeljnog kapitalu društva za upravljanje, banchi ovlaštenoj za obavljanje depozitnih poslova, zatvorenom investicijskom fondu, brokerskom društvu ili banchi depozitaru, osiguravajućem društvu ili mirovinskom fondu u privatnom vlasništvu u vrijeme kad je tom društvu oduzeto odobrenje za rad. Zabrane se odnose na i sve druge osobe koje se pojavljuju na tržištu kapitala, bilo da su posrednici ili ovlašteni investitori, kojima je bila izrečena sankcija zbog kršenja propisa u vezi s obavljanjem djelatnosti.

Čl. 11. i 12. propisan je postupak za izdavanje dozvole za obavljanje poslova upravljanja investicijskim fondom. Odobrenje za obavljanje poslova izdaje Komisija. Postupak za izdavanje odobrenja pokreće se zahtjevom uz koji prilaže dokumentaciju propisanu u članku 12. Ako u roku od jedne godine nakon izdavanja dozvole društvo ne osnuje fond, dozvola za osnivanje prestaje važiti. Komisija surađuje s drugim državnim organima i organizacijama, prikuplja dokumente i druge informacije od značaja za rješavanje po zahtjevu za izdavanje dozvole za rad.

Čl. 13. do 15. propisano je izdavanje, odnosno odbijanje zahtjeva za dozvolu za rad i dozvolu za upravljanje fondom. Komisija izdaje dozvolu za upravljanje fondom kada utvrdi valjanost zahtjeva i donosi rješenje o izdavanju dozvole za rad i rješenje o izdavanju dozvole za upravljanje fondom u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva. Ako Komisija odbije zahtjev za izdavanje dozvole za rad, donosi rješenje u kojem mora navesti razloge odbijanja zahtjeva.

Člankom 16. propisuje se način stjecanja suglasnosti Komisije za kvalificirani udjel u društvu. Prije svake transakcije dionicama ili vlasničkim udjelima, odnosno promjene vlasnika ili vlasničke strukture određenog društva za upravljanje, potrebno je pribaviti suglasnost Komisije. Svaka transakcija kod koje se prekrši ovaj uvjet, ništavna je.

Članak 17. propisuje obvezu fizičke ili pravne osobe koja namjerava izravno ili neizravno otuđiti kvalificirani udjel u društvu za upravljanje da najmanje sedam dana unaprijed o tome obavijestiti Komisiju pismenim putem, navodeći visinu udjela koji namjerava otuđiti. Stavkom (2) ovoga članka propisano je da je osoba iz stavka (1) ovoga članka Komisiju dužna obavijestiti najmanje sedam dana unaprijed i o namjeri smanjenja svog udjela na način da udjel u kapitalu ili glasačkim pravima padne ispod praga od 10%, 20%, 30% ili 50%, ili ako društvo za upravljanje prestaje biti zavisno društvo te osobe.

Člankom 18. propisan je rok od 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva za izdavanje odobrenja za stjecanje ili povećanje kvalificiranog udjela, te svakog dodatnog podatka iz članka 19. ovoga zakona (razdoblje procjene) u kojem će Komisija izvršiti i donijeti odluku o procjeni iz članka 20. ovoga Zakona.

Članak 19. propisuje da Komisija može, ako je to potrebno, tijekom razdoblja procjene, a ne kasnije od pedesetog dana razdoblja procjene, zatražiti dodatne podatke ili pojašnjenja potrebne za dovršenje procjene i tom slučaju se rok od 60

dana za donošenje odluke računa od dana primitka svih zatraženih podataka ili pojašnjenja.

Stavkom (2) ovoga članka propisano je da Komisija može u rješenju kojim odobrava namjeravano stjecanje odrediti i krajnji rok do kojeg se namjeravano stjecanje mora provesti, a može ga iz opravdanih razloga i naknadno produljiti, dok je stavkom (3) ovoga članka propisano da ako namjeravani stjecatelj ne stekne kvalificirani udjel u roku iz stavka (2) ovoga članka, Komisija će u cijelosti ukinuti rješenje kojim je odobreno namjeravano stjecanje.

Člankom 20. propisani su kriteriji koje Komisija koristi prilikom procjene zahtjeva iz članka 16. stavka (1) ovoga Zakona i podataka traženih sukladno članku 19. st.(1) i (3) ovoga Zakona, dok je stavkom (2) ovoga članka propisano kada Komisija može odbiti zahtjev, a stavkom (3) ovoga članka propisano je kakva dokumentacija mora biti. Nadalje, propisuje se da će Komisija detaljnije propisati dokumentaciju iz stavka (3) ovoga članka, stavkom (5) ovoga članka propisano je da ako je Komisija zaprimila dva ili više zahtjeva za stjecanje ili povećanje kvalificiranih udjela u istom društvu za upravljanje, odnosit će se prema svim namjeravanim stjecateljima ravnopravno, a stavkom (6) ovoga članka propisano je da ako društvo za upravljanje sazna za stjecanje ili otuđenje kvalificiranog udjela u društvu kojim neka osoba prelazi ili pada ispod praga od 10%, 20%, 30% ili 50%, dužno je o tome bez odgode obavijestiti Komisiju, te je stavkom (7) ovoga članka propisano da je društvo za upravljanje dužno jednom godišnje Komisiji dostaviti popis svih dioničara, kao i imatelja kvalificiranih udjela s veličinom pojedinih udjela.

Članak 21. propisuje pravne posljedice stjecanja bez odobrenja i ukidanje odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela.

Člankom 22. propisane su mjere koje Komisija poduzima u slučajevima kada je upravljanje društvom s pažnjom dobrog stručnjaka dovedeno u pitanje.

Čl. 23. do 25. definirani su organi društva za upravljanje, davanje suglasnosti na izbor organa i povlačenje suglasnosti na izbor organa društva za upravljanje. Također je propisano da su organi društva za upravljanje uprava, nadzorni odbor i skupština. Propisani su uvjeti za članove uprave i nadzornog odbora, kao i da Komisija daje suglasnost na izbor predloženih članova uprave, direktora i članova nadzornog odbora društva za upravljanje. Također su propisani uvjeti kada Komisija povlači suglasnost na člana organa uprave društva.

Člankom 26. propisuje se čuvanje poslovne tajne, pa tako direktor, članovi uprave društva za upravljanje, zaposlene osobe društva ne mogu davati informacije koje bi mogle stvoriti pogrešnu sliku o fondu, stanju i prometu na računima fonda i njegovih članova, te druge podatke od značaja za poslovanje fonda.

Članak 27. propisuje upis društva u registar kod Komisije.

Članak 28. definira opće akte društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima – osnivački akt, statut, pravila poslovanja i drugi opći akti.

Člankom 29. propisane su izmjene i dopune pravila poslovanja, koje se vrše uz suglasnost Komisije.

Člankom 30. definirane su naknade društvu za upravljanje i financiranje djelatnosti društva. Propisano je da društvo naplaćuje naknade prilikom uplate mirovinskih doprinosa, po stopi od najviše 3% od vrijednosti izvršenih uplata, i naknade za upravljanje fondom, po stopi do najviše 2% godišnje od neto vrijednosti imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda. Troškovi u vezi s kupnjom, prodajom i prijenosom vrijednosnih papira iz kojih se sastoji dobrovoljni mirovinski fond i troškovi usluga banke depozitara naplaćuju se iz imovine fonda, a druge troškove snosi društvo za upravljanje.

Člankom 31. propisano je vođenje poslova društva za upravljanje.

Člankom 32. propisane su one radnje koje društvo za upravljanje ne smije obavljati.

Članak 33. propisuje odgovornosti društva za upravljanje za svu štetu koja je proizašla iz upravljanja fondom.

Članak 34. propisuje da društvo prije promjene tvrtke, o tome obavijesti Komisiju o članove fonda.

Članak 35. propisuje obvezu vođenja poslovnih knjiga i izrade finansijskih izvještaja. Društvo za upravljanje je dužno u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima odvojeno prikazivati podatke za fond, odnosno svaki fond kojim upravlja. Društvo je dužno Komisiji dostavljati godišnje finansijske izvještaje, polugodišnje finansijske izvještaje i mjesecne finansijske izvještaje za dobrovoljni mirovinski fond, te detaljne izvještaje o transakcijama imovinom fonda.

Člankom 36. propisan je postupak vanjske revizije finansijskih izvještaja u društvu za upravljanje.

Članak 37. propisuje obvezu pribavljanja odobrenja Komisije u slučaju statusne promjene društva za upravljanje.

Članak 38. propisuje postupak prijenosa prava upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondom

Člankom 39. propisani su slučajevi kada može doći do prestanka postojanja društva za upravljanje.

Članak 40. propisuje obvezu Komisije da uputi javni poziv postojećim društvima za upravljanje da, u roku od 15 dana, podnesu ponudu za upravljanje, odnosno pripajanje dobrovoljnog mirovinskog fonda. Stavkom (2) ovoga članka propisano je u roku od 30 dana od dana isteka roka iz stavka (1) ovoga članka Komisija donosi rješenje o najpovoljnijoj ponudi društva za upravljanje, dok je stavkom (3) ovoga članka propisano da uvjete i način izbora najpovoljnije ponude društva za upravljanje bliže propisuje Komisija.

Članak 41. propisuje obvezu Komisije da ako na javni poziv nijedno društvo za upravljanje ne podnese ponudu obavijesti članove dobrovoljnog mirovinskog fonda i dostavi ovlast banci depozitaru da unovči imovinu fonda i prenese račune članova fonda u drugi dobrovoljni mirovinski fond. Istodobno se propisuju i obveze banke depozitara.

Članak 42. propisuje da banka depozitar podnosi Komisiji izvješće o unovčavanju imovine fonda i prijenosu računa u smislu članka 41. st. (1) i (2) ovoga Zakona, dok je stavkom (2) ovoga članka propisano da na temelju izvješća iz stavka (1) ovoga članka Komisija briše fond iz registra dobrovoljnih mirovinskih fondova. Istodobno se propisuje da banka depozitar najmanje 10 godina čuva poslovne knjige i dokumentaciju raspuštenog dobrovoljnog mirovinskog fonda, a u skladu s propisima kojima se uređuje arhivska građa.

Glava III – Organiziranje i upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima

Čl. 43. i 44. propisuje se pravni oblik i imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda. Dobrovoljni mirovinski fond je fond posebne vrste, odnosno zasebna imovina, bez svojstva pravne osobe, a imovina dobrovoljnog mirovinskog fonda je odvojena od imovine društva za upravljanje i obvezno se vodi na računu kod banke depozitara.

Čl. 45. do 57. reguliraju se investiciona načela, invetacione politike, dozvoljena ulaganja dobrovoljnih mirovinskih fondova, ograničenja ulaganja i prekoračenja ograničenja ulaganja, kao i obvezu društva da ulaže imovinu fonda pažnjom dobrog stručnjaka, na način koji jamči sigurnost, kvalitetu, likvidnost i profitabilnost cjelokupnog portfelja fonda, u najboljem interesu članova fondova.

Člankom 58. je definiran naziv dobrovoljnog mirovinskog fonda.

Člankom 59. predviđena je mogućnost upravljanja društva s više mirovinskih fondova.

Člankom 60. je propisano izdavanje dozvole upravljanja fondom i vođenje registra fondova kod Komisije.

Čl. 61. i 62. detaljno propisuju prospekt fonda i njegov sadržaj. Predviđeno je da putem prospekta potencijalni članovi fonda dobiju detaljnije informacije o fondu, društvu koje njime upravlja kao i o uvjetima poslovanja fonda.

Čl. 63. do 65. propisuju članstvo u fondu i način uplate doprinosa i ugovor o članstvu. Definirana su prava i obveza društva i članova fonda, pravo zadržavanja članstva i uslijed prestanka uplaćivanja doprinosa, kao i postupanje u slučaju smrti člana.

Članak 66. propisuje tko je klijent društva za upravljanje i odnos društva za upravljanje s klijentima.

Članak 67. propisuje mogućnost podnošenja prigovora od strane klijenta ako smatra da se društvo za upravljanje ne pridržava obveza iz zaključenog ugovora, kao i postupak u vezi s istim.

Čl. 68. i 69. propisuju način vođenja individualnih računa članova fonda i prijenos sredstava s računa člana na drugi fond. Sredstva na računu člana se izražavaju u investicijskim jedinicama.

Članak 70. propisuje obveze društva prilikom prijenosa računa.

Članak 71. propisuje način vrednovanja imovine fonda. Neto vrijednost fonda se obračunava prema tržišnoj vrijednosti svaki dan, pod kontrolom banke depozitara.

Članak 72. definira investicijske jedinice i prava koja one nose.

Članak 73. propisuje način objavljivanja prinosa fonda kao i način njegovog obračuna.

Čl. 74. i 75. propisuju promociju fonda te isključuje nuđenje povlastica u zamjenu za potpisivanje ugovora o članstvu. Također je definiran način na koji se oglašava fond uz prethodnu suglasnost Komisije.

Članak 76. propisuje rad posrednika koji, uz prethodnu suglasnost Komisije, obavljaju usluge pružanja informacija o članstvu, te druge usluge zainteresiranim licima.

Člankom 77. su propisane obveze izvješćivanja društva za upravljanje. Društvo jednom godišnje izvješćuje svakog člana o broju investicijskih jedinica na računu.

Čl. 78. do 80. propisuju se način vršenja statusnih promjena. Dobrovoljni mirovinski fond se može podijeliti, a dva ili više dobrovoljnih mirovinskih fondova mogu se međusobno pripojiti ili spojiti, uz prethodno pribavljeno odobrenje Komisije.

Članak 81. propisuje se da se društvo za upravljanje pri obavljanju svoje djelatnosti, posrednici i društva za osiguranje moraju ponašati sukladno Zakonu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti i podzakonskim aktima koji uređuju područje otkrivanja i sprječavanja pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti

Glava IV – Mirovinski programi

Članak 82. propisuje da poslodavac, udruga poslodavaca, profesionalna udruga i sindikat mogu organizirati mirovinski program i zaključiti ugovor s društvom za upravljanje kojim se organizator obvezuje da vrši uplate mirovinskog doprinosa za račun zaposlenih, odnosno članova sindikata i da plaća naknadu za usluge društву za upravljanje, a društvo za upravljanje se obvezuje da ulaže prikupljena novčana sredstva i omogući povlačenje i raspolaganje akumuliranim sredstvima članovima mirovinskog programa .

U članku 83. dani su obvezni elementi ugovora o mirovinskom programu.

Članak 84. propisuje da je poslodavac dužan društvu za upravljanje dostaviti obavijest o prestanku radnog odnosa člana mirovinskog programa.

Članak 85. ističe obvezu organizatora mirovinskog programa da zaposlenima osigura ravnopravne uvjete za članstvo u mirovinskom programu i da ne smije izravno ili neizravno postupati protivno jednakom tretmanu žena i muškaraca, odnosno omogućiti provedbu nejednakosti u pravima iz dodatnog mirovinskog osiguranja koje bi bile zasnovane na spolnoj razlici.

Članak 86. opisuje postupak učlanjenja u mirovinskim fondovima i uplaćivanje doprinosa u mirovinske fondove.

Člankom 87. propisano je da će društvo koristiti isti obrazac ugovora o članstvu za sve članove mirovinskog fonda i da će nakon potpisivanja ugovora društvo za upravljanje osigurati primjerak ugovora članu mirovinskog fonda.

Člankom 88. propisuje se postupak učlanjenja u mirovinski program.

Članak 89. Zakona propisuje da ako zaposlenik prekine zaposlenje kod poslodavca, on može ostati član mirovinskog fonda, ali mora zaključiti novi ugovor o članstvu ili izvršiti prijenos računa sukladno članku 69. ovoga Zakona, a društvo za upravljanje ne može odbiti takav zahtjev.

Članak 90. odnosi se na minimalni iznos doprinosa koje može uplatiti član mirovinskog fonda. Članu mirovinskog fonda je omogućeno da može uplatiti višu razinu doprinosa.

Člankom 91. propisano je da ukoliko član mirovinskog fonda privremeno prestane uplaćivati doprinose u mirovinski fond, on ili ona ostaje član mirovinskog fonda i zadržava ista prava kao i ostali članovi mirovinskog fonda.

Člankom 92. propisano je da će se u slučaju smrti člana fonda prije umirovljenja, sredstva akumulirana na njegovom računu rasporediti prema pisanoj izjavi člana mirovinskog fonda sukladno ugovoru o članstvu.

Članak 93. propisuje da član mirovinskog fonda ne ostvaruje prava na cijeli iznos kumuliran na računu prije stjecanja uvjeta za umirovljenje, a stjecanje prava određeno je ovim Zakonom, dok je stavkom (2) ovoga članka propisano da iznos kumuliran na računu člana mirovinskog fonda ne može biti predmetom izvršenja, niti dijelom imovine koja se uzima kao imovina prilikom likvidacije, te ne može biti predmetom sudskih izvršenja. Nadalje, stavkom (3) ovoga članka propisano je da iznos kumuliran na računu člana mirovinskog fonda za ne može biti prenesen ili predmetom zaloga. Svako potraživanje po toj osnovi je ništavno.

Glava V – Banka depozitar

Čl. 94. do 101. određuje se pojам, obilježja, prava i obveze banke depozitara, te odgovornosti i promjena banke depozitara.

Sukladno načelu sigurnosti imovine fonda, poslovi čuvanja imovine fonda, vođenje odvojenih računa i odjeljivanje imovine svakog pojedinog fonda od imovine drugih fondova povjeravaju se banchi depozitaru. Pored poslova čuvanja imovine fonda, propisuju se ostali poslovi koje može obavljati banka depozitar.

Glava VI – Pravo na mirovinu i načini isplate

Člankom 102. propisano je da prava iz dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (ostvarivanje prava na mirovinu) član fonda može ostvariti najranije s navršenih 58 godina života te da se, iznimno, pravo na mirovinu može ostvariti u slučaju smrti i ranije, pod uvjetima iz ugovora iz članka 65. i članka 92. ovoga Zakona, kao i da će Agencija za nadzor pobliže propisati uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu te uvjete i mogućnosti za isplatu mirovine.

Čl. 103. do 109. reguliran je ugovor o mirovini. Propisano je da društvo za osiguranje mora imati standardni obrazac ugovora o mirovini koju isplaćuje. Nadalje, ovim

odredbama propisani su i obveza sklapanja ugovora, kao i oblik i sadržaj ugovora o mirovini, propisana je i obveza dostave Agenciji za nadzor na prethodnu provjeru obrasca ugovora o mirovini, kao i obavijest o promjenama standardnih obrazaca.

Glava VII – Nadzor

Čl. 110. do 118. određuje se tko provodi nadzor, definiraju se poslovi nadzora, mogućnost upućivanja pismene opomene ili trajnog oduzimanja odobrenja za rad društвima za upravljanje i banchi depozitari. Propisane su ovlasti i načini vršenja nadzora Komisije u postupku nadzora nad poslovanjem dobrovoljnih mirovinskih fondova, odnosno društva koja njima upravljaju, banke depozitara, kao i drugih pravnih osoba koje su ovlaшtene za obavljanje poslova u cilju upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Sve osobe nad čijim poslovanjem Komisija vrši nadzor, obvezne su Komisiji redovito dostavljati izvješćа o svom radu, čiji sadržaj, način i vrijeme izvješćivanja propisuje Komisija. Komisija je ovlaшtena da nadzor nad poslovanjem navedenih pravnih i fizičkih osoba, obavlja na redovnoj i izvanrednoj osnovi, s tim da o nadzoru sačini zapisnik. Komisija je ovlaшtena da, u slučaju da utvrdi povredu odredbi ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, prospekta, statuta i ugovora o upravljanju, nadziranoj osobi oduzme odobrenje za rad. Nadzor nad društвima za osiguranje koja vrše isplatu mirovina vrši Agencija za nadzor sukladno ovom Zakonu i propisima koji uređuju oblast osiguranja.

Glava VIII - Kaznene odredbe

Čl. 119. do 127. su definirana kaznena djela i prekršaji za pravne i fizičke osobe, te sigurnosne mjere.

Propisana su kaznena djela kojim se inkriminira oglašavanje prospekta s neistinitim podacima u cilju obmanjivanja javnosti.

Propisana je prekršajna odgovornost društva za upravljanje, banke depozitara, organizatora mirovinskog programa, revizora i revizorskog društva, društva za osiguranje i ostalih osoba. U skladu s načelom zakonitosti i pravičnosti za propisane prekršaje propisane su odgovarajuće novčane kazne primjerene stupnju njihove društvene opasnosti.

Glava IX - Prijelazne i završne odredbe

(čl. 128. i 129. prijelaznim i završenim odredbama određen je rok za donošenje propisa od strane Komisije i Agencije za nadzor, a koje su po ovom Zakonu obvezne donijeti.

Ovim odredbama se propisuje i rok za stupanje na snagu ovoga Zakona.

V. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva iz proračuna Federacije Bosne i Hercegovine.

OBRAZAC ZA PROVOĐENJE SKRAĆENE PROCJENE UTJECAJA PROPISA

Naziv aktivnosti	
Naziv nacrta propisa	Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima
Datum	9.11.2015.
Obrađivač	Federalno ministarstvo financija/financija
I. - Usklađenost nacrta propisa sa strateškim dokumentima i Programom rada Vlade FBiH i Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Je li nacrt propisa u skladu sa strateškim dokumentima i programom rada Vlade FBiH i Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine? Odgovor: DA	
Je li nacrt propisa povezan za druge važeće propise ili ima efekta na druge važeće propise? Ako DA, navedite koje: NE	
II. - Ocjena trenutnog stanja i ciljevi koji se žele postići nacrtom propisa <p>1) Koji je osnovni problem? Zašto postojeće stanje nije zadovoljavajuće?</p> <p>Odgovor: U Bosni i Hercegovini, kao i u velikom broju zemalja, već duži niz godina prisutna je ozbiljna kriza mirovinskog sustava. Trenutni sustav koji funkcionira na konceptu međugeneracijske solidarnosti, uslijed negativnih demografskih i privrednih kretanja, finansijski je neodrživ. Kako osnovni cilj mirovinskog sustava (socijalna sigurnost građana, odnosno zaštita od rizika starosti, invalidnosti i smrti) nije ispunjen, neophodna je reforma mirovinskog sustava. Osnovni problemi mirovinskog sustava u Bosni i Hercegovini se mogu sažeti prema sljedećem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograničena pokrivenost i nizak stupanj poštivanja zakonskih obaveza, naročito kada se radi o radnicima iz neformalne ekonomije; - neodgovarajući nivo mirovina; - zabrinutost u vezi finansijske održivosti mirovinskog sistema; i - problemi koji se odnose na ograničene administrativne kapacitete i upravljanje institucijama iz domene socijalne sigurnosti. <p>2) Koji se cilj želi postići? U kojoj mjeri se očekuje da će nacrt propisa riješiti definirani problem i u kojem razdoblju?</p> <p>Odgovor: Usvajanje Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima u Federaciji BiH stvorit će pravnu osnovu za daljnji razvoj mirovinskog sustava u Federaciji BiH i tržišta kapitala na kojem će se pojaviti nove vrste fondovi koji se razlikuju po načinu i kriterijima investiranja. Osnivanje društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i formiranje dobrovoljnih mirovinskih fondova predstavlja jedan od ključnih elemenata reforme mirovinskog sustava u Federaciji Bosne i Hercegovine, a to bi trebalo doprinijeti da se građanima, posebno mlađim generacijama, omogući ostvarenje dodatnih prihoda u starosti.</p> <p>3) Navedite sve subjekte (ministarstva, uprave, upravne organizacije, organizacije civilnog društva, itd.) koji će izravno primjenjivati i na koje se izravno odnosi nacrt propisa.</p> <p>Federalno ministarstvo financija, Komisija za vrijednosne papire FBiH, Agencija za nadzor, društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, banke, društva za osiguranje koja će isplaćivati mirovine i građani koji se oduče učlaniti u dobrovoljne mirovinske fondove.</p>	
III. - Proces konsultacija <p>1) Navedite sve subjekte s kojima ste se konzultirali i način na koji ste vršili konzultacije (javna rasprava, pisani komentari, itd.)</p> <p>U skladu sa zaključkom Vlade FBiH broj: 632/2015 od 22.5.2015., Federalno ministarstvo financija je oformilo interresornu radnu grupu za izradu Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima u kojoj su bili predstavnici ministarstva, Agencije za nadzor i Komisije za vrijednosne papire. U radu grupe izvršene su i konzultacije s konsultantom Svjetske banke, kao i radni posjet Hrvatskoj agenciji za</p>	

nadzor finansijskih usluga.

2) Koji su rezultati konzultacija i jesu li utjecali na sadržaj novog propisa?

Odgovor: Sugestije i komentari od spomenutih osoba su veoma pomogli u izradi ovog prednacrta.

IV. - Alternativna rješenja - identifikacija opcija

1) Navedite opcije koje ste razmatrali, a kojima se može riješiti definirani problem i ostvariti cilj.

Kratko opišite rezultate analize svake od opcija.

Opcija 1: Ne poduzimati ništa

Koristi: Nema koristi, jer cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne zaštite, područje zaštite okoliša i gospodarstvo.

Troškovi: Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne zaštite, područje zaštite okoliša i gospodarstvo.

Opcija 2: (nenormativno rješenje)

Koristi: Cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne zaštite, područje zaštite okoliša i privredu.

Troškovi: Cilj nije moguće postići nenormativnim rješenjem. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša i privredu.

Opcija 3: (normativno rješenje)

Koristi: Dobrovoljni mirovinski fondovi sastavni su dio dokumenta Strategija reforme mirovinskog sustava u Federaciji BiH, a donošenje ovoga Zakona je sastavni dio Akcijskog plana za provedbu Strategije koji je usvojila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Dobrovoljni mirovinski fondovi omogućavaju da sredstva prikupljena kao dopunski vid mirovinskih doprinosa budu aktivna kroz ove fondove. Dobrovoljni investicijski fondovi podrazumijevaju, prije svega, ulaganje u vrijednosne papire na domaćem i stranom tržištu. Svaki građanin koji se odluči na dopunsko mirovinsko osiguranje, putem članstva u ovim fondovima, ostvaruje pravo na povlačenje i raspolažanje akumuliranim sredstvima u skladu sa zakonom, čime se očekuje pozitivan utjecaj na gospodarstvo u cjelini, no isto neće imati značajan utjecaj na okoliš, održivi razvitak i s tim u vezi na zdravlje ljudi.

Troškovi: Usvajanjem zakona će proisteći određeni operativni troškovi osoba, koji će nastati u postupku osnivanja društava za upravljanje dobrovrijnim mirovinskim fondovima.

Opcija 4: (normativno rješenje)

Koristi: Cilj nije moguće postići drugo normativno rješenje rješenjem. Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne zaštite, područje zaštite okoliša i privredu.

Troškovi: Ova opcija nema značajne utjecaje na područje socijalne zaštite, područje zaštite okoliša i privredu.

2) Objasnite zašto je izabrana opcija najpovoljnija za rješenje problema.

Odgovor: Jedino se donošenjem novog Zakona o dobrovrijnim mirovinskim fondovima može ostvariti cilj i stvoriti pravna osnova za daljnji razvoj mirovinskog sustava u Federaciji BiH i tržišta kapitala na kojem će se pojaviti nove vrste fondova koji se razlikuju po načinu i kriterijima investiranja, s izbalansiranim pristupom u pogledu ključnih oblasti koje su uređene zakonom i bližeg uređivanja posebnih pitanja podzakonskim aktima.

V. - Utjecaj odabranog rješenja problema na gospodarstvo, društvo i okoliš

1a) Utječe li nacrt propisa na poslovno okruženje? Kreira li dodatna administrativna opterećenja?

Utječe li na rad malih i srednjih poduzeća i obrtnika? Hoće li imati utjecaja na funkcioniranje tržišta i konkurenčiju?

Odgovor: Dobrovoljni mirovinski fondovi dovode do mobilizacije i koncentracije kapitala, doprinoseći tako razvoju finansijskog tržišta i poticanju trgovine vrijednosnim papirima u koje ulažu sredstva dobrovrijnog mirovinskog fonda. S tim da je imovina društva za upravljanje i dobrovrijnog mirovinskog fonda potpuno razdvojena, to znači da imovina članova dobrovrijnog mirovinskog fonda ne može biti ugrožena uslijed finansijskih problema društva za upravljanje te je stoga predviđen temeljni kapital društva za upravljanje od 3.000.000,00 KM. Zakon propisuje da imovina dobrovrijnog mirovinskog fonda ne može biti predmet prinudne naplate, zaloga, hipoteke, ne može se uključiti u likvidacijsku ili stečajnu masu društva za upravljanje, banke depozitara ili drugih osoba, niti koristiti za izmirivanje obveza člana dobrovrijnog mirovinskog fonda i drugih osoba prema trećim osobama. Po svojoj prirodi dobrovrijni mirovinski fondovi su potpuno finansijski samoodrživi i dugoročno finansijski stabilni. Ne opterećuju državni proračun, a iznos doprinosa se dobrovrijno bira te su zato fiskalno održivi. Jačanje tržišne konkurenčije u dobrovrijnim mirovinskim fondovima, neizravno će dovesti do osnaživanja mirovinskog fonda Federacije, te veću orientaciju prema

<p>klijentima i korisnicima.</p>
<p>1b) Koji su financijski efekti nacrt propisa? Utječe li na operativne troškove i obavljanje poslovanja? Utječe li na priljev sredstava u javne proračune?</p> <p>Odgovor: Usvajanjem zakona će proistечi određeni operativni troškovi osoba, koji će nastati u postupku osnivanja društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima.</p>
<p>2a) Utječe li nacrt propisa na mogućnost zapošljavanja i tržište rada?</p> <p>Odgovor: DA -</p> <p>Porast štednje i socijalni efekti – Omogućavanjem građanima da štede za mirovinu u dobrovoljnim mirovinskim fondovima istodobno im se omogućava i da dopune sredstva koja će dobivati iz mirovinskog sistema Federacije, a time će se poboljšati financijski položaj budućih umirovljenika i smanjiti pritisak na mirovinski sustav Federacije.</p> <p>Pojava novih gospodarskih subjekata i profesije – Zakon stimulira pojavu novih gospodarskih subjekata, društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, kao i profesiju investicijskih savjetnika kao osoba koje se stručno bave upravljanjem portfeljem klijenta. To će dovesti do otvaranja novih radnih mjesta kao i potražnje za visokokvalificiranim stručnjacima. Tržišna konkurenca između društava za upravljanje vremenom će dovesti do stalnog podizanja kvalitete usluga.</p> <p>Razvoj financijskog tržišta – Iskustva drugih zemalja pokazuju da kao odgovor na spomenutu tražnju dolazi i do pojave novih financijskih instrumenata uključujući i dugoročne državne vrijednosne papire, općinske obveznice, korporativne obveznice, hipotekarne vrijednosne papire i sl.</p> <p>Dobrovoljnim mirovinskim fondovima, kao najveći institucionalni investitori u skoro svim zemljama često postaju katalizatori razvoja financijskih tržišta i promoviranja štedne kulture.</p> <p>Razvoj depozitarnih (skrbničkih) usluga banke – Nastanak i razvoj mirovinskih fondova stimulirat će unapređenje i razvoj depozitarnih (skrbničkih) usluga banke kao nove bankarske djelatnosti kao je kod nas tek u nastanku. Usljed povećanja opsega depozitarnih poslova javit će se potreba i za porastom broja zaposlenih u odjeljenjima banaka koje obavljaju ove usluge. Nacrtom zakona je inače definirano obvezno čuvanje sredstava dobrovoljnog mirovinskog fonda kod banke depozitara.</p> <p>Porast aktivnosti ulaganja – S obzirom da se sredstva dobrovoljnih mirovinskih fondova kojima upravljaju društva za upravljanje brzo uvećavaju i da ta sredstva predstavljaju dugoročnu štednju građana, oni obično predstavljaju kupce vrijednosnih papira na domaćem tržištu i stvaraju stalnu i stabilnu tražnju. Pojavom dobrovoljnih mirovinskih fondova institucionalnih investitora na tržištu kapitala potražnja za visoko kvalitetnim i dugoročnim vrijednosnim papirima će porasti. Zbog toga će uspješna gospodarska društva biti stimulirana da kotiraju svoje dionice na burzi i izdaju svoje obveznice, te na taj način, potencijalno jeftinije financiraju svoje aktivnosti što predstavlja alternativu drugim načinima financiranja.</p> <p>Razvoj odgovornog korporativnog upravljanja i transparentnosti odlučivanja – Mirovinski fondovi su investitori koji su vrlo zainteresirani za odgovorno i profesionalno upravljanje gospodarskim društvima čiji su suvlasnici. Imaju veliki utjecaj na donošenje odluka, a pogotovo izbor menadžmenta poduzeća jer im je dugoročan interes povećanje vrijednosti dionica. Kao stalna kontrola povećavaju transparentnost i odgovornost prilikom odlučivanja.</p>
<p>2b) Tretira li nacrt propisa pitanja ravnopravnosti spolova? Je li osigurana socijalna uključenost i zaštita posebnih grupa? Daje li se mogućnost pristupa zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti i obrazovanju?</p> <p>Odgovor: DA Nacrtom je propisano da je organizator mirovinskog programa dužan zaposlenima osigurati ravnopravne uvjete za članstvo u mirovinskom programu, kao i da organizator mirovinskog programa i društvo za upravljanje ne smiju izravno ili neizravno postupati protivno jednakom tretmanu žena i muškaraca, odnosno omogućiti provedbu nejednakosti u pravima iz dodatnog mirovinskog osiguranja koje bi bile zasnovane na spolnoj razlici.</p>
<p>3) Hoće li nacrt propisa imati utjecaje na okoliš?</p> <p>a) DA b) NE</p> <p>Objasnite: Prijedlog nema značajne utjecaje na područje zaštite okoliša.</p>
<p>VI. - Provedba propisa</p> <p>1) Precizira li nacrt propisa tko je odgovoran za njegovu primjenu i na koji način? Koja razina vlasti je nadležna za primjenu? Tko vrši nadzor?</p> <p>Odgovor: Komisija za vrijednosne papire vrši nadzor na provedbom ovoga Zakona, donosi podzakonske akte za izvršavanje ovoga Zakona za koje je ovlaštena i vodi Registar dobrovoljnih mirovinskih fondova, a Agencija za nadzor vrši nadzor nad društvima za osiguranje koja vrše isplatu mirovina.</p>

2) Je li nacrt propisa usuglašen s drugim relevantnim propisima?
Odgovor: DA

3) Je li prijelazno razdoblje s postojećeg rješenja na novi nacrt propisa jasno definirano?
Odgovor: DA